

POGODBA O EVROPSKI UNIJI

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJCEV,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA DANSKE,

PREDSEDNIK ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE,

PREDSEDNIK HELENSKE REPUBLIKE,

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ŠPANIJE,

PREDSEDNIK FRANCOSKE REPUBLIKE,

PREDSEDNIK IRSKE,

PREDSEDNIK ITALIJANSKE REPUBLIKE,

NJEGOVA KRALJEVA VISOKOST VELIKI VOJVODA LUKSEMBURŠKI,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKA,

PREDSEDNIK PORTUGALSKE REPUBLIKE,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

TRDNO ODLOČENI, da zaznamujejo novo fazo v procesu evropskega povezovanja, ki se je začel z ustanovitvijo Evropskih skupnosti,

SKLICUJOČ SE na zgodovinski pomen konca razdeljenosti evropske celine in na potrebo po oblikovanju trdnih temeljev za graditev prihodnje Evrope,

POTRJUJOČ svojo zavezanost načelom svobode, demokracije in spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države,

Z ŽELJO poglobiti solidarnost med svojimi narodi ob spoštovanju njihove zgodovine, kulture in tradicij,

Z ŽELJO okrepiti demokratično in učinkovito delovanje institucij, da bi lahko znotraj enotnega institucionalnega okvira bolje opravljale naloge, ki so jim zaupane,

TRDNO ODLOČENI, da okrepijo in uskladijo svoja gospodarstva ter ustanovijo ekonomsko in monetarno unijo, ki bo v skladu z določbami te pogodbe vključevala tudi enotno in trdno valuto,

ODLOČENI, da spodbujajo gospodarski in socialni razvoj svojih narodov v okviru izoblikovanja notranjega trga, večje kohezije in varstva okolja ter da izvajajo politike, ki bodo zagotavljale, da bo napredek pri gospodarskem povezovanju spremljal tudi ustrezen napredek na drugih področjih,

TRDNO ODLOČENI, da uvedejo skupno državljanstvo za državljane svojih držav,

TRDNO ODLOČENI, da izvajajo skupno zunanjo in varnostno politiko, vključno z dolgoročnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi sčasoma lahko privedla do skupne obrambe, ter tako krepijo evropsko identiteto in neodvisnost, zato da bi pospeševali mir, varnost in napredek v Evropi in po svetu,

PONOVRNO POTRJUJEJO svoj cilj, da bodo z vključitvijo določb o pravosodju in notranjih zadevah v to pogodbo olajšali prosto gibanje oseb in hkrati zagotovili varnost svojih narodov,

TRDNO ODLOČENI, da nadaljujejo postopek oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se odločitve sprejemajo po načelu subsidiarnosti v kar najtesnejši povezavi z državljani,

OB UPOŠTEVANJU nadaljnjih korakov, nujnih za napredek evropskega povezovanja,

SO SKLENILI ustanoviti Evropsko unijo in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenice:

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA BELGIJCEV:

Mark EYSKENS, minister za zunanje zadeve,
Philippe MAYSTADT, minister za finance;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO DANSKE,

Uffe ELLEMANN-JENSEN, minister za zunanje zadeve,
Anders FOGH RASMUSSEN, minister za gospodarske dejavnosti;

ZA PREDSEDNIKA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE,

Hans-Dietrich GENSCHER, zvezni minister za zunanje zadeve,
Theodor WAIGEL, zvezni minister za finance;

ZA PREDSEDNIKA HELENSKE REPUBLIKE:

Antonios SAMARAS, minister za zunanje zadeve,
Efthymios CHRISTODOULOU, minister za gospodarske dejavnosti;

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA ŠPANIJE:

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, minister za zunanje zadeve,
Carlos SOLCHAGA CATALÁN, minister za gospodarske dejavnosti in finance;

ZA PREDSEDNIKA FRANCOSKE REPUBLIKE,

Roland DUMAS, minister za zunanje zadeve,
Pierre BEREGOVOY, minister za gospodarske dejavnosti, finančne zadeve in proračun;

ZA PREDSEDNIKA IRSKE,

Gerard COLLINS, minister za zunanje zadeve,
Bertie AHERN, minister za finance;

ZA PREDSEDNIKA ITALIJANSKE REPUBLIKE,

Gianni DE MICHELIS, minister za zunanje zadeve,
Guido CARLI, minister za zakladnico;

ZA NJEGOVO KRALJEVO VISOKOST VELIKEGA VOJVODO LUKSEMBURŠKEGA,

Jacques F. POOS, namestnik ministrskega predsednika, minister za zunanje zadeve,
Jean-Claude JUNCKER, minister za finance;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO NIZOZEMSKE,

Hans van den BROEK, minister za zunanje zadeve,
Willem KOK, minister za finance;

ZA PREDSEDNIKA PORTUGALSKE REPUBLIKE:

Joao de Deus PINHEIRO, minister za zunanje zadeve,
Jorge BRAGA de MACEDO, minister za finance;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN
SEVERNA IRSKA,

Visoko cenjeni Douglas HURD, državni sekretar za zunanje zadeve in zadeve Commonwealtha,
Cenjeni Francis MAUDE, finančni sekretar zakladnice;

KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki dogovorili o naslednjem:

NASLOV I
SKUPNE DOLOČBE

Člen A

S to pogodbo visoke pogodbenice med seboj ustanavljajo Evropsko unijo, v nadaljnjem besedilu "Unija".

Ta pogodba označuje novo stopnjo v procesu oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se odločitve sprejemajo v kar najtesnejši povezavi z državljani.

Unija temelji na Evropskih skupnostih, dopoljenih s politikami in oblikami sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba. Njena naloga je dosledno in solidarno urediti odnose med državami članicami in njihovimi narodi.

Člen B

Unija ima naslednje cilje:

- spodbujati uravnotežen in trajnosten gospodarski in socialni razvoj, zlasti z oblikovanjem območja brez notranjih meja, s krepitvijo ekonomske in socialne kohezije ter z vzpostavitvijo ekonomske in monetarne unije, ki bo sčasoma vključevala enotno valuto v skladu z določbami te pogodbe;
- uveljaviti svojo identiteto na mednarodnem prizorišču, zlasti z izvajanjem skupne zunanje in varnostne politike, vključno z dolgoročnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi sčasoma lahko privedla do skupne obrambe;
- okrepiti varstvo pravic in interesov državljanov držav članic z uvedbo državljanstva Unije;
- razviti tesno sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev;
- v celoti ohraniti pravni red Skupnosti in ga nadgrajevati, pri čemer se s postopkom iz člena N(2) preveri, v kolikšnem obsegu bi bilo treba revidirati politike in oblike sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba, za zagotovitev učinkovitosti mehanizmov in institucij Skupnosti.

Unija dosega svoje cilje v skladu z določbami, pogoji in časovnim razporedom te pogodbe, upoštevajoč načelo subsidiarnosti iz člena 3b Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen C

Unija ima enoten institucionalni okvir, ki ji zagotavlja doslednost in kontinuiteto pri dejavnostih za doseganje njenih ciljev ob hkratnem spoštovanju in razvijanju pravnega reda Skupnosti.

Unija skrbi zlasti za doslednost pri vseh svojih zunanjepolitičnih dejavnostih v okviru zunanje, varnostne, ekonomske in razvojne politike. Za zagotavljanje te doslednosti sta odgovorna Svet in Komisija. Izvajanje teh politik zagotavljata v skladu s svojimi pristojnostmi.

Člen D

Evropski svet daje Uniji nujno spodbudo za njen razvoj, za katerega določa tudi splošne politične smernice.

V Evropskem svetu se sestajajo voditelji držav ali vlad držav članic in predsednik Komisije. Pomagajo jim ministri za zunanje zadeve držav članic in član Komisije. Evropski svet se pod predsedstvom voditelja države ali vlade države članice, ki predseduje Svetu, sestane vsaj dvakrat na leto.

Evropski svet predloži Evropskemu parlamentu poročilo po vsakem sestanku in letno pisno poročilo o napredku Unije.

Člen E

Evropski parlament, Svet, Komisija in Sodišče izvajajo svoje pristojnosti pod pogoji in v namene, predvidene z določbami pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ter poznejših pogodb in aktov, ki prve spreminjajo in dopolnjujejo, pa tudi z drugimi določbami te pogodbe.

Člen F

1. Unija spoštuje nacionalno identiteto držav članic, katerih državne ureditve temeljijo na načelih demokracije.

2. Unija spoštuje temeljne pravice, kakršne zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950, in ki kot splošna načela prava Skupnosti izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic.

3. Unija si zagotovi potrebna sredstva za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik.

NASLOV II

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI Z NAMENOM USTANOVITI EVROPSKO SKUPNOST

Člen G

Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti se spremeni skladno z določbami tega člena, z namenom ustanoviti Evropsko skupnost.

A. V celotni Pogodbi:

1) se izraz "Evropska gospodarska skupnost" nadomesti z izrazom "Evropska skupnost".

B. V prvem delu "Načela":

2) Člen 2 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 2

Naloga Skupnosti je, da z vzpostavitvijo skupnega trga in ekonomske in monetarne unije ter z izvajanjem skupnih politik ali dejavnosti iz členov 3 in 3a v vsej Skupnosti spodbuja skladen in uravnotežen razvoj gospodarskih dejavnosti, trajnostno in neinflatorno rast ob spoštovanju okolja, visoko stopnjo konvergence ekonomskih učinkov, visoko stopnjo zaposlenosti in socialne zaščite, zvišanje ravni in kakovosti življenja ter ekonomsko in socialno kohezijo in solidarnost med državami članicami."

3) Člen 3 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 3

Za namene iz člena 2 dejavnosti Skupnosti v skladu z določbami te pogodbe in v njej opredeljenim časovnim razporedom vključujejo:

- a) odpravo carin in količinskih omejitev pri uvozu in izvozu blaga med državami članicami ter vseh drugih ukrepov z enakim učinkom;
- b) skupno trgovinsko politiko;
- c) notranji trg, za katerega je značilna odprava ovir pri prostem pretoku blaga, oseb, storitev in kapitala med državami članicami;
- d) ukrepe, ki se nanašajo na vstop in gibanje oseb na notranjem trgu, kot predvideva člen 100c;
- e) skupno politiko na področju kmetijstva in ribištva;
- f) skupno prometno politiko;
- g) sistem, ki zagotavlja, da na notranjem trgu ni izkrivljanja konkurence;
- h) približevanje zakonodaj držav članic v obsegu, ki zagotavlja delovanje skupnega trga;
- i) politiko na socialnem področju, ki zajema tudi Evropski socialni sklad;
- j) krepitev ekonomske in socialne kohezije;
- k) politiko na področju okolja;
- l) krepitev konkurenčnosti industrije Skupnosti;
- m) pospeševanje raziskav in tehnološkega razvoja;
- n) spodbujanje ustanavljanja in razvoja vseevropskih omrežij;
- o) prispevek k doseganju visoke ravni varovanja zdravja;
- p) prispevek h kakovostnemu izobraževanju in usposabljanju ter razcvetu kultur držav članic;
- q) politiko na področju razvojnega sodelovanja;
- r) pridružitvev čezmorskih držav in ozemelj, zato da se poveča obseg trgovine in skupno pospeši gospodarski in socialni razvoj;
- s) prispevek h krepitvi varstva potrošnikov;
- t) ukrepe na področju energetike, civilne zaščite in turizma."

4) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 3a

1. Za namene iz člena 2 dejavnosti držav članic in Skupnosti v skladu s pogoji in časovnim razporedom te pogodbe vključujejo sprejetje ekonomske politike, ki temelji na tesnem usklajevanju ekonomskih politik držav članic, notranjem trgu in opredelitvi skupnih ciljev in ki se izvaja v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco.

2. Hkrati z zgoraj navedenim ter v skladu z določbami te pogodbe in v njej opredeljenim časovnim razporedom in postopki te dejavnosti vključujejo nepreklicno določitev deviznih tečajev, ki bo omogočila uvedbo enotne valute ekuja, ter opredelitev in izvajanje enotne monetarne politike in politike deviznega tečaja, katere glavni cilj je ohranjati stabilnost cen in brez poseganja v ta cilj podpirati splošne ekonomske politike v Skupnosti v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco.

3. Pri teh dejavnostih države članice in Skupnost upoštevajo naslednja vodilna načela: stabilne cene, zdrave javne finance in monetarne pogoje ter uravnoteženo plačilno bilanco."

5) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 3b

Skupnost deluje v mejah pristojnosti in ciljev, ki jih določa ta pogodba.

Skupnost na področjih, ki niso v njeni izključni pristojnosti, ukrepa v skladu z načelom subsidiarnosti, vendar le če in kolikor države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganih ukrepov in jih torej zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov laže doseže Skupnost.

Noben ukrep Skupnosti ne sme prekoračiti okvirov, ki so potrebni za doseganje ciljev te pogodbe."

6) Člen 4 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 4

1. Naloge, zaupane Skupnosti, izvajajo naslednje institucije:

- EVROPSKI PARLAMENT,
- SVET,
- KOMISIJA,
- SODIŠČE,
- RAČUNSKO SODIŠČE.

Vsaka institucija deluje v mejah pristojnosti po tej pogodbi.

2. Svetu in Komisiji pomagata Ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, ki delujeta kot svetovalna organa."

7) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 4a

V skladu s postopki, določenimi v tej pogodbi, se ustanovita Evropski sistem centralnih bank (v nadaljnjem besedilu "ESCB") in Evropska centralna banka (v nadaljnjem besedilu "ECB"); delujeta v okviru pristojnosti, dodeljenih s to pogodbo ter statutom ESCB in ECB (v nadaljnjem besedilu "statut ESCB"), ki je priloga k tej pogodbi.

Člen 4b

Ustanovi se Evropska investicijska banka, ki deluje v okviru pristojnosti, dodeljenih s to pogodbo in statutom, ki je priloga k tej pogodbi."

8) Člen 6 se črta, člen 7 pa postane člen 6. Njegov drugi odstavek se nadomesti z naslednjim:

"Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 189c sprejme predpise, s katerimi prepove takšno diskriminacijo."

9) Členi 8, 8a, 8b in 8c postanejo členi 7, 7a, 7b in 7c.

C. Vstavi se naslednji del:

"DRUGI DEL

DRŽAVLJANSTVO UNIJE

Člen 8

1. S to pogodbo se uvede državljanstvo Unije.

Državljeni Unije so vse osebe z državljanstvom ene od držav članic.

2. Za državljane Unije veljajo pravice in dolžnosti po tej pogodbi.

Člen 8a

1. Vsak državljan Unije ima pravico prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s to pogodbo in ukrepi, ki so bili sprejeti za njeno uveljavitev.

2. Svet lahko sprejme določbe za olajšanje uresničevanja pravic iz odstavka 1; če v tej pogodbi ni določeno drugače, Svet na predlog Komisije in po privolitvi Evropskega parlamenta odloča soglasno.

Člen 8b

1. Vsak državljan Unije, ki prebiva v državi članici, nima pa njenega državljanstva, ima pravico, da v tej državi voli in je voljen na občinskih volitvah pod enakimi pogoji kakor državljani te države. Ta pravica se uresničuje v skladu s podrobno ureditvijo, ki jo Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme do 31. decembra 1994; ta ureditev lahko predvideva odstopanja, kadar so utemeljena s težavami, značilnimi za neko državo članico.

2. Brez poseganja v člen 138(3) in določbe, sprejete za njegovo izvajanje, ima vsak državljan Unije, ki prebiva v neki državi članici, nima pa njenega državljanstva, pravico, da v tej državi voli in je voljen na volitvah v Evropski parlament pod enakimi pogoji kakor državljani te države. Ta pravica se uresničuje v skladu s podrobno ureditvijo, ki jo Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme do 31. decembra 1993; ta ureditev lahko predvideva odstopanja, kadar so utemeljena s težavami, značilnimi za neko državo članico.

Člen 8c

Vsak državljan Unije ima na ozemlju tretje države, v kateri država članica, katere državljan je, nima predstavnštva, pravico do zaščite diplomatskih ali konzularnih organov katere koli države članice pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za državljane tiste države. Do 31. decembra 1993 države članice med seboj določijo potrebna pravila in začnejo mednarodna pogajanja, nujna za zagotovitev te zaščite.

Člen 8d

Vsak državljan Unije ima pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament v skladu s členom 138d.

Vsak državljan Unije se ima pravico pritožiti pri varuhu človekovih pravic, imenovanem v skladu s členom 138e.

Člen 8e

Komisija poroča o uporabi določb tega dela Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru do 31. decembra 1993 in potem vsaka tri leta. V tem poročilu mora biti upoštevan razvoj Unije.

Na tej podlagi in brez poseganja v druge določbe te pogodbe lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme določbe za okrepitev ali razširitev pravic iz tega dela ter priporoči državam članicam, da jih sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili."

D. Drugi in tretji del se združita v naslednji naslov:

"TRETJI DEL

POLITIKE SKUPNOSTI"

in v tem delu:

10) Prvi stavek člena 49 se nadomesti z naslednjim:

"Takoj ko ta pogodba začne veljati, Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom izda direktive ali pripravi uredbe, v katerih so navedeni potrebni ukrepi za postopno vzpostavitev prostega gibanja delavcev iz člena 48, zlasti:"

11) Člen 54(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Za izvajanje splošnega programa ali – če takšnega programa ni – za doseganje določene faze pri uresničevanju svobode ustanavljanja v zvezi s posamezno dejavnostjo, Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom ukrepa z direktivami."

12) Člen 56(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Pred koncem prehodnega obdobja Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme direktive za uskladitev zgoraj omenjenih določb zakonov ali drugih predpisov. Po koncu druge faze pa Svet v skladu s postopkom iz člena 189b izda direktive za uskladitev tistih določb, ki jih v državah članicah urejajo predpisi ali upravni ukrepi."

13) Člen 57 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 57

1. Da bi samozaposlenim osebam olajšali začetek in opravljanje njihove dejavnosti, Svet v skladu s postopkom iz člena 189b sprejme direktive za vzajemno priznavanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah.

2. Za enak namen Svet pred koncem prehodnega obdobja sprejme direktive za uskladitev določb zakonov ali drugih predpisov v državah članicah, ki se nanašajo na začetek in opravljanje dejavnosti samozaposlenih oseb. Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno odloča o tistih direktivah, katerih izvajanje povzroči v vsaj eni državi članici spremembo obstoječih načel v zakonih, ki urejajo poklice, glede izobraževanja in usposabljanja ter pogojev dostopa fizičnih oseb do poklica. V drugih primerih Svet odloča v skladu s postopkom iz člena 189b.

3. Pri zdravstvenih delavcih, zdravstvenih sodelavcih in farmacevtih je postopno odpravljanje omejitev odvisno od uskladitve pogojev za njihovo opravljanje v posameznih državah članicah."

14) Naslov poglavja 4 se nadomesti z naslednjim:

"POGLAVJE 4

Kapital in plačila"

15) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 73a

S 1. januarjem 1994 se členi 67 do 73 nadomestijo s členi 73b, c, d, e, f in g.

Člen 73b

1. V okviru določb tega poglavja so prepovedane vse omejitve pretoka kapitala med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami.

2. V okviru določb tega poglavja so prepovedane vse omejitve plačil med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami.

Člen 73c

1. Določbe člena 73b ne posegajo v uporabo tistih omejitev za tretje države, ki veljajo po notranjem pravu ali pravu Skupnosti na dan 31. decembra 1993 in so bile sprejete glede pretoka kapitala v tretje države ali iz njih, nanašajo pa se na neposredne naložbe, tudi naložbe v nepremičnine, ustanavljanje, opravljanje finančnih storitev ali na sprejem vrednostnih papirjev na trge kapitala.

2. Ob prizadevanju v kar največjem obsegu doseči cilj prostega pretoka kapitala med državami članicami in tretjimi državami ter brez poseganja v druga poglavja te pogodbe lahko Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejme ukrepe glede pretoka kapitala v tretje države in iz njih, ki se nanašajo na neposredne naložbe, tudi naložbe v nepremičnine, ustanavljanje, opravljanje finančnih storitev ali na sprejem vrednostnih papirjev na trge kapitala. Ukrepe iz tega odstavka, ki pomenijo v pravu Skupnosti korak nazaj glede liberalizacije pretoka kapitala v tretje države ali iz njih, je treba sprejeti soglasno.

Člen 73d

1. Določbe člena 73b ne posegajo v pravice držav članic, da:

- a) uporabljajo ustrezne predpise svojega davčnega prava, v katerih so različno obravnavani davčni zavezanci, ki niso v enakem položaju glede na prebivališče ali kraj, v katerem je naložen njihov kapital;
- b) sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje kršitev nacionalnih zakonov in drugih predpisov, zlasti na področju obdavčitve in bonitetnega nadzora finančnih institucij, ali določijo postopke za prijavo pretoka kapitala za namene upravnih ali statističnih informacij ali sprejmejo ukrepe, ki so upravičeni zaradi javnega reda ali javne varnosti.

2. Določbe tega poglavja ne posegajo v veljavnost tistih omejitev pravice do ustanavljanja, ki so združljive s to pogodbo.

3. Ukrepi in postopki iz odstavkov 1 in 2 ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja prostega pretoka kapitala in plačil iz člena 73b.

Člen 73e

Države članice, za katere velja na dan 31. decembra 1993 odstopanje od člena 73b na podlagi obstoječega prava Skupnosti, imajo z odstopanjem od tega člena pravico ohraniti najpozneje do 31. decembra 1995 omejitve pretoka kapitala, kakršne dopuščajo na ta dan obstoječa odstopanja.

Člen 73f

Kadar v izjemnih okoliščinah pretok kapitala v tretje države ali iz njih povzroča ali grozi, da bo povzročil resne težave pri delovanju ekonomske in monetarne unije, lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB s kvalificirano večino sprejme zaščitne ukrepe glede tretjih držav za obdobje največ šestih mesecev, če so taki ukrepi izrecno potrebni.

Člen 73g

1. Če se v primerih, predvidenih v členu 228a, šteje za potrebno ukrepanje Skupnosti, lahko Svet v skladu s postopkom iz člena 228a sprejme potrebne nujne ukrepe na področju pretoka kapitala in plačil, ki se nanašajo na zadevne tretje države.

2. Ne da bi to posegalo v določbe člena 224 in če Svet ni ukrepal skladno z odstavkom 1, lahko država članica zaradi resnih političnih razlogov in zaradi nujnosti sprejme enostranske ukrepe proti tretji državi v zvezi s pretokom kapitala in plačili. Komisija in druge države članice morajo biti o teh ukrepih obveščene najpozneje na dan začetka njihove veljavnosti.

Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, da mora zadevna država članica te ukrepe spremeniti ali odpraviti. Predsednik Sveta obvesti Evropski parlament o sprejetju takšne odločitve.

Člen 73h

Do 1. januarja 1994 se uporabljajo naslednje določbe:

- 1) Vsaka država članica se zavezuje, da bo v valuti države članice, v kateri prebiva upnik ali upravičenec, odobrila vsa plačila, vezana na pretok blaga, storitev ali kapitala, ter vse prenose kapitala in osebnih prejemkov, kolikor je bil pretok blaga, storitev, kapitala in oseb med državami članicami liberaliziran v skladu s to pogodbo.

Države članice izražajo pripravljenost izvesti liberalizacijo plačil v večjem obsegu, kakor je predviden v prejšnjem odstavku, če to dopuščajo njihove splošne gospodarske razmere, zlasti stanje plačilne bilance.

- 2) Če je pretok blaga, storitev in kapitala omejen le z omejitvami nanj vezanih plačil, se te omejitve postopno odpravijo z uporabo, mutatis mutandis, določb tega poglavja in poglavij, ki se nanašajo na odpravo količinskih omejitev in na liberalizacijo storitev.
- 3) Države članice se zavezujejo, da med seboj ne bodo uvajale novih omejitev glede prenosov, ki so vezani na neblagovne transakcije, navedene v Prilogi III k tej pogodbi.

Postopna odprava obstoječih omejitev se izvede v skladu z določbami členov 63 do 65, če je ne urejajo določbe odstavkov 1 in 2 ali druge določbe tega poglavja.

- 4) Po potrebi se države članice med seboj posvetujejo o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, da se omogočijo plačila in prenosi iz tega člena; taki ukrepi ne smejo škodovati doseganju ciljev te pogodbe."

- 16) Člen 75 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 75

1. Za izvajanje člena 74 in ob upoštevanju posebnosti prevoza Svet v skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom določi:

- a) skupna pravila, ki se uporabljajo za mednarodni prevoz na ozemlje ali z ozemlja države članice ali za prevoz prek ozemlja ene ali več držav članic;
- b) pogoje, pod katerimi lahko prevozniki opravljajo prevoz v državi članici, v kateri nimajo sedeža;
- c) ukrepe za izboljšanje varnosti prevoza;
- d) vse druge ustrezne predpise.

2. Predpisi iz (a) in (b) odstavka 1 se sprejmejo v prehodnem obdobju.

3. Z odstopanjem od postopka iz odstavka 1 Svet v primerih, ko bi uporaba predpisov o načelih ureditve prevoza lahko resno vplivala na življenjsko raven in na zaposlovanje na nekaterih območjih ter na delovanje prometne infrastrukture, sprejme te predpise soglasno na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom. Pri tem Svet upošteva potrebo po prilagoditvi gospodarskemu razvoju, ki je posledica vzpostavitve skupnega trga."

17) Naslov naslova I v tretjem delu se nadomesti z naslednjim:

"NASLOV V

SKUPNA PRAVILA O KONKURENCI, OBDAVČITVI IN PRIBLIŽEVANJU ZAKONODAJE"

18) V členu 92(3):

– se vstavi naslednja točka:

"d) pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi";

– sedanja točka (d) postane točka (e).

19) Člen 94 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 94

Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino sprejme vse ustrezne uredbe za uporabo členov 92 in 93, zlasti pa lahko določi pogoje, pod katerimi se uporablja člen 93(3), in vrste pomoči, ki so izvzete iz tega postopka."

20) Člen 99 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 99

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno sprejme določbe za uskladitev zakonodaje glede prometnih davkov, trošarin in drugih oblik posrednega obdavčenja v obsegu, v kakršnem je takšna uskladitev potrebna za vzpostavitev in delovanje notranjega trga v roku, določenem v členu 7a."

21) Člen 100 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 100

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno izda direktive za približevanje tistih zakonov in drugih predpisov držav članic, ki neposredno vplivajo na vzpostavitev ali delovanje skupnega trga."

22) Člen 100a(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. Z odstopanjem od določb člena 100 in kadar ta pogodba ne določa drugače, se za doseganje ciljev iz člena 7a uporabljajo v nadaljevanju navedene določbe. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga."

23) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 100c

1. Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno določi tiste tretje države, katerih državljani pri prehodu zunanjih meja držav članic potrebujejo vizum.

2. Ob izrednih razmerah v tretji državi, ki bi lahko povzročile nenaden dotok državljanov iz te države v Skupnost, pa lahko Svet na priporočilo Komisije s kvalificirano večino uvede obvezni vizum za državljane te države za obdobje, ki ni daljše od šestih mesecev. Vizumska obveznost, uvedena po tem odstavku, se lahko podaljša v skladu s postopkom iz odstavka 1.

3. Od 1. januarja 1996 Svet sprejema odločitve iz odstavka 1 s kvalificirano večino. Pred tem datumom Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino sprejme ukrepe, ki se nanašajo na enotno obliko vizuma.

4. Na področjih iz tega člena Komisija pregleda vsako prošnjo države članice naj Svetu predloži predlog.

5. Ta člen ne posega v izpolnjevanje obveznosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

6. Ta člen se uporablja tudi za druga področja, če se tako sklene v skladu s členom K.9 določb Pogodbe o Evropski uniji o sodelovanju na področju pravosodja in notranjih zadev pod pogojem, da so sočasno določeni pogoji glasovanja.

7. Določbe veljavnih konvencij med državami članicami, ki urejajo področja tega člena, veljajo tako dolgo, dokler jih vsebinsko ne nadomestijo direktive ali ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom."

24) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 100d

Usklajevalni odbor, ki je sestavljen iz visokih uradnikov in ustanovljen v skladu s členom K.4 Pogodbe o Evropski uniji, sodeluje pri pripravi postopkov Sveta na področjih iz člena 100c, ne da bi to posegalo v določbe člena 151."

25) Poglavja 1, 2 in 3 naslova II tretjega dela se nadomestijo z naslednjim:

"NASLOV VI

EKONOMSKA IN MONETARNA POLITIKA

POGLAVJE 1

Ekonomska politika

Člen 102a

Države članice vodijo svoje ekonomske politike tako, da bi prispevale k doseganju ciljev Skupnosti, kakor so opredeljeni v členu 2, in v okviru širših smernic, navedenih v členu 103(2). Države članice in Skupnost delujejo v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer dajejo prednost učinkovitemu razporejanju virov, in se ravna po načelih člena 3a.

Člen 103

1. Države članice obravnavajo svoje ekonomske politike kot zadevo skupnega pomena in jih usklajujejo v okviru Sveta skladno z določbami člena 102a.

2. Svet na priporočilo Komisije s kvalificirano večino oblikuje osnutek širših smernic ekonomskih politik držav članic in Skupnosti ter poroča o svojih ugotovitvah Evropskemu svetu.

Evropski svet na podlagi poročila Sveta obravnava sklep o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Skupnosti.

Na podlagi tega sklepa Svet s kvalificirano večino sprejme priporočilo, ki opredeljuje omenjene širše smernice. Svet o svojem priporočilu obvesti Evropski parlament.

3. Za zagotavljanje tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic Svet na podlagi poročil, ki mu jih predloži Komisija, spremlja gospodarski razvoj v vsaki od držav članic in v Skupnosti ter skladnost ekonomskih politik s širšimi smernicami iz odstavka 2, redno pa pripravlja tudi celovito oceno.

Zaradi tega večstranskega nadzora pošiljajo države članice Komisiji podatke o pomembnih ukrepih, ki so jih sprejele na področju svoje ekonomske politike, in vse druge podatke, za katere menijo, da so potrebni.

4. Kadar se v okviru postopka iz odstavka 3 ugotovi, da ekonomske politike neke države članice niso skladne s širšimi smernicami iz odstavka 2 ali da bi lahko ogrozile pravilno delovanje ekonomske in monetarne unije, lahko Svet na priporočilo Komisije s kvalificirano večino pripravi potrebna priporočila za to državo članico. Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino sklene, da svoja priporočila objavi.

Predsednik Sveta in Komisija poročata Evropskemu parlamentu o rezultatih večstranskega nadzora. Če je Svet svoja priporočila objavil, je njegov predsednik lahko povabljen pred pristojni odbor Evropskega parlamenta.

5. Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 189c sprejme podrobna pravila za postopek večstranskega nadzora iz odstavkov 3 in 4 tega člena.

Člen 103a

1. Brez poseganja v druge postopke, predvidene v tej pogodbi, lahko Svet na predlog Komisije soglasno odloči o ukrepih, ki ustrezajo gospodarskim razmeram, zlasti ob hudih težavah pri oskrbi z nekaterimi izdelki.

2. Kadar je država članica v težavah ali ji zaradi izjemnih okoliščin, nad katerimi nima nikakršnega nadzora, resno grozijo hude težave, ji lahko Svet pod določenimi pogoji, na predlog Komisije, soglasno odobri finančno pomoč Skupnosti. Kadar so razlog hudih težav naravne nesreče, Svet odloča s kvalificirano večino. Predsednik Sveta obvesti Evropski parlament o sprejeti odločitvi.

Člen 104

1. Prepovedane so prekoračitve pozitivnega stanja na računu ali druge oblike kreditov pri ECB ali pri centralnih bankah držav članic (v nadaljnjem besedilu "nacionalne centralne banke") v korist institucij ali organov Skupnosti, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali v korist javnih podjetij držav članic, prav tako je prepovedano, da bi ECB ali nacionalne centralne banke neposredno od njih kupovale dolžniške instrumente.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za kreditne institucije v javni lasti, ki jih nacionalne centralne banke in ECB pri zagotavljanju rezerv s strani centralnih bank obravnavajo enako kakor zasebne kreditne institucije.

Člen 104a

1. Prepovedani so vsi ukrepi, ki ne temeljijo na načelih skrbnega in varnega poslovanja in ki vzpostavljajo privilegirani dostop institucij ali organov Skupnosti, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali javnih podjetij držav članic do finančnih institucij.

2. Svet v skladu s postopkom iz člena 189c še pred 1. januarjem 1994 opredeli pojme v zvezi z uporabo prepovedi, navedene v odstavku 1.

Člen 104b

1. Skupnost ne jamči za obveznosti niti ne prevzema obveznosti institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države in drugih oseb javnega prava ali javnih podjetij katere koli države članice, kar pa ne posega v vzajemna finančna jamstva za skupno izvedbo določenega projekta. Država članica ne jamči za obveznosti niti ne prevzema obveznosti institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države in drugih oseb javnega prava ali javnih podjetij druge države članice, kar pa ne posega v vzajemna finančna jamstva za skupno izvedbo določenega projekta.

2. Po potrebi lahko Svet v skladu s postopkom iz člena 189c opredeli pojme v zvezi z uporabo prepovedi, navedene v členu 104 in v tem členu.

Člen 104c

1. Države članice se izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.

2. Komisija spremlja gibanje proračunskega stanja in višine javnega dolga v državah članicah zato, da bi ugotovila večje napake. Zlasti preverja upoštevanje proračunske discipline na podlagi naslednjih dveh meril:

- a) ali razmerje med načrtovanim ali dejanskim javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom presega referenčno vrednost, razen
 - če se ni to razmerje znatno in stalno zmanjševalo ter doseglo ravni blizu referenčne vrednosti ali,
 - če ni preseganje referenčne vrednosti le izjemno in začasno, razmerje pa ostaja blizu referenčne vrednosti;
- b) ali razmerje med javnim dolgom in bruto domačim proizvodom presega referenčno vrednost, razen če se razmerje ne znižuje zadosti in ne približuje dovolj hitro referenčni vrednosti.

Referenčne vrednosti so opredeljene v Protokolu o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k tej pogodbi.

3. Če država članica ne izpolnjuje zahtev enega ali obeh navedenih meril, Komisija o tem pripravi poročilo. To poročilo upošteva tudi, ali javnofinančni primanjkljaj presega javne investicijske odhodke, in vse druge pomembne dejavnike, tudi srednjeročno gospodarsko in proračunsko stanje države članice.

Komisija lahko pripravi poročilo tudi, če ne glede na izpolnjevanje zahtev navedenih meril meni, da v državi članici obstaja tveganje čezmernega primanjkljaja.

4. Odbor, predviden v členu 109c, pripravi mnenje o poročilu Komisije.

5. Če Komisija meni, da v neki državi članici obstaja čezmeren primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo, predloži svoje mnenje Svetu.

6. Svet na priporočilo Komisije in ob upoštevanju morebitnih pripomb zadevne države članice ter po opravljeni celoviti oceni s kvalificirano večino odloči, ali čezmeren primanjkljaj obstaja.

7. Kadar se v skladu z odstavkom 6 ugotovi čezmerni primanjkljaj, Svet naslovi na zadevno državo članico priporočila z namenom, da se to stanje v danem roku odpravi. Ob upoštevanju določb odstavka 8 se ta priporočila ne objavijo.

8. Kadar Svet ugotovi, da na podlagi njegovih priporočil niso bili sprejeti učinkoviti ukrepi v predpisanem roku, lahko priporočila objavi.

9. Če država članica vztraja pri neuresničevanju priporočil Sveta, se lahko Svet odloči za poziv državi članici, naj v določenem roku sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so po njegovem mnenju potrebni za izboljšanje stanja.

V takem primeru lahko Svet od zadevne države članice zahteva, da mu po natančno določenem časovnem razporedu predloži poročila in tako omogoči preverjanje njenih prizadevanj pri prilagajanju.

10. V okviru odstavkov 1 do 9 tega člena se ne more uveljavljati pravica do tožbe, predvidena v členih 169 in 170.

11. Dokler država članica ne upošteva sklepa, sprejetega v skladu z odstavkom 9, se lahko Svet odloči za uvedbo ali, glede na okoliščine, zaostritev enega ali več od naslednjih ukrepov:

- od zadevne države članice zahteva, naj še pred izdajo obveznic in drugih vrednostnih papirjev objavi dodatne informacije, ki jih podrobneje določi Svet;
- Evropsko investicijsko banko pozove, naj ponovno pretehta svojo posojilno politiko do zadevne države članice;
- od zadevne države članice zahteva, naj pri Skupnosti položi brezobrestni depozit v primerni vrednosti, dokler se čezmerni primanjkljaj, po mnenju Sveta, ustrezno ne zmanjša;
- naloži primerno visoke denarne kazni.

Predsednik Sveta o sprejetih odločitvah obvesti Evropski parlament.

12. Svet razveljavi nekatere ali vse svoje odločitve, navedene v odstavkih 6 do 9 in v odstavku 11, če se je čezmerni primanjkljaj v zadevni državi članici po njegovem mnenju ustrezno zmanjšal. Če je Svet svoja priporočila predhodno objavil, takoj po razveljavitvi odločitve iz odstavka 8 javno izjavi, da čezmernega primanjkljaja v tej državi članici ni več.

13. Pri sprejemanju odločitev iz odstavkov 7 do 9 ter odstavkov 11 in 12 Svet odloča na priporočilo Komisije z dvotretjinsko večino glasov svojih članov, ki se ponderirajo v skladu s členom 148(2) ob izključitvi glasov predstavnika zadevne države članice.

14. Nadaljnje določbe za izvajanje postopka, opisanega v tem členu, so opredeljene v Protokolu o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k tej pogodbi.

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in ECB soglasno sprejme ustrezne določbe, ki nato nadomestijo navedeni protokol.

Ob upoštevanju drugih določb tega odstavka Svet pred 1. januarjem 1994 na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino določi podrobna pravila in opredeli pojme v zvezi z uporabo določb navedenega protokola.

POGLAVJE 2

Monetarna politika

Člen 105

1. Poglavitni cilj ESCB je ohranjanje stabilnosti cen. ESCB podpira splošne ekonomske politike v Skupnosti, če to ni v nasprotju s ciljem stabilnosti cen, z namenom prispevati k doseganju ciljev Skupnosti, opredeljenih v členu 2. ESCB ravna po načelu odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer daje prednost učinkovitemu razporejanju virov, in v skladu z načeli iz člena 3a.

2. Temeljne naloge ESCB so:

- opredeliti in izvajati monetarno politiko Skupnosti;
- opravljati devizne posle v skladu z določbami člena 109;
- imeti in upravljati uradne devizne rezerve držav članic;
- podpirati nemoteno delovanje plačilnih sistemov.

3. Tretja alineja odstavka 2 ne posega v to, da imajo vlade držav članic operativna devizna sredstva in da jih upravljajo.

4. ECB se zaprosi, da svetuje:

- glede vseh predlaganih aktov Skupnosti na področjih iz njene pristojnosti;
- nacionalnim organom glede vseh osnutkov pravnih predpisov na področjih iz njene pristojnosti, vendar v mejah in pod pogoji, ki jih Svet določi v skladu s postopkom iz člena 106(6).

ECB lahko ustreznim institucijam ali organom Skupnosti ali nacionalnim organom predloži mnenja o zadevah s področij iz njene pristojnosti.

5. ESCB prispeva k nemotenemu vodenju politik pristojnih organov glede bonitetnega nadzora kreditnih institucij in stabilnosti finančnega sistema.

6. Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB ter po prejemu privolitve Evropskega parlamenta soglasno prenese na ECB posebne naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, z izjemo zavarovalnic.

Člen 105a

1. ECB ima izključno pravico odobriti izdajanje bankovcev v Skupnosti. Bankovce lahko izdajajo ECB in nacionalne centralne banke. Samo bankovci, ki jih izdajajo ECB in nacionalne centralne banke, so zakonito plačilno sredstvo v Skupnosti.

2. Države članice lahko izdajajo kovance pod pogojem, da jim ECB odobri obseg emisije. Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z ECB sprejme potrebne ukrepe za uskladitev apoenov in tehničnih specifikacij vseh kovancev, namenjenih obtoku, da bi tako omogočil njihovo neovirano kroženje v Skupnosti.

Člen 106

1. ESCB sestavljajo ECB in nacionalne centralne banke.

2. ECB je pravna oseba.
3. ESCB upravljata organa odločanja ECB; to sta Svet ECB in Izvršilni odbor.
4. Statut ESCB je določen v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi.
5. Svet lahko spremeni člene 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) in 36 statuta ESCB bodisi s kvalificirano večino na priporočilo ECB in po posvetovanju s Komisijo ali soglasno na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB. V obeh primerih je potrebna privolitev Evropskega parlamenta.
6. Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in ECB ali na priporočilo ECB ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo s kvalificirano večino sprejme predpise iz členov 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 in 34.3 statuta ESCB.

Člen 107

Pri izvajanju svojih pooblastil ter opravljanju nalog in dolžnosti po tej pogodbi in statutu ESCB ne smejo niti ECB niti nacionalne centralne banke, pa tudi noben član njihovih organov odločanja zahtevati ali sprejemati navodil od institucij ali organov Skupnosti, vlad držav članic ali katerih koli drugih organov. Institucije in organi Skupnosti ter vlade držav članic se obvezujejo, da bodo to načelo spoštovali in ne bodo poskušali vplivati na člane organov odločanja ECB ali nacionalnih centralnih bank pri opravljanju njihovih nalog.

Člen 108

Najpozneje do datuma ustanovitve ESCB vsaka država članica zagotovi združljivost svoje nacionalne zakonodaje, tudi statuta nacionalne centralne banke, s to pogodbo in statutom ESCB.

Člen 108a

1. Za izvajanje nalog, zaupanih ESCB, Evropska centralna banka v skladu z določbami te pogodbe in pod pogoji, določenimi s statutom ESCB:

- sprejema uredbe, kolikor so potrebne za izvajanje nalog, opredeljenih v prvi alineji člena 3.1, v členih 19.1, 22 in 25.2 statuta ESCB, in v primerih, ki se določijo v aktih Sveta iz člena 106(6);
- sprejema odločbe, ki so potrebne za izvajanje nalog, zaupanih ESCB v skladu s to pogodbo in statutom ESCB;
- pripravlja priporočila in daje mnenja.

2. Uredba se splošno uporablja. Zavezujoča je v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Priporočila in mnenja niso zavezujoča.

Odločba je v celoti zavezujoča za vse, na katere je naslovljena.

Členi 190 do 192 se uporabljajo za uredbe in odločbe, ki jih sprejme ECB.

ECB lahko sklene, da svoje odločbe, priporočila in mnenja objavi.

3. V mejah in pod pogoji, ki jih sprejme Svet po postopku iz člena 106(6), ima ECB pravico naložiti globe ali periodične denarne kazni podjetjem, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz njenih uredb in odločb.

Člen 109

1. Z odstopanjem od člena 228 lahko Svet na priporočilo ECB ali Komisije in po posvetovanju z ECB v prizadevanju doseči soglasje, združljivo s ciljem stabilnosti cen, po posvetovanju z Evropskim parlamentom in v skladu s postopkom iz odstavka 3 za določitev modalitet soglasno sklene formalne sporazume o sistemu deviznih tečajev za eku glede na valute nečlanic Skupnosti. Svet lahko na priporočilo ECB ali Komisije in po posvetovanju z ECB v prizadevanju doseči soglasje, združljivo s ciljem stabilnosti cen, s kvalificirano večino sprejme, prilagodi ali opusti osrednje tečaje ekuja v okviru sistema deviznih tečajev. Predsednik Sveta obvesti Evropski parlament o sprejetju, prilagoditvi ali opustitvi osrednjih tečajev ekuja.

2. Če sistem deviznih tečajev za eno ali več valut nečlanic Skupnosti iz odstavka 1 ne obstaja, lahko Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z ECB ali na priporočilo ECB s kvalificirano večino oblikuje splošne usmeritve za politiko deviznega tečaja glede omenjenih valut. Te splošne usmeritve ne posegajo v pglavitni cilj ESCB glede ohranjanja stabilnosti cen.

3. Z odstopanjem od člena 228 Svet, kadar se pojavi potreba po pogajanjih med Skupnostjo in eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami o sporazumih glede vprašanj monetarnega ali deviznega režima, na priporočilo Komisije in po posvetovanju z ECB s kvalificirano večino določi modalitete pogajanj in sklepanja takšnih sporazumov. Te modalitete zagotavljajo, da Skupnost zastopa enotno stališče. Komisija je v celoti vključena v pogajanja.

Sporazumi, sklenjeni v skladu s tem odstavkom, so zavezujoči za institucije Skupnosti, ECB in države članice.

4. Ob upoštevanju odstavka 1 Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB s kvalificirano večino določi stališče Skupnosti na mednarodni ravni glede zadev posebnega pomena za ekonomsko in monetarno unijo ter soglasno odloča o njenem zastopanju v skladu s porazdelitvijo pristojnosti iz členov 103 in 105.

5. Brez poseganja v pristojnost Skupnosti in njene sporazume glede ekonomske in monetarne unije se lahko države članice pogajajo v mednarodnih organih in sklepajo mednarodne sporazume.

POGLAVJE 3

Institucionalne določbe

Člen 109a

1. Svet ECB sestavljajo člani Izvršilnega odbora ECB in guvernerji nacionalnih centralnih bank.

2. a) Izvršilni odbor sestavljajo predsednik, podpredsednik in štirje drugi člani.

b) Vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo Sveta, ki se je predhodno posvetoval z Evropskim parlamentom in Svetom ECB, v medsebojnem soglasju imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na monetarnem ali bančnem področju.

Njihov mandat traja osem let, ne morejo pa biti ponovno imenovani.

Samo državljani držav članic so lahko člani Izvršilnega odbora.

Člen 109b

1. Predsednik Sveta in član Komisije lahko sodelujeta na sejah Sveta ECB, vendar nimata pravice glasovanja.

Predsednik Sveta lahko Svetu ECB predloži predlog za posvetovanje.

2. Predsednik ECB je vabljen, da se udeleži sej Sveta, kadar ta obravnava zadeve, ki se nanašajo na cilje in naloge ESCB.

3. ECB naslovi letno poročilo o dejavnostih ESCB in monetarni politiki v preteklem in tekočem letu na Evropski parlament, Svet in Komisijo, pa tudi na Evropski svet. Predsednik ECB predstavi to poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu, ki imata lahko na tej podlagi splošno razpravo.

Predsednika ECB in druge člane Izvršilnega odbora lahko na zahtevo Evropskega parlamenta ali na njihovo lastno pobudo zaslišijo pristojni odbori Evropskega parlamenta.

Člen 109c

1. Za čim bolj učinkovito usklajevanje politik držav članic, ki je nujno za delovanje notranjega trga, se ustanovi Monetarni odbor s svetovalnim statusom.

Monetarni odbor opravlja naslednje naloge:

- spremlja monetarno in finančno stanje držav članic in Skupnosti in splošni plačilni sistem držav članic ter o tem redno poroča Svetu in Komisiji;
- na zahtevo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo pripravlja mnenja za navedeni instituciji;
- brez poseganja v člen 151 sodeluje pri pripravljanju dejavnosti Sveta, navedenih v členih 73f, 73g, 103(2), (3), (4) in (5), 103a, 104a, 104b, 104c, 109e(2), 109f(6), 109h, 109i, 109j(2) in 109k(1);
- najmanj enkrat na leto preveri stanje glede pretoka kapitala in prostega pretoka plačil, kakor izhajata iz uporabe te pogodbe in ukrepov, ki jih je sprejel Svet; preverjanje se nanaša na vse ukrepe glede pretoka kapitala in plačil; odbor poroča o izidu tega preverjanja Komisiji in Svetu.

Države članice in Komisija imenujejo po dva člana Monetarnega odbora.

2. Na začetku tretje faze se ustanovi Ekonomsko-finančni odbor. Monetarni odbor, predviden v odstavku 1, se razpusti.

Ekonomsko-finančni odbor ima naslednje naloge:

- na zahtevo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo pripravlja mnenja za navedeni instituciji;
- spremlja gospodarsko in finančno stanje držav članic in Skupnosti ter o tem redno poroča Svetu in Komisiji, zlasti o finančnih odnosih s tretjimi državami in mednarodnimi institucijami;
- brez poseganja v člen 151 sodeluje pri pripravljanju dejavnosti Sveta, navedenih v členih 73f, 73g, 103(2), (3), (4) in (5), 103a, 104a, 104b, 104c, 105(6), 105a(2), 106(5) in (6), 109, 109h, 109i(2) in (3), 109k(2), 109l(4) in (5), ter opravlja druge svetovalne in pripravljalne poizvedbe, ki mu jih dodeli Svet;

- najmanj enkrat na leto preveri stanje glede pretoka kapitala in prostega pretoka plačil, kakor izhajata iz uporabe te pogodbe in ukrepov, ki jih je sprejel Svet; preverjanje se nanaša na vse ukrepe glede pretoka kapitala in plačil; odbor poroča o izidu tega preverjanja Komisiji in Svetu.

Države članice, Komisija in ECB imenujejo največ po dva člana odbora.

3. Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB in odborom iz tega člena s kvalificirano večino podrobno določi sestavo Ekonomsko-finančnega odbora. Predsednik Sveta o tem obvesti Evropski parlament.

4. Če in dokler obstajajo države članice, za katere velja odstopanje, navedeno v členih 109k in 109l, ima Odbor poleg nalog iz odstavka 2 tudi nalogo, da spremlja monetarno in finančno stanje in splošni plačilni sistem teh držav ter o tem redno poroča Svetu in Komisiji.

Člen 109d

Glede zadev, ki jih urejajo členi 103(4), 104c razen odstavka 14, 109, 109j, 109k ter 109l(4) in (5), lahko Svet ali država članica zaprosi Komisijo bodisi za priporočilo ali za predlog. Komisija to prošnjo preuči in svoje sklepe nemudoma predloži Svetu.

POGLAVJE 4

Prehodne določbe

Člen 109e

1. Druga faza uresničevanja ekonomske in monetarne unije se začne 1. januarja 1994.

2. Pred tem datumom

a) vsaka država članica:

- kadar je to potrebno, sprejme ustrezne ukrepe zaradi upoštevanja prepovedi, navedenih v členu 73b, ne da bi posegala v člen 73e, ter v členih 104 in 104a(1);
- če je to potrebno in da bi omogočila oceno iz pododstavka (b), sprejme večletne programe za zagotavljanje trajne konvergence, potrebne za uresničevanje ekonomske in monetarne unije, zlasti glede stabilnosti cen in zdravih javnih financ;

b) Svet na podlagi poročila Komisije oceni napredek v zvezi z ekonomsko in monetarno konvergenco, zlasti glede stabilnosti cen in zdravih javnih financ, ter napredek pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, ki zadeva notranji trg.

3. Določbe členov 104, 104a(1), 104b(1) ter 104c razen odstavkov 1, 9, 11 in 14 se uporabljajo od začetka druge faze.

Določbe členov 103a(2), 104c(1), (9) in (11), 105, 105a, 107, 109, 109a, 109b ter 109c(2) in (4) se uporabljajo od začetka tretje faze.

4. Med drugo fazo si države članice prizadevajo, da bi se izognile čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.

5. Med drugo fazo začnejo države članice, če je to primerno, postopek za vzpostavitev neodvisnosti svojih centralnih bank v skladu s členom 108.

Člen 109f

1. Na začetku druge faze se ustanovi Evropski monetarni inštitut (v nadaljnjem besedilu "EMI") in prevzame svoje naloge; EMI je pravna oseba, vodi in upravlja pa ga svet, ki ga sestavljajo predsednik in guvernerji nacionalnih centralnih bank, od katerih je eden podpredsednik.

Predsednika v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad bodisi na priporočilo odbora guvernerjev centralnih bank držav članic (v nadaljnjem besedilu "odbor guvernerjev") ali Sveta EMI ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom. Predsednik je izbran med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na monetarnem ali bančnem področju. Predsednik EMI je lahko le državljani ene od držav članic. Svet EMI imenuje podpredsednika.

Statut EMI je določen v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi.

Odbor guvernerjev se razpusti na začetku druge faze.

2. EMI:

- krepi sodelovanje med nacionalnimi centralnimi bankami;
- krepi usklajevanje monetarnih politik držav članic zaradi zagotavljanja stabilnosti cen;
- spremljati delovanje evropskega monetarnega sistema;
- opravlja posvetovanja glede vprašanj, za katera so pristojne nacionalne centralne banke in ki vplivajo na stabilnost finančnih institucij in trgov;
- prevzeti naloge Evropskega sklada za monetarno sodelovanje, ki se razpusti; podrobnosti o načinu razpustitve so opredeljene v statutu EMI;
- olajšuje uporabo ekuja in nadzira njegov razvoj, skupaj z nemotenim delovanjem klirinškega sistema ekuja.

3. Pri pripravi tretje faze ima EMI nalogo, da:

- pripravlja instrumente in postopke, ki so potrebni za izvajanje enotne monetarne politike v tretji fazi;
- kadar je to potrebno, pospešuje usklajevanje pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v njegovi pristojnosti;
- pripravi pravila poslovanja nacionalnih centralnih bank v okviru ESCB;
- pospešuje učinkovitost čezmejnih plačil;
- nadzoruje tehnično pripravo bankovcev ekuja.

Najpozneje do 31. decembra 1996 EMI določi regulativni, organizacijski in logistični okvir, ki ga ESCB potrebuje za opravljanje svojih nalog v tretji fazi. Ta okvir se predloži v odločanje ECB na dan njene ustanovitve.

4. EMI lahko z dvotretjinsko večino članov svojega sveta:

- oblikuje mnenja ali priporočila glede splošne usmeritve monetarne politike in politike deviznega tečaja, pa tudi glede s tem povezanih ukrepov, uvedenih v vsaki državi članici;

- vladam ali Svetu daje mnenja ali priporočila glede politik, ki bi lahko vplivale na notranje ali zunanje monetarno stanje v Skupnosti, zlasti na delovanje evropskega monetarnega sistema;
- daje priporočila monetarnim oblastem držav članic glede vodenja njihove monetarne politike.

5. EMI lahko soglasno sklene, da svoja mnenja in priporočila objavi.

6. Svet se posvetuje z EMI o vseh predlaganih aktih Skupnosti, ki so v njegovi pristojnosti.

V mejah in pod pogoji, ki jih določi Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in EMI, se organi držav članic posvetujejo z EMI glede vseh osnutkov pravnih predpisov, ki so v njegovi pristojnosti.

7. Svet lahko na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in EMI soglasno prenese na EMI druge naloge za pripravo tretje faze.

8. Kadar ta pogodba predvideva posvetovalno vlogo za ECB, sklicevanje na ECB v času pred njeno ustanovitvijo pomeni sklicevanje na EMI.

Kadar ta pogodba predvideva posvetovalno vlogo za EMI, sklicevanje na EMI pred 1. januarjem 1994 pomeni sklicevanje na odbor guvernerjev.

9. Med drugo fazo izraz "ECB", ki je uporabljen v členih 173, 175, 176, 177, 180 in 215, pomeni sklicevanje na EMI.

Člen 109g

Valutna struktura košarice ekuja ostane nespremenjena.

Z začetkom tretje faze se vrednost ekuja nepreklicno določi v skladu s členom 109l(4).

Člen 109h

1. Kadar ima država članica plačilnobilančne težave ali obstaja resna nevarnost, da bi v tovrstne težave zašla, bodisi zaradi splošne neuravnoteženosti plačilne bilance ali vrste valute, s katero razpolaga, in kadar bi te težave lahko predvsem ogrozile delovanje skupnega trga ali postopno uresničevanje skupne trgovinske politike, Komisija nemudoma preuči stanje te države in ukrepe, ki jih je ta ob uporabi vseh razpoložljivih sredstev sprejela ali jih lahko sprejme v skladu z določbami te pogodbe. Komisija navede ukrepe, ki jih priporoča tej državi članici v sprejetje.

Če se izkaže, da ukrepi, ki jih je sprejela država članica, in ukrepi, ki jih je predlagala Komisija, ne zadoščajo za premagovanje nastalih ali grozečih težav, Komisija po posvetovanju z odborom iz člena 109c priporoči Svetu odobritev medsebojne pomoči in ustreznih metod za njeno izvajanje.

Komisija redno obvešča Svet o stanju in njegovih spremembah.

2. Svet s kvalificirano večino odobri omenjeno medsebojno pomoč; sprejme direktive ali odločbe, s katerimi določi pogoje in podrobnosti te pomoči, katere oblike so lahko naslednje:

- a) usklajeno delovanje v razmerju do ali v okviru drugih mednarodnih organizacij, na katere se lahko države članice obrnejo;
- b) ukrepi, potrebni za preprečevanje preusmeritve trgovinskih tokov, kadar država članica, ki je v težavah, ohrani ali ponovno uvede količinske omejitve do tretjih držav;
- c) odobritev kreditov v omejenem obsegu drugih držav članic, za kar je potrebno njihovo soglasje.

3. Če Svet medsebojne pomoči, ki jo je priporočila Komisija, ne odobri ali če odobrena medsebojna pomoč in sprejeti ukrepi ne zadoščajo, Komisija dovoli državi, ki je v težavah, da sprejme zaščitne ukrepe, za katere določi pogoje in podrobnosti.

Svet lahko s kvalificirano večino takšno dovoljenje prekliče ter spremeni omenjene pogoje in podrobnosti.

4. Ob upoštevanju člena 109k(6) se ta člen preneha uporabljati z začetkom tretje faze.

Člen 109i

1. Kadar nastopi nenadna plačilnobilančna kriza in odločitev v smislu člena 109h(2) ni takoj sprejeta, lahko zadevna država članica preventivno sprejme potrebne zaščitne ukrepe. Ti ukrepi smejo povzročati kar najmanjše motnje v delovanju skupnega trga, po obsegu pa ne smejo preseči okvira, ki je nujno potreben za odpravo nenadno nastalih težav.

2. Komisija in druge države članice se o takšnih zaščitnih ukrepih obvestijo najpozneje ob začetku njihove veljavnosti. Komisija lahko Svetu priporoči odobritev medsebojne pomoči v skladu s členom 109h.

3. Po pridobljenem mnenju Komisije in opravljenem posvetu z odborom iz člena 109c lahko Svet s kvalificirano večino odloči, da zadevna država spremeni, odloži ali odpravi zgoraj omenjene zaščitne ukrepe.

4. Ob upoštevanju člena 109k(6) se ta člen preneha uporabljati z začetkom tretje faze.

Člen 109j

1. Komisija in EMI poročata Svetu o napredku, ki so ga države članice dosegle pri izpolnjevanju svojih obveznosti glede uresničevanja ekonomske in monetarne unije. Ta poročila vključujejo preverjanje združljivosti nacionalnih zakonodaj držav članic, skupaj s statuti njihovih nacionalnih centralnih bank, s členoma 107 in 108 te pogodbe in statutom ESCB. V poročilih se tudi preveri, ali je bila dosežena visoka stopnja trajnostne konvergence, pri čemer se upošteva, kako države članice izpolnjujejo naslednja merila:

- doseganje visoke stopnje stabilnosti cen; to je razvidno iz stopnje inflacije, ki je blizu stopnji inflacije največ treh držav članic z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen;
- vzdržnost stanja javnih financ; izhaja iz doseženega proračunskega stanja brez čezmernega primanjkljaja v skladu s členom 104c(6);
- upoštevanje normalnih meja nihanja, predvidenih z mehanizmom deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema, v obdobju najmanj dveh let brez devalvacije glede na valuto katere koli druge države članice;
- trajnost dosežene konvergence in sodelovanja države članice v mehanizmu deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema, kar se kaže v ravni dolgoročnih obrestnih mer.

Štiri merila, omenjena v tem odstavku, in ustrezna obdobja, v katerih se morajo ta merila spoštovati, so natančneje določena v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi. Poročila Komisije in EMI upoštevajo tudi razvoj ekuja, rezultate združevanja trgov, stanje in razvoj tekočega računa plačilne bilance ter preverjanje gibanja stroškov dela na enoto in drugih cenovnih kazalcev.

2. Na podlagi teh poročil Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino oceni:

- ali posamezna država članica izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo enotne valute;
- ali večina držav članic izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo enotne valute,

in svoje ugotovitve priporoči Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad. Posvetuje se z Evropskim parlamentom in ta pošlje svoje mnenje Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad.

3. Ob ustreznem upoštevanju poročil iz odstavka 1 in mnenja Evropskega parlamenta iz odstavka 2 Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad najpozneje do 31. decembra 1996 s kvalificirano večino:

- odloči na podlagi priporočil Sveta iz odstavka 2, ali večina držav članic izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo enotne valute,
- odloči, ali je primerno, da Skupnost vstopi v tretjo fazo

in če je tako,

- določi datum začetka tretje faze.

4. Če do konca leta 1997 datum začetka tretje faze ni bil določen, se tretja faza začne 1. januarja 1999. Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad po ponovitvi postopka, predvidenega v odstavkih 1 in 2 z izjemo druge alineje odstavka 2, ter ob upoštevanju poročil iz odstavka 1 in mnenja Evropskega parlamenta na podlagi priporočil Sveta iz odstavka 2 še pred 1. julijem 1998 s kvalificirano večino potrdi, katere države članice izpolnjujejo potrebne pogoje za uvedbo enotne valute.

Člen 109k

1. Če je bil datum določen v skladu s členom 109j(3), Svet na podlagi priporočil iz člena 109j(2) in na priporočilo Komisije s kvalificirano večino odloči, za katero državo članico, če sploh katero, velja odstopanje, kakršno je opredeljeno v odstavku 3 tega člena. Takšne države članice se v tej pogodbi navajajo kot "države članice z odstopanjem".

Če je Svet v skladu s členom 109j(4) potrdil, katere države članice izpolnjujejo potrebne pogoje za uvedbo enotne valute, velja za države članice, ki teh pogojev ne izpolnjujejo, odstopanje, kakršno je opredeljeno v odstavku 3 tega člena. Takšne države članice se v tej pogodbi navajajo kot "države članice z odstopanjem".

2. Najmanj enkrat vsaki dve leti ali na zahtevo države članice z odstopanjem Komisija in ECB poročata Svetu v skladu s postopkom, določenim v členu 109j(1). Po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po razpravi v Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, katera od držav članic z odstopanjem izpolnjuje potrebne pogoje na podlagi meril iz člena 109j(1), in odpravi odstopanja zadevnih držav članic.

3. Posledica odstopanja iz odstavka 1 je, da se za zadevno državo članico ne uporabljajo naslednji členi: 104c(9) in (11), 105(1), (2), (3) in (5), 105a, 108a, 109 in 109a(2)(b). Izvzetje zadevne države članice in njene centralne banke iz pravic in obveznosti v okviru ESCB je opredeljeno v poglavju IX statuta ESCB.

4. V členih 105(1), (2) in (3) ter 105a, 108a, 109 in 109a(2)(b) izraz "države članice" pomeni "države članice brez odstopanja".

5. Glasovalna pravica držav članic z odstopanjem miruje, kadar Svet odloča po členih te pogodbe, navedenih v odstavku 3. V takšnem primeru se z odstopanjem od členov 148 in 189a(1) kvalificirana večina opredeli kot dve tretjini glasov predstavnikov držav članic brez odstopanja, ponderiranih v skladu s členom 148(2), za pravni akt, ki se sprejema soglasno, pa je potrebno soglasje teh držav članic.

6. Za državo članico z odstopanjem se še naprej uporabljata člena 109h in 109i.

Člen 109l

1. Takoj po določitvi datuma začetka tretje faze v skladu s členom 109j(3) oziroma takoj po 1. juliju 1998:

- Svet sprejme predpise iz člena 106(6);
- vlade držav članic brez odstopanja imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora ECB v skladu s postopkom, določenim v členu 50 statuta ESCB. Če obstajajo države članice z odstopanjem, je lahko število članov Izvršilnega odbora manjše, kakor predvideva člen 11.1 statuta ESCB, nikakor pa ne manjše od štiri.

Takoj ko je Izvršilni odbor imenovan, se ustanovita ESCB in ECB ter se pripravita za redno delovanje, opisano v tej pogodbi in statutu ESCB. Svoje pristojnosti začneta v celoti izvajati s prvim dnevom tretje faze.

2. ECB takoj po ustanovitvi, če je treba, prevzame naloge EMI. EMI ob ustanovitvi ECB preneha obstajati; način likvidacije je določen v statutu EMI.

3. Če in dokler obstajajo države članice z odstopanjem, se brez poseganja v člen 106(3) te pogodbe kot tretji organ odločanja ECB ustanovi Razširjeni svet ECB, naveden v členu 45 statuta ESCB.

4. Na dan začetka tretje faze Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB s soglasjem držav članic brez odstopanja sprejme tečaje zamenjave, po katerih se nepreklicno določi vrednost njihovih valut, omenjene valute pa se po teh nepreklicno določenih tečajih nadomestijo z ekujem, ta pa postane samostojna valuta. Ta ukrep sam po sebi ne spremeni zunanje vrednosti ekuja. Po enakem postopku Svet sprejme tudi druge ukrepe, ki so potrebni za hitro uvajanje ekuja kot enotne valute v teh državah članicah.

5. Če je odločeno v skladu s postopkom iz člena 109k(2), da se odstopanje odpravi, sprejme Svet s soglasjem držav članic brez odstopanja in zadevne države članice ter na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB tečaj, po katerem eku nadomesti valuto zadevne države članice, pa tudi druge ukrepe, ki so potrebni za uvajanje ekuja kot enotne valute v zadevni državi članici.

Člen 109m

1. Do začetka tretje faze obravnava vsaka država članica svojo politiko deviznega tečaja kot zadevo skupnega interesa. Pri tem države članice upoštevajo izkušnje, ki so jih pridobile pri sodelovanju v okviru evropskega monetarnega sistema (EMS) in pri razvoju ekuja, spoštujejo pa tudi obstoječe pristojnosti na tem področju.

2. Od začetka tretje faze in dokler za državo članico velja odstopanje, se za njeno politiko deviznega tečaja po analogiji uporablja odstavek 1."

26) V naslovu II tretjega dela se naslov poglavja 4 nadomesti z naslednjim:

"NASLOV VII

SKUPNA TRGOVINSKA POLITIKA"

27) Člen 111 se razveljavi.

28) Člen 113 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 113

1. Skupna trgovinska politika temelji na enotnih načelih, zlasti glede sprememb carinskih stopenj, sklenitve sporazumov o carinskih tarifah in trgovini, doseganja enotnosti pri ukrepih liberalizacije, izvozni politiki in ukrepih za zaščito trgovine, na primer glede dampa ali subvencij.

2. Komisija predloži Svetu predloge za izvajanje skupne trgovinske politike.

3. Kadar so za sklenitev sporazumov z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami potrebna pogajanja, Komisija predloži Svetu priporočila, ta pa pooblasti Komisijo za začetek potrebnih pogajanj.

Komisija vodi pogajanja ob posvetovanju s posebnim odborom, ki ga Svet imenuje za pomoč Komisiji pri izvajanju te naloge, in v okviru direktiv, ki jih lahko nanjo naslovi Svet.

Uporabljajo se ustrezne določbe člena 228.

4. Svet pri izvajanju pristojnosti, ki so mu dodeljene v skladu s tem členom, odloča s kvalificirano večino."

29) Člen 114 se razveljavi.

30) Člen 115 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 115

Zato da preusmeritev trgovinskih tokov ne bi ovirala izvajanja ukrepov trgovinske politike, ki so jih v skladu s to pogodbo sprejele države članice, ali kadar razlike med takšnimi ukrepi povzročajo gospodarske težave v eni ali več državah članicah, Komisija priporoči metode potrebnega sodelovanja med državami članicami. Če to ne zadostuje, lahko Komisija državam članicam dovoli, da sprejmejo potrebne zaščitne ukrepe, za katere določi pogoje in podrobnosti.

V nujnih primerih države članice zahtevajo od Komisije dovoljenje, da smejo same sprejeti potrebne ukrepe, Komisija pa o tem odloča v najkrajšem možnem času; zadevne države članice nato o ukrepih uradno obvestijo druge države članice. Komisija lahko kadar koli odloči, naj zadevne države članice te ukrepe spremenijo ali odpravijo.

Pri izbiri omenjenih ukrepov se da prednost takšnim, ki povzročajo kar najmanj motenj v delovanju skupnega trga."

31) Člen 116 se razveljavi.

32) V tretjem delu se naslov naslova III nadomesti z naslednjim:

"NASLOV VIII

SOCIALNA POLITIKA, IZOBRAŽEVANJE, POKLICNO USPOSABLJANJE IN MLADINA"

33) Prvi pododstavek člena 118(a)2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Kot pomoč pri doseganju cilja, določenega v prvem odstavku, Svet v skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom z direktivami sprejme minimalne zahteve za postopno izvajanje, pri čemer upošteva pogoje in tehnična pravila, ki veljajo v posameznih državah članicah."

34) Člen 123 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 123

Da bi izboljšali zaposlitvene priložnosti delavcev na notranjem trgu in tako prispevali k dvigu življenjske ravni, se v skladu s spodaj navedenimi določbami ustanovi Evropski socialni sklad; njegov cilj je omogočiti lažje zaposlovanje delavcev ter povečati njihovo geografsko in poklicno mobilnost v Skupnosti, pa tudi olajšati njihovo prilagajanje spremembam v industriji in proizvodnih sistemih, zlasti s poklicnim usposabljanjem in preusposabljanjem."

35) Člen 125 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 125

Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom izvedbene sklepe, ki se nanašajo na Evropski socialni sklad."

36) Členi 126, 127 in 128 se nadomestijo z naslednjim:

"Poglavje 3

Izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina

Člen 126

1. Skupnost prispeva k razvoju kakovostnega izobraževanja s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami ter po potrebi s podpiranjem in dopolnjevanjem njihovih dejavnosti, pri čemer v celoti upošteva odgovornost držav članic za vsebino poučevanja in organizacijo izobraževalnih sistemov, pa tudi njihovo kulturno in jezikovno raznolikost.

2. Cilji dejavnosti Skupnosti so:

- razvijanje evropske razsežnosti v izobraževanju, zlasti s poučevanjem in razširjanjem jezikov držav članic;
- spodbujanje mobilnosti študentov in profesorjev, med drugim s spodbujanjem akademskega priznavanja diplom in študijskih obdobj;
- pospeševanje sodelovanja med izobraževalnimi zavodi;
- razvijanje izmenjave informacij in izkušenj glede vprašanj, ki so skupna izobraževalnim sistemom držav članic;

- spodbujanje razvoja izmenjave mladih ter izmenjave pedagoških in drugih strokovnih delavcev;
 - spodbujanje razvoja izobraževanja na daljavo.
3. Skupnost in države članice podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju izobraževanja, zlasti s Svetom Evrope.
4. Da bi Svet prispeval k uresničevanju ciljev iz tega člena, sprejme:
- spodbujevalne ukrepe v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in predpisov držav članic;
 - priporočila, o katerih odloča s kvalificirano večino na predlog Komisije.

Člen 127

1. Skupnost izvaja politiko poklicnega usposabljanja, ki podpira in dopolnjuje dejavnost držav članic, pri čemer v celoti upošteva njihovo odgovornost za vsebino in organizacijo poklicnega usposabljanja.
2. Cilji dejavnosti Skupnosti so:
- olajševanje prilagajanja spremembam v industriji, zlasti s poklicnim usposabljanjem in preusposabljanjem,
 - izboljševanje začetnega in nadaljevalnega poklicnega usposabljanja zaradi lažje vključitve in ponovne vključitve v trg dela,
 - olajševanje dostopa do poklicnega usposabljanja ter spodbujanje mobilnosti izobraževalcev in udeležencev usposabljanja, zlasti mladih,
 - spodbujanje sodelovanja v zvezi z usposabljanjem med izobraževalnimi zavodi ali zavodi za usposabljanje in podjetji,
 - razvijanje izmenjave informacij in izkušenj glede vprašanj, ki so skupna sistemom usposabljanja držav članic.
3. Skupnost in države članice podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju poklicnega usposabljanja.
4. V skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom Svet sprejme ukrepe, ki prispevajo k uresničevanju ciljev iz tega člena, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic."

37) Vstavi se naslednje:

"NASLOV IX

KULTURA

Člen 128

1. Skupnost prispeva k razcvetu kultur držav članic, pri čemer upošteva njihovo nacionalno in regionalno raznolikost ter hkrati postavlja v ospredje skupno kulturno dediščino.

2. Dejavnost Skupnosti je namenjena spodbujanju sodelovanja med državami članicami in, če je to potrebno, podpiranju in dopolnjevanju njihove dejavnosti na naslednjih področjih:

- izboljševanje poznavanja in razširjanja kulture in zgodovine evropskih narodov;
- ohranjanje in varstvo kulturne dediščine evropskega pomena;
- nekomercialna kulturna izmenjava;
- umetniško in književno ustvarjanje, tudi na avdio-vizualnem področju.

3. Skupnost in države članice podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na kulturnem področju, zlasti s Svetom Evrope.

4. Skupnost pri svoji dejavnosti v skladu z drugimi določbami te pogodbe upošteva kulturne vidike.

5. Da bi Svet prispeval k uresničevanju ciljev iz tega člena, sprejme:

- spodbujevalne ukrepe v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Odborom regij, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic. V postopkih iz člena 189b odloča Svet soglasno;
- priporočila, o katerih odloča soglasno na predlog Komisije.

38) Naslovi IV, V, VI in VII se nadomestijo z naslednjim:

"NASLOV X

JAVNO ZDRAVJE

Člen 129

1. Skupnost prispeva k zagotavljanju visoke ravni varovanja človekovega zdravja s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami in po potrebi s podpiranjem njihovih dejavnosti.

Dejavnost Skupnosti je usmerjena k preprečevanju bolezni, zlasti močno razširjenih težkih bolezni, vključno z odvisnostjo od mamil, s spodbujanjem raziskovanja njihovih vzrokov in prenašanja, pa tudi obveščanja o zdravju in zdravstvene vzgoje.

Zahteve varovanja zdravja so sestavni del drugih politik Skupnosti.

2. Države članice v povezavi s Komisijo medsebojno usklajujejo svoje politike in programe na področjih iz odstavka 1. Komisija lahko v tesni povezavi z državami članicami daje koristne pobude za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost in države članice pospešujejo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju javnega zdravja.

4. Da bi Svet prispeval k uresničevanju ciljev iz tega člena, sprejme:

- spodbujevalne ukrepe v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic;
- priporočila, o katerih odloča s kvalificirano večino na predlog Komisije.

NASLOV XI

VARSTVO POTROŠNIKOV

Člen 129a

1. Skupnost prispeva k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov z:
 - a) ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 100a v okviru uresničevanja notranjega trga;
 - b) posebnimi dejavnostmi, ki podpirajo in dopolnjujejo politiko držav članic glede varovanja zdravja, varnosti in ekonomskih interesov potrošnikov ter zagotavljanja ustreznih informacij potrošnikom.
2. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme posebne dejavnosti, navedene v odstavku 1(b).
3. Dejavnosti, sprejete v skladu z odstavkom 2, državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov. Takšni ukrepi morajo biti združljivi s to pogodbo. O njih se uradno obvesti Komisija.

NASLOV XII

VSEEVROPSKA OMREŽJA

Člen 129b

1. Da bi Skupnost pripomogla k doseganju ciljev iz členov 7a in 130a in da bi državljanom Unije, gospodarskim subjektom ter regionalnim in lokalnim skupnostim omogočila v celoti izkoristiti ugodnosti vzpostavitve območja brez notranjih meja, prispeva k vzpostavitvi in razvoju vseevropskih omrežij na področju prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture.
2. V okviru sistema odprtih in konkurenčnih trgov so ukrepi Skupnosti namenjeni pospeševanju medsebojnega povezovanja in medobratovalnosti nacionalnih omrežij, pa tudi dostopa do teh omrežij. Pri tem je zlasti upoštevana potreba po povezavi otoških, neobalnih in obrobnihih regij z osrednjimi regijami Skupnosti.

Člen 129c

1. Da bi dosegli cilje iz člena 129b, Skupnost:
 - pripravi vrsto smernic, ki zajemajo cilje, prednostne naloge in splošno zasnovo ukrepov, predvidenih na področju vseevropskih omrežij; v teh smernicah se opredelijo projekti skupnega interesa;
 - izvaja ukrepe, za katere se izkaže, da so potrebni za zagotovitev medobratovalnosti omrežij, zlasti na področju usklajevanja tehničnih standardov;
 - lahko podpira, zlasti s študijami izvedljivosti, kreditnimi garancijami ali subvencioniranjem obrestnih mer, finančna prizadevanja držav članic pri projektih skupnega interesa, ki jih financirajo države članice in ki so opredeljeni v okviru smernic iz prve alineje; Skupnost lahko prek Kohezijskega sklada, ki ga je treba v skladu s členom 130d ustanoviti najpozneje do 31. decembra 1993, pomaga financirati tudi posebne projekte v državah članicah na področju prometne infrastrukture.

Skupnost pri svojih dejavnostih upošteva potencialno ekonomsko upravičenost projektov.

2. Države članice v povezavi s Komisijo med seboj usklajujejo svoje nacionalne politike, ki lahko pomembno vplivajo na doseganje ciljev iz člena 129b. Komisija lahko v tesnem sodelovanju z državami članicami da kakršno koli koristno pobudo za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost se lahko odloči za sodelovanje s tretjimi državami, da bi podprla projekte skupnega interesa in zagotovila medobratovalnost omrežij.

Člen 129d

Svet sprejme smernice, navedene v členu 129c(1), v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Smernice in projekte skupnega interesa, ki se nanašajo na ozemlje ene od držav članic, mora odobriti ta država članica.

Svet v skladu s postopkom iz člena 189c ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme druge ukrepe, predvidene v členu 129c(1).

NASLOV XIII

INDUSTRIJA

Člen 130

1. Skupnost in države članice skrbijo za zagotovitev pogojev, ki so potrebni za konkurenčnost industrije Skupnosti.

Zato je njihovo ukrepanje v skladu s sistemom odprtih in konkurenčnih trgov namenjeno:

- pospeševanju prilagajanja industrije strukturnim spremembam;
- spodbujanju okolja, ki je naklonjeno pobudam in razvoju podjetij v celotni Skupnosti, zlasti malih in srednjih podjetij;
- spodbujanju okolja, ki je naklonjeno sodelovanju med podjetji;
- podpiranju boljšega izkoriščanja industrijskega potenciala politike inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja.

2. Države članice se med seboj posvetujejo v povezavi s Komisijo in po potrebi uskladijo svoje ukrepanje. Komisija lahko da kakršno koli koristno pobudo za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost prispeva k doseganju ciljev iz odstavka 1 s politikami in dejavnostmi, ki jih uresničuje v skladu z drugimi določbami te pogodbe. Svet se lahko na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno odloči o posebnih ukrepih v podporo ukrepanju držav članic za doseganje ciljev iz odstavka 1.

Ta naslov ne daje podlage za uvedbo kakršnih koli ukrepov Skupnosti, ki bi lahko povzročili izkrivljanje konkurence.

NASLOV XIV

EKONOMSKA IN SOCIALNA KOHEZIJA

Člen 130a

Da bi Skupnost pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske in socialne kohezije.

Skupnost si še posebno prizadeva zmanjšati neskladje med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij z najbolj omejenimi možnostmi, tudi podeželja.

Člen 130b

Države članice vodijo in usklajujejo svojo gospodarsko politiko tako, da dosegajo tudi cilje, navedene v členu 130a. Pri oblikovanju in izvajanju politik in dejavnosti Skupnosti ter vzpostavljanju notranjega trga upoštevajo cilje iz člena 130a, s čimer prispevajo k njihovem uresničevanju. Skupnost podpira uresničevanje teh ciljev tudi z delovanjem v okviru strukturnih skladov (Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad, Usmerjevalni oddelek; Evropski socialni sklad; Evropski sklad za regionalni razvoj), Evropske investicijske banke in drugih obstoječih finančnih instrumentov.

Komisija vsaka tri leta predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij poročilo o napredku, doseženem pri uresničevanju ekonomske in socialne kohezije, in o tem, kako so k temu pripomogle v tem členu predvidena sredstva. Po potrebi se temu poročilu priložijo ustrezni predlogi.

Če se izkaže, da so potrebne posebne dejavnosti zunaj skladov, in ne da bi posegali v ukrepe, sprejete v okviru drugih politik Skupnosti, lahko Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij takšne dejavnosti soglasno sprejme.

Člen 130c

Evropski sklad za regionalni razvoj je namenjen pomoči pri odpravljanju največjih razvojnih neravnovesij v regijah Skupnosti, tako da sodeluje pri razvoju in strukturnem prilagajanju razvojno zaostalih regij in pri preobrazbi nazadujočih industrijskih regij.

Člen 130d

Brez poseganja v člen 130e Svet na predlog Komisije in po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij soglasno opredeli naloge, prednostne cilje in organizacijo strukturnih skladov, kar lahko vključuje tudi združevanje skladov. Svet po enakem postopku opredeli tudi splošna pravila, ki se uporabljajo za sklade, in določbe, potrebne za zagotavljanje uspešnosti ter usklajevanje skladov med seboj in z drugimi obstoječimi finančnimi instrumenti.

Svet po enakem postopku do 31. decembra 1993 ustanovi Kohezijski sklad, da bi zagotovil finančne prispevke za projekte na področju okolja in vseevropskih omrežij v okviru prometne infrastrukture.

Člen 130e

Izvedbene sklepe, ki se nanašajo na Evropski sklad za regionalni razvoj, sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189c ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Za Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad, Usmerjevalni oddelek in za Evropski socialni sklad se še naprej uporablja člen 43 oziroma 125.

RAZISKAVE IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Člen 130f

1. Cilj Skupnosti je okrepiti znanstvene in tehnološke temelje industrije Skupnosti ter jo spodbujati, da postane bolj konkurenčna na mednarodni ravni, pri čemer pospešuje vse raziskovalne dejavnosti, ki se zdijo potrebne zaradi drugih poglavij te pogodbe.

2. Zato Skupnost na vsem svojem območju spodbuja podjetja, tudi mala in srednja, raziskovalne centre in univerze pri njihovih visokokakovostnih raziskovalnih in tehnološkorazvojnih dejavnostih; podpira njihovo prizadevanje za medsebojno sodelovanje, pri čemer je njen glavni cilj omogočiti podjetjem, da v celoti izkoristijo možnosti notranjega trga, zlasti z odpiranjem nacionalnih trgov javnih naročil, z opredelitvijo skupnih standardov ter odpravljanjem pravnih in davčnih ovir za tako sodelovanje.

3. Vse dejavnosti Skupnosti na področju raziskav in tehnološkega razvoja iz te pogodbe, tudi demonstracijski projekti, se določajo in izvajajo v skladu z določbami tega naslova.

Člen 130g

Pri uresničevanju teh ciljev Skupnost v dopolnilo dejavnostim, ki potekajo v državah članicah, izvaja naslednje dejavnosti:

- a) izvajanje raziskovalnih, tehnološkorazvojnih in demonstracijskih programov s spodbujanjem sodelovanja s in med podjetji, raziskovalnimi centri in univerzami;
- b) spodbujanje sodelovanja s tretjimi državami in z mednarodnimi organizacijami na raziskovalnem, tehnološkorazvojnem in demonstracijskem področju Skupnosti;
- c) razširjanje in optimalizacija rezultatov raziskovalnih, tehnološkorazvojnih in demonstracijskih dejavnosti Skupnosti;
- d) spodbujanje usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Skupnosti.

Člen 130h

1. Skupnost in države članice usklajujejo svoje raziskovalne in tehnološkorazvojne dejavnosti, da bi zagotovile skladnost med nacionalnimi politikami in politiko Skupnosti.

2. Komisija lahko v tesnem sodelovanju z državami članicami daje koristne pobude za pospeševanje usklajevanja iz odstavka 1.

Člen 130i

1. Večletni okvirni program, v katerem so opredeljene vse dejavnosti Skupnosti, sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189b po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom. Pri vseh postopkih iz člena 189b Svet odloča soglasno.

V okvirnem programu se:

- opredelijo znanstveni in tehnološki cilji, ki naj bi jih dosegli z dejavnostmi iz člena 130g, in določijo ustrezne prednostne naloge;

- navede splošna zasnova teh dejavnosti;
- določijo najvišji skupni znesek in podrobna pravila finančne udeležbe Skupnosti pri okvirnem programu ter ustrezni deleži za vsako od predvidenih dejavnosti.

2. Okvirni program se prilagodi ali dopolni glede na spremenjene okoliščine.

3. Okvirni program se izvaja s posebnimi programi, pripravljenimi znotraj posamezne dejavnosti. V vsakem posebnem programu so opredeljena podrobna pravila njegovega izvajanja, določeno je njegovo trajanje in predvidena potrebna sredstva. Vsota vseh potrebnih sredstev, določenih v posebnih programih, ne sme preseči najvišjega skupnega zneska, ki je določen za okvirni program in vsako dejavnost.

4. Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom s kvalificirano večino sprejme posebne programe.

Člen 130j

Za izvajanje večletnega okvirnega programa Svet določi:

- pravila glede sodelovanja podjetij, raziskovalnih centrov in univerz;
- pravila glede razširjanja rezultatov raziskav.

Člen 130k

Pri izvajanju večletnega okvirnega programa se lahko sprejmejo dopolnilni programi, pri katerih sodelujejo samo nekatere države članice, ki te programe ob morebitni udeležbi Skupnosti tudi financirajo.

Svet sprejme pravila, ki veljajo za dopolnilne programe, zlasti glede razširjanja znanja in dostopa drugih držav članic.

Člen 130l

Pri izvajanju večletnega okvirnega programa lahko Skupnost v dogovoru z zadevnimi državami članicami predvidi sodelovanje pri raziskovalnih in razvojnih programih več držav članic, tudi sodelovanje v strukturah, vzpostavljenih za izvajanje teh programov.

Člen 130m

Pri izvajanju večletnega okvirnega programa lahko Skupnost predvidi sodelovanje s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami na raziskovalnem, tehnološko-razvojnem in demonstracijskem področju Skupnosti.

Podrobna ureditev takega sodelovanja je lahko predmet sporazumov med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi osebami, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 228.

Člen 130n

Skupnost lahko ustanovi skupna podjetja ali kakršno koli drugo strukturo, potrebno za učinkovito izvajanje raziskovalnih, tehnološko-razvojnih in demonstracijskih programov Skupnosti.

Člen 130o

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno sprejme določbe iz člena 130n.

Svet v skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme določbe iz členov 130j do 130l. Za sprejetje dopolnilnih programov je potrebno soglasje zadevnih držav članic.

Člen 130p

Komisija na začetku vsakega leta pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo. Poročilo zajema informacije o raziskovalnih in tehnološko-razvojnih dejavnostih ter o razširjanju njihovih rezultatov v predhodnem letu, pa tudi delovni program za tekoče leto.

NASLOV XVI

OKOLJE

Člen 130r

1. Okoljska politika Skupnosti prispeva k uresničevanju naslednjih ciljev:

- ohranjanju, varstvu in izboljšanju kakovosti okolja;
- varovanju človekovega zdravja;
- skrbni in preudarni rabi naravnih virov;
- spodbujanju ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov.

2. Cilj okoljske politike Skupnosti je doseči visoko raven varstva, pri čemer se upošteva raznolikost razmer v posameznih regijah Skupnosti. Politika temelji na previdnostnem načelu in na načelih, da je treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora plačati povzročitelj obremenitve. Zahteve varstva okolja je treba vključevati v opredelitve in izvajanje drugih politik Skupnosti.

V tem smislu usklajevalni ukrepi, ki ustrezajo tem zahtevam, vključujejo, kadar je to primerno, zaščitno klavzulo, ki državam članicam dovoljuje, da iz negospodarskih okoljskih razlogov sprejmejočasne ukrepe, za katere velja nadzorni postopek Skupnosti.

3. Pri oblikovanju svoje okoljske politike Skupnost upošteva:

- razpoložljive znanstvene in tehnične podatke;
- okoljske razmere v različnih regijah Skupnosti;
- možne koristi in stroške ukrepanja ali neukrepanja;
- gospodarski in socialni razvoj Skupnosti kot celote in uravnotežen razvoj njenih regij.

4. V okviru svojih pristojnosti Skupnost in države članice sodelujejo s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami. Podrobnosti sodelovanja Skupnosti so lahko predmet sporazumov med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi osebami, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 228.

Prejšnji pododstavek ne posega v pristojnost držav članic glede pogajanj v mednarodnih organih in glede sklepanja mednarodnih sporazumov.

Člen 130s

1. Svet se v skladu s postopkom iz člena 189c in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom odloči, katere ukrepe naj Skupnost sprejme za doseganje ciljev iz člena 130r.

2. Z odstopanjem od postopka odločanja iz odstavka 1 in brez poseganja v člen 100a Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno sprejme:

- določbe, ki so zlasti davčne narave;
- ukrepe glede prostorskega načrtovanja, rabe zemljišč razen ravnanja z odpadki in ukrepov splošne narave ter glede upravljanja vodnih virov;
- ukrepe, ki pomembno vplivajo na izbiro držav članic med različnimi viri energije in na splošno strukturo njihove oskrbe z energijo.

Svet lahko pod pogoji, navedenimi v prejšnjem pododstavku, določi tista vprašanja iz tega odstavka, o katerih se odloča s kvalificirano večino.

3. Na drugih področjih Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme splošne delovne programe, ki določajo prednostne cilje.

Svet v skladu s pogoji iz odstavka 1 oziroma odstavka 2 sprejme ukrepe, ki so potrebni za izvajanje teh programov.

4. Države članice financirajo in izvajajo okoljsko politiko, ne da bi pri tem posegale v nekatere ukrepe skupnostne narave.

5. Brez poseganja v načelo, da plača povzročitelj obremenitve, in če je ukrep, ki je bil sprejet na podlagi določb iz odstavka 1, povezan z nesorazmerno visokimi stroški za organe oblasti države članice, Svet v pravni akt, s katerim sprejme ta ukrep, vključi ustrezne določbe v obliki:

- začasnih odstopanj in/ali
- finančne podpore iz Kohezijskega sklada, ki se po členu 130d ustanovi najpozneje do 31. decembra 1993.

Člen 130t

Varstveni ukrepi, sprejeti v skladu s členom 130s, nobeni od držav članic ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih varstvenih ukrepov. Takšni ukrepi morajo biti združljivi s to pogodbo. O njih se uradno obvesti Komisija.

NASLOV XVII

RAZVOJNO SODELOVANJE

Člen 130u

1. Politika Skupnosti na področju razvojnega sodelovanja, ki dopolnjuje politike držav članic, podpira:

- trajnostni gospodarski in socialni razvoj držav v razvoju, zlasti tistih, ki so v najbolj neugodnem položaju;

- skladno in postopno vključevanje držav v razvoju v svetovno gospodarstvo;
 - boj proti revščini v državah v razvoju.
2. Politika Skupnosti na tem področju prispeva k doseganju splošnega cilja razvijati in krepiti demokracijo in pravno državo ter spoštovati človekove pravice in temeljne svoboščine.
 3. Skupnost in države članice izpolnjujejo svoje obveznosti in upoštevajo cilje, ki so se jim zavezale v okviru OZN in drugih pristojnih mednarodnih organizacij.

Člen 130v

Skupnost pri izvajanju politik, ki bi utegnile vplivati na države v razvoju, upošteva cilje iz člena 130u.

Člen 130w

1. Brez poseganja v druge določbe te pogodbe sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189c ukrepe, ki so potrebni za uresničevanje ciljev iz člena 130u. Takšni ukrepi so lahko v obliki večletnih programov.
2. Evropska investicijska banka prispeva k izvajanju ukrepov iz odstavka 1 v skladu s pogoji iz svojega statuta.
3. Določbe tega člena ne vplivajo na sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami v okviru Konvencije AKP-EGS.

Člen 130x

1. Skupnost in države članice usklajujejo svoje politike razvojnega sodelovanja in se med seboj posvetujejo o programih pomoči, tudi v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah. Sprejemajo lahko skupne ukrepe. Države članice po potrebi prispevajo k izvajanju programov pomoči Skupnosti.
2. Komisija lahko daje koristne pobude za pospeševanje usklajevanja iz odstavka 1.

Člen 130y

V okviru svojih pristojnosti Skupnost in države članice sodelujejo s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami. Podrobnosti sodelovanja Skupnosti so lahko predmet sporazumov med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi osebami, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 228.

Prejšnji odstavek ne posega v pristojnost držav članic glede pogajanj v mednarodnih organih in glede sklepanja mednarodnih sporazumov."

E. V petem delu "Institucije Skupnosti"

39) se člen 137 nadomesti z naslednjim:

"Člen 137

Evropski parlament, ki ga sestavljajo predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti, izvaja pristojnosti, ki so mu dodeljene s to pogodbo."

40) Odstavek 3 člena 138 se nadomesti z naslednjim:

"3. Evropski parlament pripravi predloge za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah.

Po dani privolitvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov, Svet soglasno sprejme ustrezne določbe in jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili."

41) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 138a

Politične stranke na evropski ravni so pomemben povezovalni dejavnik v okviru Unije. Prispevajo k oblikovanju evropske zavesti in izražanju politične volje državljanov Unije.

Člen 138b

Kolikor je to predvideno v tej pogodbi, Evropski parlament sodeluje v procesu sprejemanja aktov Skupnosti z izvajanjem svojih pristojnosti v skladu s postopki iz členov 189b in 189c ter z dajanjem privolitve ali svetovalnih mnenj.

Evropski parlament lahko z večino svojih članov od Komisije zahteva predložitev ustreznih predlogov glede vprašanj, o katerih meni, da je za izvajanje te pogodbe treba sprejeti akt Skupnosti.

Člen 138c

Brez poseganja v pristojnosti, dodeljene s to pogodbo drugim institucijam ali organom, lahko Evropski parlament pri izpolnjevanju svojih nalog na zahtevo četrtine svojih članov ustanovi začasni preiskovalni odbor zaradi preverjanja domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, razen tedaj ko domnevna dejanja preiskuje sodišče in dokler je primer še vedno v sodnem postopku.

Začasni preiskovalni odbor ob predložitvi svojega poročila preneha obstajati.

Podrobne določbe o uresničevanju pravice do preiskave določijo Evropski parlament, Svet in Komisija v medsebojnem soglasju.

Člen 138d

Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico, da samostojno ali skupaj z drugimi državljani ali osebami naslovijo na Evropski parlament peticijo glede vprašanj, ki sodijo na področje delovanja Skupnosti in ki jih neposredno zadevajo.

Člen 138e

1. Evropski parlament imenuje varuha človekovih pravic, ki je pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov Unije ali fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij ali organov Skupnosti razen Sodišča in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije.

V skladu s svojimi nalogami varuh človekovih pravic opravlja na lastno pobudo ali na podlagi pritožb, predloženih neposredno ali prek člana Evropskega parlamenta, poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene, kar pa ne velja za domnevna dejanja, ki so ali so bila predmet sodnega postopka. Kadar varuh človekovih pravic ugotovi nepravilnost, predloži zadevo pristojni instituciji, ki ima na voljo tri mesece, da ga obvesti o svojem stališču. Varuh človekovih pravic nato pošlje poročilo Evropskemu parlamentu in pristojni instituciji. Osebo, ki je vložila pritožbo, obvestijo o izidu poizvedb.

Varuh človekovih pravic predloži Evropskemu parlamentu letno poročilo o izidu svojih poizvedb.

2. Varuh človekovih pravic je imenovan po vsakih volitvah v Evropski parlament za mandatno dobo parlamenta. Lahko je ponovno imenovan.

Varuha človekovih pravic lahko na zahtevo Evropskega parlamenta razreši Sodišče, če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih nalog ali če je zagrešil hujšo kršitev.

3. Varuh človekovih pravic je pri opravljanju svojih nalog popolnoma neodvisen. Med opravljanjem teh nalog ne sme zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil katerega koli organa. Varuh človekovih pravic med svojim mandatom ne sme opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne.

4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in odobritve Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog varuha človekovih pravic."

42) Drugi pododstavek člena 144 se dopolni z naslednjim stavkom:

"V tem primeru mandat članov Komisije, ki so imenovani kot zamenjava, poteče z datumom, s katerim bi potekel mandat članom Komisije, ki morajo kolektivno odstopiti."

43) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 146

Svet sestavlja po en predstavnik posamezne države članice na ministrski ravni, ki je pooblaščen za prevzemanje obveznosti v imenu vlade svoje države.

Predsedstvo Sveta izmenično prevzamejo države članice za dobo šestih mesecev po naslednjem vrstnem redu:

- za prvo obdobje šestih let: Belgija, Danska, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Združeno kraljestvo;
- za naslednje obdobje šestih let: Danska, Belgija, Grčija, Nemčija, Francija, Španija, Italija, Irska, Nizozemska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Portugalska."

44) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 147

Svet se sestane, ko ga skliče predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo enega od njegovih članov ali Komisije."

45) Člen 149 se razveljavi.

46) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 151

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat pod vodstvom generalnega sekretarja. Generalnega sekretarja imenuje Svet soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik."

47) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 154

Svet s kvalificirano večino določi plače, nadomestila in pokojnine predsednika in članov Komisije ter predsednika, sodnikov, generalnih pravobranilcev in sodnega tajnika Sodišča. Prav tako z enako večino določi vsa druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki."

48) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 156

Komisija vsako leto najpozneje en mesec pred začetkom zasedanja Evropskega parlamenta objavi splošno poročilo o dejavnostih Skupnosti.

Člen 157

1. Komisija ima sedemnajst članov, ki so izbrani na podlagi njihove splošne usposobljenosti in katerih neodvisnost je nedvomna.

Število članov Komisije lahko Svet spremeni soglasno.

Samo državljani držav članic so lahko člani Komisije.

V Komisiji mora biti vsaj po en državljan vsake države članice, ne smeta pa biti v njej več kakor dva člana z državljanstvom iste države.

2. Člani Komisije so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami. Vsaka država članica se obvezuje, da bo spoštovala to načelo in ne bo poskušala vplivati na člane Komisije pri opravljanju njihovih nalog.

Člani Komisije med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno. Ob kršitvi teh obveznosti lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije zadevnega člana glede na okoliščine razreši v skladu s členom 160 ali mu odvzame pravico do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti.

Člen 158

1. Člani Komisije so v skladu s postopkom iz odstavka 2 imenovani za dobo petih let, pri čemer se po potrebi upošteva člen 144.

Lahko so ponovno imenovani.

2. Vlade držav članic po posvetovanju z Evropskim parlamentom v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije.

Vlade držav članic po posvetu s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije.

Predsednika in druge člane Komisije, predlagane po tem postopku, mora kot celoto z glasovanjem potrditi Evropski parlament. Po tem, ko predsednika in druge člane Komisije potrdi Evropski parlament, jih v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic.

3. Odstavka 1 in 2 se prvič uporabita za predsednika in druge člane Komisije, katerih mandat se začne 7. januarja 1995.

Predsednika in druge člane Komisije, katerih mandat se začne 7. januarja 1993, imenujejo vlade držav članic v medsebojnem soglasju. Njihov mandat se izteče 6. januarja 1995.

Člen 159

Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Komisije prenehajo z njegovim odstopom ali razrešitvijo.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom, ki ga v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic. Svet lahko soglasno sklene, da izpraznjena mesta ni treba zapolniti.

Predsednik je ob odstopu, razrešitvi ali smrti nadomeščen za preostanek svojega mandata. Pri tem se uporabi postopek iz člena 158(2).

Razen ob razrešitvi po členu 160 ostanejo člani Komisije na svojem položaju do zamenjave.

Člen 160

Če član Komisije ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije razreši.

Člen 161

Komisija lahko med svojimi člani imenuje enega ali dva podpredsednika.

Člen 162

1. Svet in Komisija se posvetujeta in v medsebojnem soglasju določita načine svojega sodelovanja.

2. Komisija sprejme svoj poslovnik, da bi zagotovila skladnost svojega delovanja in delovanja svojih služb s to pogodbo. Zagotovi objavo tega poslovnika.

Člen 163

Komisija odloča z večino števila članov iz člena 157.

Komisija lahko veljavno zaseda le, če je na zasedanju navzoče s poslovnikom določeno število članov.

49) Člen 165 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 165

Sodišče ima trinajst sodnikov.

Sodišče zaseda na plenarnih sejah. Lahko pa oblikuje senate, ki jih sestavljajo trije ali pet sodnikov, bodisi za izvajanje nekaterih pripravljalnih poizvedb ali za razsojanje v določenih vrstah zadev v skladu s pravili, določenimi za te namene.

Sodišče zaseda na plenarni seji, kadar to zahteva država članica ali institucija Skupnosti kot stranka v postopku.

Na zahtevo Sodišča lahko Svet soglasno poveča število sodnikov ter ustrezno prilagodi drugi in tretji odstavek tega člena in drugi odstavek člena 167."

50) Člen 168a se nadomesti z naslednjim:

"Člen 168a

1. Sodišču se doda Sodišče prve stopnje s pristojnostjo obravnavanja in odločanja na prvi stopnji o nekaterih vrstah tožb ali postopkov, opredeljenih skladno s pogoji iz odstavka 2, pri čemer je pritožba na Sodišče dovoljena zgolj glede pravnih vprašanj in v skladu s pogoji, določenimi v statutu. Sodišče prve stopnje ni pristojno za obravnavanje in odločanje o vprašanjih, predloženih v predhodno odločanje v skladu s členom 177.

2. Svet na zahtevo Sodišča ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo soglasno določi vrste tožb ali postopkov iz odstavka 1 in sestavo Sodišča prve stopnje ter sprejme potrebne prilagoditve in dodatne določbe k statutu Sodišča. Če Svet ne odloči drugače, se uporabljajo za Sodišče prve stopnje določbe te pogodbe, ki se nanašajo na Sodišče, zlasti določbe Protokola o Statutu Sodišča.

3. Člani Sodišča prve stopnje so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na sodniški položaj; vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo za mandat šestih let. Članstvo se delno obnavlja vsaka tri leta. Člani, ki jim mandat poteče, so lahko ponovno imenovani.

4. Sodišče prve stopnje sprejme svoj poslovnik v dogovoru s Sodiščem. Ta poslovnik mora soglasno odobriti Svet.

51) Člen 171 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 171

1. Če Sodišče ugotovi, da katera od držav članic ni izpolnila neke obveznosti iz te pogodbe, mora ta država sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča.

2. Če Komisija meni, da zadevna država članica takšnih ukrepov ni sprejela, poda svoje obrazloženo mnenje, potem ko je tej državi dala možnost za predložitev pripomb, in v njem podrobno navede, v katerih točkah država članica ni izvršila sodbe Sodišča.

Če zadevna država članica ne sprejme potrebnih ukrepov za izvršitev sodbe Sodišča v roku, ki ga je določila Komisija, lahko slednja predloži primer Sodišču. Pri tem določi višino povprečnine ali denarne kazni, ki jo mora plačati zadevna država članica in ki je po njenem mnenju primerna glede na okoliščine.

Če Sodišče ugotovi, da zadevna država članica ni izvršila njegove sodbe, ji lahko naloži plačilo povprečnine ali denarne kazni.

Ta postopek ne posega v člen 170."

52) Člen 172 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 172

Z uredbami, ki jih v skladu z določbami te pogodbe sprejemata Evropski parlament in Svet skupaj in ki jih sprejema Svet sam, se lahko Sodišču dodeli neomejena sodna pristojnost glede kazni, predvidenih v teh uredbah."

53) Člen 173 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 173

Sodišče nadzira zakonitost aktov, ki jih skupaj sprejemata Evropski parlament in Svet, ter aktov Sveta, Komisije in ECB razen priporočil in mnenj, pa tudi zakonitost aktov Evropskega parlamenta s pravnim učinkom do tretjih oseb.

V ta namen je Sodišče pristojno za odločanje o tožbah, ki jih vloži država članica, Svet ali Komisija zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil.

Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložita Evropski parlament in ECB.

Fizične ali pravne osebe lahko pod enakimi pogoji sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe ali zoper odločbe, ki jih neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo.

Postopki iz tega člena se glede na posamezni primer sprožijo v dveh mesecih od objave akta ali njegovega uradnega obvestila tožniku, če tega ni bilo, pa od dneva, ko je zanj izvedel."

54) Člen 175 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 175

Če Evropski parlament, Svet ali Komisija z opustitvijo ukrepanja krši to pogodbo, lahko države članice in druge institucije Skupnosti vložijo pri Sodišču tožbo za ugotovitev kršitve.

Tožba je dopustna le, če je bila zadevna institucija predhodno pozvana k ukrepanju. Če v dveh mesecih po tem pozivu zadevna institucija ne oblikuje svojega stališča, se lahko tožba vloži v nadaljnjih dveh mesecih.

Fizične ali pravne osebe se lahko pod pogoji, določenimi v prejšnjih odstavkih, pritožijo pri Sodišču glede tega, da neka institucija Skupnosti nanje ni naslovila nobenega drugega akta razen priporočila ali mnenja.

Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe ali postopke, ki jih sproži ECB na področjih iz njene pristojnosti, in za tožbe ali postopke, ki so bili sproženi proti ECB."

55) Člen 176 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 176

Institucija ali institucije, katerih akt je bil razglašen za ničnega ali ki so z opustitvijo ukrepanja kršile to pogodbo, morajo sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča.

Ta obveznost ne vpliva na obveznosti, ki lahko izhajajo iz uporabe drugega odstavka člena 215.

Ta člen se uporablja tudi za ECB."

56) Člen 177 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 177

Sodišče je pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede:

- a) razlage te pogodbe;
- b) veljavnosti in razlage aktov institucij Skupnosti in ECB;
- c) razlage statotov organov, ustanovljenih z aktom Sveta, kolikor je v teh statutih to predvideno.

Kadar se takšno vprašanje postavi kateremu koli sodišču države članice in če to sodišče meni, da je treba glede vprašanja sprejeti odločitev, ki mu bo omogočila izreči sodbo, lahko to vprašanje predloži v odločanje Sodišču.

Kadar je takšno vprašanje postavljeno v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, je to sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču."

57) Člen 180 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 180

Sodišče je v mejah, določenih v nadaljevanju te pogodbe, pristojno v sporih glede:

- a) izpolnjevanja obveznosti držav članic v skladu s statutom Evropske investicijske banke. V tej zvezi ima svet direktorjev banke pooblastila, dodeljena Komisiji v skladu s členom 169;
- b) ukrepov, ki jih je sprejel svet guvernerjev Evropske investicijske banke. V tej zvezi lahko vsaka država članica, Komisija ali svet direktorjev banke sproži postopek v skladu s pogoji iz člena 173;

- c) ukrepov, ki jih je sprejel svet direktorjev Evropske investicijske banke. Postopke zoper takšne ukrepe lahko sprožijo samo države članice ali Komisija pod pogoji iz člena 173 in le zaradi neupoštevanja postopka, predvidenega v členu 21(2), (5), (6) in (7) statuta banke;
- d) izpolnjevanja obveznosti nacionalnih centralnih bank v skladu s to pogodbo in statutom ESCB. V tej zvezi so pooblastila Sveta ECB nasproti nacionalnim centralnim bankam enaka pooblastilom, ki so bila dodeljena Komisiji nasproti državam članicam v skladu s členom 169. Če Sodišče ugotovi, da neka nacionalna centralna banka ni izpolnila ene od obveznosti iz te pogodbe, mora ta banka sprejeti potrebne ukrepe za izvršitev sodbe Sodišča."

58) Člen 184 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 184

Ne glede na iztek roka iz petega odstavka člena 173 lahko vsaka stranka v sporu, v katerem gre za uredbo, ki sta jo skupaj sprejela Evropski parlament in Svet, ali za uredbo Sveta, Komisije ali ECB, pred Sodiščem uveljavlja, da se ta uredba iz razlogov, navedenih v drugem odstavku člena 173, ne uporablja."

59) Vstavi se naslednji oddelek:

"ODDELEK 5

Računsko sodišče

Člen 188a

Računsko sodišče opravlja revizije.

Člen 188b

1. Računsko sodišče ima dvanajst članov.

2. Člani Računskega sodišča so izbrani med osebami, ki v svojih državah pripadajo ali so pripadale zunanjim revizijskim organom ali ki so posebej usposobljene za to službo. Njihova neodvisnost mora biti nedvomna.

3. Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno imenuje člane Računskega sodišča za mandat šestih let.

Vendar so pri prvem imenovanju štirje člani Računskega sodišča, ki so bili izbrani z žrebom, imenovani za mandat samo štirih let.

Člani Računskega sodišča so lahko ponovno imenovani.

Predsednika Računskega sodišča izvolijo med svojimi člani za mandat treh let. Predsednik je lahko ponovno izvoljen.

4. Člani Računskega sodišča so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami.

5. Člani Računskega sodišča med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno.

6. Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Računskega sodišča prenehajo z njegovim odstopom ali če ga razreši Sodišče v skladu z odstavkom 7.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom.

Razen ob razrešitvi ostanejo člani Računskega sodišča na svojem položaju do zamenjave.

7. Član Računskega sodišča je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, kadar Sodišče na predlog Računskega sodišča ugotovi, da član ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja.

8. Svet s kvalificirano večino določi pogoje za zaposlitev predsednika in članov Računskega sodišča, zlasti njihove plače, nadomestila in pokojnine. Prav tako z enako večino določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.

9. Določbe Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki se uporabljajo za sodnike Sodišča, veljajo tudi za člane Računskega sodišča.

Člen 188c

1. Računsko sodišče izvaja revizije vseh prihodkov in odhodkov Skupnosti. Prav tako izvaja revizije prihodkov in odhodkov vseh organov, ki jih je ustanovila Skupnost, če ustrezni ustanovni akt takšne revizije ne izključuje.

Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov.

2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro.

Revizija prihodkov se opravi na podlagi zapadlih zneskov in zneskov, ki so bili Skupnosti dejansko plačani.

Revizija odhodkov se opravi na podlagi prevzetih obveznosti in izvršenih izplačil.

Navedeni reviziji se lahko opravita pred zaključkom poslovnih knjig za ustrezno proračunsko leto.

3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, v drugih institucijah Skupnosti in državah članicah na kraju samem. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti in nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – pristojne nacionalne službe predložijo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse informacije, ki so potrebne za izvršitev njegove naloge.

4. Računsko sodišče pripravi letno poročilo po koncu vsakega proračunskega leta. To poročilo se predloži drugim institucijam Skupnosti in se skupaj z odgovori teh institucij na ugotovitve Računskega sodišča objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

Prav tako lahko Računsko sodišče kadar koli predloži svoje ugotovitve glede specifičnih vprašanj, zlasti v obliki posebnih poročil, in da mnenje na predlog ene od drugih institucij Skupnosti.

Letna poročila, posebna poročila ali mnenja sprejme z večino svojih članov.

Evropskemu parlamentu in Svetu pomaga pri nadzoru nad izvrševanjem proračuna."

60) Člen 189 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 189

Za izpolnjevanje svojih nalog v skladu z določbami te pogodbe Evropski parlament skupaj s Svetom ter Svet in Komisija sprejemajo uredbe in direktive, izdajajo odločbe, pripravljajo priporočila ali dajejo mnenja.

Uredba se splošno uporablja. Zavezujoča je v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Direktiva je za vsako državo članico, na katero je naslovljena, zavezujoča glede cilja, ki ga je treba doseči, vendar prepušča nacionalnim organom izbiro oblike in metod.

Odločba je v celoti zavezujoča za vse, na katere je naslovljena.

Priporočila in mnenja niso zavezujoča."

61) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 189a

1. Kadar Svet v skladu s to pogodbo odloča na predlog Komisije, je ob upoštevanju člena 189b(4) in (5) za sprejetje akta, ki spreminja ta predlog, potrebna soglasna odločitev Sveta.

2. Dokler Svet ne ukrepa, lahko Komisija svoj predlog spremeni kadar koli med postopkom za sprejetje akta Skupnosti.

Člen 189b

1. Kadar se ta pogodba glede sprejetja akta sklicuje na ta člen, se uporablja v nadaljevanju navedeni postopek.

2. Komisija poda predlog Evropskemu parlamentu in Svetu.

Svet po pridobitvi mnenja Evropskega parlamenta s kvalificirano večino sprejme skupno stališče. To skupno stališče se predloži Evropskemu parlamentu. Svet izčrpno obvesti Evropski parlament o razlogih za sprejetje tega skupnega stališča. Komisija izčrpno obvesti Evropski parlament o svojem stališču.

Če Evropski parlament v treh mesecih po takem obvestilu:

a) potrdi skupno stališče, Svet dokončno sprejme zadevni akt v skladu s tem skupnim stališčem;

- b) ne sprejme nikakršne odločitve, sprejme Svet zadevni akt v skladu s svojim skupnim stališčem;
- c) z absolutno večino svojih članov izrazi namen zavrniti skupno stališče, o tem nemudoma obvesti Svet. Svet lahko zaradi natančnejše obrazložitve svojega stališča skliče sestanek Spravnega odbora iz odstavka 4. Evropski parlament nato z absolutno večino svojih članov potrdi zavrnitev skupnega stališča, kar pomeni, da predlagani akt ni bil sprejet, ali pa v skladu s pododstavkom (d) tega odstavka predlaga spremembe;
- d) z absolutno večino svojih članov predlaga spremembe skupnega stališča, se spremenjeno besedilo pošlje Svetu in Komisiji, ki o teh spremembah podata svoje mnenje.

3. Če Svet v treh mesecih po prejemu sprememb Evropskega parlamenta s kvalificirano večino odobri vse spremembe, ustrezno spremeni svoje skupno stališče in sprejme zadevni akt; o spremembah, glede katerih je Komisija izrazila odklonilno mnenje, pa Svet odloča soglasno. Če Svet zadevnega akta ne odobri, predsednik Sveta v dogovoru s predsednikom Evropskega parlamenta nemudoma skliče sestanek Spravnega odbora.

4. Spravni odbor, ki ga sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število predstavnikov Evropskega parlamenta, ima nalogo, da s kvalificirano večino članov Sveta ali njihovih predstavnikov in z večino predstavnikov Evropskega parlamenta doseže soglasje o skupnem besedilu. Komisija sodeluje pri postopkih Spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za uskladitev stališč Evropskega parlamenta in Sveta.

5. Če Spravni odbor v šestih tednih po svojem sklicu odobri skupno besedilo, imata Evropski parlament, ki odloča z absolutno večino oddanih glasov, in Svet, ki odloča s kvalificirano večino, na voljo šest tednov od datuma omenjene odobritve, da sprejmeta zadevni akt v skladu s skupnim besedilom. Če ena od obeh institucij ne odobri predlaganega akta, se šteje, da ni bil sprejet.

6. Kadar Spravni odbor skupnega besedila ne odobri, se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet, razen če Svet s kvalificirano večino v šestih tednih po izteku roka, odobrenega Spravnemu odboru, ne potrdi skupnega stališča, s katerim se je strinjal pred sprožitvijo pravnega postopka, po možnosti skupaj s spremembami, ki jih je predlagal Evropski parlament. V tem primeru se zadevni akt dokončno sprejme, razen če Evropski parlament v šestih tednih od datuma potrditve Sveta ne zavrne besedila z absolutno večino svojih članov; v tem primeru se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet.

7. Trimesečni in šesttedenski rok iz tega člena lahko Evropski parlament in Svet v medsebojnem soglasju podaljšata za največ en mesec oziroma dva tedna. Trimesečni rok iz odstavka 2 se samodejno podaljša za dva meseca, kadar se uporablja odstavek 2(c).

8. Področje uporabe postopka iz tega člena se lahko v skladu s postopkom, predvidenim v členu N(2) Pogodbe o Evropski uniji, razširi na podlagi poročila, ki ga mora Komisija predložiti Svetu najpozneje do leta 1996.

Člen 189c

Kadar se ta pogodba glede sprejetja akta sklicuje na ta člen, se uporablja naslednji postopek:

- a) Svet na predlog Komisije in po pridobitvi mnenja Evropskega parlamenta s kvalificirano večino sprejme skupno stališče.

- b) Skupno stališče Sveta se predloži Evropskemu parlamentu. Svet in Komisija izčrpno obvestita Evropski parlament o vseh razlogih Sveta za sprejetje tega skupnega stališča in tudi o stališču Komisije.

Če Evropski parlament v treh mesecih po takem obvestilu skupno stališče odobri ali v tem roku ne sprejme nikakršne odločitve, Svet dokončno sprejme akt v skladu s skupnim stališčem.

- c) Evropski parlament lahko v roku treh mesecev, navedenem v točki (b), z absolutno večino svojih članov predlaga spremembe skupnega stališča Sveta. Z enako večino lahko skupno stališče Sveta tudi zavrne. Izid postopka se sporoči Svetu in Komisiji.

Če Evropski parlament zavrne skupno stališče Sveta, je v drugi obravnavi potrebna soglasna odločitev Sveta.

- d) Komisija v roku enega meseca znova preuči predlog, na podlagi katerega je Svet sprejel svoje skupno stališče, in pri tem upošteva spremembe, ki jih je predlagal Evropski parlament.

Komisija hkrati s svojim ponovno preučenim predlogom pošlje Svetu spremembe, ki jih je predlagal Evropski parlament, a jih ni sprejela, in o njih izrazi svoje mnenje. Svet lahko te spremembe sprejme soglasno.

- e) Svet s kvalificirano večino sprejme predlog, ki ga je Komisija ponovno preučila.

Svet lahko spremeni predlog, ki ga je Komisija ponovno preučila, samo soglasno.

- f) V primerih iz točk (c), (d) in (e) mora Svet odločiti v roku treh mesecev. Če Svet v tem roku ne sprejme nobene odločitve, se šteje, da predlog Komisije ni bil sprejet.

- g) Roke iz točk (b) in (f) lahko Svet in Evropski parlament v medsebojnem soglasju podaljšata za največ en mesec.

- 62) Člen 190 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 190

V uredbah, direktivah in odločbah, ki jih skupno sprejmeta Evropski parlament in Svet, ter v aktih, ki jih sprejme bodisi Svet ali Komisija, se navedejo razlogi za njihovo sprejetje, pa tudi vsi predlogi ali mnenja, ki jih je bilo treba pridobiti po tej pogodbi."

- 63) Člen 191 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 191

1. Uredbe, direktive in odločbe, sprejete v skladu s postopkom iz člena 189b, podpiseta predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Sveta, nato pa se objavijo v Uradnem listu Skupnosti. Veljati začnejo z datumom, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po njihovi objavi.

2. Uredbe Sveta in Komisije, pa tudi direktive teh dveh institucij, ki so naslovljene na vse države članice, se objavijo v Uradnem listu Skupnosti. Veljati začnejo z datumom, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po njihovi objavi.

3. O drugih direktivah in odločbah se uradno obvesti tiste, na katere so naslovljene, učinkovati pa začnejo s takšnim obvestilom."

64) Člen 194 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 194

Število članov Ekonomsko-socialnega odbora je naslednje:

Belgija	12
Danska	9
Nemčija	24
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Luksemburg	6
Nizozemska	12
Portugalska	12
Združeno kraljestvo	24

Člane Odbora imenuje Svet soglasno za dobo štirih let. Lahko so ponovno imenovani.

Člani odbora niso vezani na nikakršna obvezna navodila. Pri opravljanju svojih nalog so v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Svet s kvalificirano večino določi nadomestila za člane odbora."

65) Člen 196 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 196

Odbor izvoli svojega predsednika in predsedstvo med svojimi člani za dobo dveh let.

Odbor sprejme svoj poslovnik.

Skliče ga njegov predsednik na zahtevo Sveta ali Komisije. Sestane se lahko tudi na lastno pobudo."

66) Člen 198 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 198

Svet ali Komisija se morata posvetovati z odborom v primerih, predvidenih s to pogodbo. Obe instituciji pa se lahko posvetujeta z odborom v vseh primerih, za katere menita, da je to primerno. Odbor lahko da mnenje na lastno pobudo v tistih primerih, za katere meni, da je to primerno.

Kadar Svet ali Komisija meni, da je to potrebno, postavi odboru rok za predložitev njegovega mnenja, ki ne sme biti krajši od enega meseca od datuma, ko predsednik odbora prejme ustrezno uradno obvestilo. Če ob izteku tega roka mnenje ni dano, to ne prepreči nadaljnjega ukrepanja.

Mnenje odbora in mnenje strokovne skupine se skupaj s poročilom o posvetovanjih pošljeta Svetu in Komisiji."

67) Vstavi se naslednje poglavje:

"POGLAVJE 4

Odbor regij

Člen 198a

Ustanovi se odbor, sestavljen iz predstavnikov regionalnih in lokalnih organov, v nadaljnjem besedilu imenovan "Odbor regij", ki ima svetovalni status.

Število članov Odbora regij je naslednje:

Belgija	12
Danska	9
Nemčija	24
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Luksemburg	6
Nizozemska	12
Portugalska	12
Združeno kraljestvo	24

Člane odbora in enako število nadomestnih članov imenuje Svet soglasno na predlog držav članic za dobo štirih let. Lahko so ponovno imenovani.

Člani odbora niso vezani na nikakršna obvezna navodila. Pri opravljanju svojih nalog so v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Člen 198b

Odbor regij izvoli svojega predsednika in predsedstvo med svojimi člani za dobo dveh let.

Odbor sprejme svoj poslovnik in ga predloži v odobritev Svetu, ki o njem odloča soglasno.

Skliče ga njegov predsednik na zahtevo Sveta ali Komisije. Sestane se lahko tudi na lastno pobudo.

Člen 198c

Svet ali Komisija se posvetuje z Odborom regij v primerih, predvidenih s to pogodbo, in v vseh drugih primerih, za katere ena od obeh institucij meni, da je to primerno.

Kadar Svet ali Komisija meni, da je to potrebno, postavi odboru rok za predložitev mnenja, ki ne sme biti krajši od enega meseca od datuma, ko predsednik odbora prejme ustrezno uradno obvestilo. Če ob izteku tega roka mnenje ni dano, to ne prepreči nadaljnjega ukrepanja. Kadar je Ekonomsko-socialni odbor v skladu s členom 198 zaprosen za mnenje, Svet ali Komisija o tem obvesti Odbor regij. Če ta meni, da gre za specifične regionalne interese, lahko o zadevi poda mnenje.

Odbor lahko da mnenje na lastno pobudo v tistih primerih, za katere meni, da je to primerno.

Mnenje odbora se skupaj s poročilom o posvetovanjih pošlje Svetu in Komisiji."

68) Vstavi se naslednje poglavje:

"POGLAVJE 5

Evropska investicijska banka

Člen 198d

Evropska investicijska banka je pravna oseba.

Člani Evropske investicijske banke so države članice.

Statut Evropske investicijske banke je določen v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi.

Člen 198e

Naloga Evropske investicijske banke je, da v interesu Skupnosti prispeva k uravnoteženemu in nemotenemu razvoju skupnega trga, pri čemer ima dostop do trga kapitala in uporablja lastna sredstva. V ta namen banka, ki posluje na neprofitni podlagi, odobrava posojila in izdaja jamstva, ki v vseh sektorjih gospodarstva olajšujejo financiranje naslednjih projektov:

- a) projektov za razvoj regij z omejenimi možnostmi;
- b) projektov za posodabljanje ali preoblikovanje podjetij ali razvoj novih dejavnosti, potrebnih zaradi postopne vzpostavitve skupnega trga, kadar so ti projekti takšnega obsega ali takšne vrste, da jih ni mogoče v celoti financirati iz sredstev, ki so na voljo v posameznih državah članicah;
- c) projektov skupnega interesa za več držav članic, ki so takšnega obsega ali takšne vrste, da jih ni mogoče v celoti financirati iz sredstev, ki so na voljo v posameznih državah članicah.

Banka pri opravljanju svoje naloge olajšuje financiranje investicijskih programov skupaj s pomočjo iz strukturnih skladov in drugih finančnih instrumentov Skupnosti."

69) Člen 199 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 199

Vse postavke prihodkov in odhodkov Skupnosti, tudi tiste, ki se nanašajo na Evropski socialni sklad, se vključijo v načrte, ki se pripravijo za vsako proračunsko leto, in prikažejo v proračunu.

Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb Pogodbe o Evropski uniji in ki se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko ter na sodelovanje na področjih pravosodja in notranjih zadev, bremenijo proračun. Odhodki, ki nastanejo pri poslovanju institucij v zvezi z izvajanjem omenjenih določb, lahko pod pogoji, navedenimi v teh določbah, bremenijo proračun.

Prihodki in odhodki, prikazani v proračunu, morajo biti uravnoteženi."

70) Člen 200 se razveljavi.

71) Člen 201 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 201

Brez vpliva na druge prihodke se proračun v celoti financira iz lastnih sredstev.

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno določi določbe o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti, ki jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili."

72) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 201a

Zaradi ohranjanja proračunske discipline Komisija ne pripravlja nikakršnih predlogov za pravne akte Skupnosti niti ne spreminja svojih predlogov ali sprejema izvedbenih ukrepov, ki bi lahko znatno vplivali na proračun, ne da bi zagotovila, da se lahko zadevni predlog ali ukrep financira v mejah lastnih sredstev Skupnosti po določbah, ki jih Svet sprejme v skladu s členom 201."

73) Člen 205 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 205

Komisija izvršuje proračun v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 209, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja.

Uredbe za vsako institucijo določajo podrobna pravila, ki se nanašajo na njen delež odhodkov.

Ob upoštevanju omejitev in pogojev, ki jih določajo uredbe, sprejete v skladu s členom 209, lahko Komisija v okviru proračuna odobrena sredstva prerazporedi med področji porabe ali med njihovimi sestavnimi deli."

74) Člen 206 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 206

1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 205a, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča.

2. Evropski parlament lahko pred razrešnico Komisiji ali za druge namene v zvezi z izvajanjem pooblastil za izvrševanje proračuna od Komisije zahteva podatke o izvrševanju odhodkov ali delovanju finančnih nadzornih sistemov. Komisija Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo predloži vse potrebne informacije.

3. Komisija ukrene vse potrebno glede ugotovitev, izraženih v sklepih o razrešnici, in drugih ugotovitev Evropskega parlamenta o izvrševanju odhodkov, pa tudi glede pojasnil, priloženih priporočilom Sveta, ki se nanašajo na razrešnico.

Komisija na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi omenjenih ugotovitev in pojasnil, zlasti pa o navodilih, ki jih je dala službam, odgovornim za izvrševanje proračuna. Tudi ta poročila se predložijo Računskemu sodišču."

75) Člena 206a in 206b se razveljavita.

76) Člen 209 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 209

Svet soglasno na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po pridobitvi mnenja Računskega sodišča:

- a) sprejme finančne uredbe, v katerih se zlasti podrobno določi postopek, ki ga je treba sprejeti za pripravo in izvrševanje proračuna ter za predložitev in revizijo poročil;
- b) določi načine in postopke, s katerimi se proračunski prihodki, predvideni v ureditvi o lastnih sredstvih Skupnosti, dajo na voljo Komisiji, ter določi ukrepe, ki se po potrebi uporabljajo za zagotavljanje denarnih sredstev;
- c) predpiše pravila glede odgovornosti finančnih nadzornikov, odredbodajalcev in računovodij ter glede ustreznih nadzornih ukrepov."

77) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 209a

Države članice sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, enake ukrepe, kakršne sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo njihovim lastnim finančnim interesom.

Brez poseganja v druge določbe te pogodbe države članice usklajujejo svoje delovanje, katerega cilj je zaščita finančnih interesov Skupnosti pred goljufijami. V ta namen s pomočjo Komisije organizirajo tesno in redno sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav."

78) Člen 215 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 215

Pogodbena odgovornost Skupnosti določa pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

V primeru nepogodbene odgovornosti pa Skupnost v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.

Prejšnji odstavek se uporablja pod enakimi pogoji za škodo, ki jo povzroči ECB ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih nalog.

Osebnostno odgovornost uslužbencev do Skupnosti urejajo določbe njihovih kadrovske predpisov ali zanje veljavnih pogojev za zaposlitev."

79) Člen 227 se spremeni na naslednji način:

a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Glede francoskih čezmorskih departmajev začnejo veljati splošne in posebne določbe te pogodbe, ki se nanašajo na:

- prosti pretok blaga;
- kmetijstvo razen člena 40(4);

- liberalizacijo storitev;
- pravila o konkurenci;
- zaščitne ukrepe iz členov 109h, 109i in 226 ter
- institucije,

takoj ko ta pogodba začne veljati.

Pogoje, pod katerimi je treba uporabljati druge določbe te pogodbe, Svet v dveh letih po začetku veljavnosti te pogodbe na predlog Komisije določi soglasno.

Institucije Skupnosti bodo v okviru postopkov, ki jih predvideva ta pogodba, zlasti člen 226, skrbele za gospodarski in socialni razvoj omenjenih območij.;"

b) pododstavek (a) odstavka 5 se nadomesti z naslednjim:

"(a) Ta pogodba se ne uporablja za Ferske otoke."

80) Člen 228 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 228

1. Kadar ta pogodba predvideva sklepanje sporazumov med Skupnostjo ter eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami, da Komisija Svetu priporočila, Svet pa Komisijo pooblasti za začetek potrebnih pogajanj. Komisija vodi ta pogajanja ob posvetovanju s posebnimi odbori, ki jih Svet imenuje kot pomoč pri tej nalogi, in v okviru direktiv, ki jih Komisiji lahko da Svet.

Pri izvajanju svojih pristojnosti po tem odstavku odloča Svet s kvalificirano večino, razen v primerih iz drugega stavka odstavka 2, ko odloča soglasno.

2. Ob upoštevanju pooblastil, ki jih ima Komisija na tem področju, sklepa Svet sporazume s kvalificirano večino na predlog Komisije. Če sporazum zajema področje, pri katerem je za sprejetje notranjih predpisov potrebno soglasje, odloča Svet soglasno, enako pa velja za sporazume iz člena 238.

3. Z izjemo sporazumov iz člena 113(3) sklepa Svet sporazume po posvetovanju z Evropskim parlamentom, tudi kadar sporazum zajema področje, pri katerem je za sprejetje notranjih predpisov potreben postopek iz člena 189b ali 189c. Evropski parlament da svoje mnenje v roku, ki ga lahko glede na nujnost zadeve določi Svet. Če ne da mnenja v tem roku, lahko Svet ukrepa.

Z odstopanjem od prejšnjega pododstavka se sporazumi iz člena 238, drugi sporazumi, ki z uvedbo postopkov sodelovanja vzpostavljajo poseben institucionalni okvir, sporazumi, ki imajo znatne proračunske posledice za Skupnost, in sporazumi, katerih posledica je sprememba akta, sprejetega v skladu s postopkom iz člena 189b, sklepajo po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta.

V nujnih primerih se lahko Svet in Evropski parlament dogovorita glede roka za privolitev.

4. Pri sklepanju sporazuma lahko Svet z odstopanjem od odstavka 2 pooblasti Komisijo, da v imenu Skupnosti odobri dopolnitve, kadar sporazum predvideva, da se lahko sprejmejo po poenostavljenem postopku ali da jih sprejme organ, ustanovljen v skladu s sporazumom; takšnemu pooblastilu lahko Svet doda posebne pogoje.

5. Če namerava Svet skleniti sporazum, za katerega so potrebne spremembe k tej pogodbi, jih je treba najprej sprejeti v skladu s postopkom iz člena N Pogodbe o Evropski uniji.

6. Svet, Komisija ali država članica lahko od Sodišča pridobi mnenje, ali je načrtovani sporazum združljiv z določbami te pogodbe. Kadar je mnenje Sodišča odklonilno, lahko sporazum začne veljati le v skladu s členom N Pogodbe o Evropski uniji.

7. Sporazumi, sklenjeni v skladu s pogoji iz tega člena, so za institucije Skupnosti in države članice zavezujoči."

81) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 228a

Kadar skupno stališče ali skupni ukrep, sprejet v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji glede skupne zunanje in varnostne politike, predvideva, da Skupnost delno ali v celoti prekine ali omeji gospodarske odnose z eno ali več tretjimi državami, sprejme Svet potrebne nujne ukrepe. Svet odloča s kvalificirano večino na predlog Komisije."

82) Člen 231 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 231

Skupnost vzpostavi tesno sodelovanje z Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj, podrobnosti sodelovanja pa se določijo v medsebojnem soglasju."

83) Člena 236 in 237 se razveljavita.

84) Člen 238 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 238

Skupnost lahko z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami sklepa sporazume o pridružitvi, ki vključujejo vzajemne pravice in obveznosti ter skupne ukrepe in posebne postopke."

F. V Prilogi III

85) se naslov nadomesti z naslednjim:

"Seznam neblagovnih transakcij iz člena 73h te pogodbe".

G. V Protokolu o Statutu Evropske investicijske banke:

86) se sklicevanje na člena 129 in 130 nadomesti s sklicevanjem na člena 198d in 198e.

NASLOV III

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA PREMOG IN JEKLO

Člen H

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1) Člen 7 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 7

Institucije Skupnosti so:

- VISOKA OBLAST (v nadaljnjem besedilu "Komisija");
- ENOTNA SKUPŠČINA (v nadaljnjem besedilu "Evropski parlament");
- POSEBNI SVET MINISTROV (v nadaljnjem besedilu "Svet");
- SODIŠČE;
- RAČUNSKO SODIŠČE.

Komisiji pomaga Posvetovalni odbor."

2) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 9

1. Komisija ima sedemnajst članov, ki so izbrani na podlagi njihove splošne usposobljenosti in katerih neodvisnost je nedvomna.

Število članov Komisije lahko Svet spremeni soglasno.

Samo državljani držav članic so lahko člani Komisije.

V Komisiji mora biti vsaj po en državljan vsake države članice, ne smeta pa biti v njej več kakor dva člana z državljanstvom iste države.

2. Člani Komisije so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami. Vsaka država članica se obvezuje, da bo spoštovala to načelo in ne bo poskušala vplivati na člane Komisije pri opravljanju njihovih nalog.

Člani Komisije med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno. Ob kršitvi teh obveznosti lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije zadevnega člana glede na okoliščine razreši v skladu s členom 12a ali mu odvzame pravico do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti.

Člen 10

1. Člani Komisije so v skladu s postopkom iz odstavka 2 imenovani za dobo petih let, pri čemer se po potrebi upošteva člen 24.

Lahko so ponovno imenovani.

2. Vlade držav članic po posvetovanju z Evropskim parlamentom v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije.

Vlade držav članic po posvetu s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije.

Predsednika in druge člane Komisije, predlagane po tem postopku, mora kot celoto z glasovanjem potrditi Evropski parlament. Po tem, ko predsednika in druge člane Komisije potrdi Evropski parlament, jih v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic.

3. Odstavka 1 in 2 se prvič uporabita za predsednika in druge člane Komisije, katerih mandat se začne 7. januarja 1995.

Predsednika in druge člane Komisije, katerih mandat se začne 7. januarja 1993, imenujejo vlade držav članic v medsebojnem soglasju. Njihov mandat se izteče 6. januarja 1995.

Člen 11

Komisija lahko med svojimi člani imenuje enega ali dva podpredsednika.

Člen 12

Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Komisije prenehajo z njegovim odstopom ali razrešitvijo.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom, ki ga v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic. Svet lahko soglasno sklene, da izpraznjenega mesta ni treba zapolniti.

Predsednik je ob odstopu, razrešitvi ali smrti nadomeščen za preostanek svojega mandata. Pri tem se uporabi postopek iz člena 10(2).

Razen ob razrešitvi po členu 12a ostanejo člani Komisije na svojem položaju do zamenjave.

Člen 12a

Če član Komisije ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije razreši.

Člen 13

Komisija odloča z večino števila članov iz člena 9.

Komisija lahko veljavno zaseda le, če je na zasedanju navzoče s poslovnikom določeno število članov."

3) Člen 16 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 16

Komisija vzpostavi ustrezno upravno ureditev za delovanje svojih služb.

Ustanovi lahko študijske odbore, tudi ekonomski študijski odbor.

Svet in Komisija se posvetujeta in v medsebojnem soglasju določita načine svojega sodelovanja.

Komisija sprejme svoj poslovnik, da bi zagotovila skladnost svojega delovanja in delovanja svojih služb s to pogodbo. Zagotovi objavo tega poslovnika."

4) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 17

Komisija vsako leto najpozneje en mesec pred začetkom zasedanja Evropskega parlamenta objavi splošno poročilo o dejavnostih Skupnosti."

5) Členu 18 se doda naslednji pododstavek:

"Svet s kvalificirano večino določi tudi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki."

6) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 20a

Evropski parlament lahko z večino svojih članov od Komisije zahteva predložitev ustreznih predlogov glede vprašanj, o katerih meni, da je za izvajanje te pogodbe treba sprejeti akt Skupnosti.

Člen 20b

Brez poseganja v pristojnosti, dodeljene s to pogodbo drugim institucijam ali organom, lahko Evropski parlament pri izpolnjevanju svojih nalog na zahtevo četrtine svojih članov ustanovi začasni preiskovalni odbor zaradi preverjanja domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, razen tedaj ko domnevna dejanja preiskuje sodišče in dokler je primer še vedno v sodnem postopku.

Začasni preiskovalni odbor se ob predložitvi svojega poročila razpusti.

Podrobne določbe o uresničevanju pravice do preiskave določijo Evropski parlament, Svet in Komisija v medsebojnem soglasju.

Člen 20c

Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico, da samostojno ali skupaj z drugimi državljani ali osebami naslovijo na Evropski parlament peticijo glede vprašanj, ki sodijo na področje delovanja Skupnosti in ki jih neposredno zadevajo.

Člen 20d

1. Evropski parlament imenuje varuha človekovih pravic, ki je pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov Unije ali fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij ali organov Skupnosti razen Sodišča in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije.

V skladu s svojimi nalogami varuh človekovih pravic opravlja na lastno pobudo ali na podlagi pritožb, predloženih neposredno ali prek člana Evropskega parlamenta, poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene, kar pa ne velja za domnevna dejanja, ki so ali so bila predmet sodnega postopka. Kadar varuh človekovih pravic ugotovi nepravilnost, predloži zadevo pristojni instituciji, ki ima na voljo tri mesece, da ga obvesti o svojem stališču. Varuh človekovih pravic nato pošlje poročilo Evropskemu parlamentu in pristojni instituciji. Osebo, ki je vložila pritožbo, obvestijo o izidu poizvedb.

Varuh človekovih pravic predloži Evropskemu parlamentu letno poročilo o izidu svojih poizvedb.

2. Varuh človekovih pravic je imenovan po vsakih volitvah v Evropski parlament za mandatno dobo parlamenta. Lahko je ponovno imenovan.

Varuha človekovih pravic lahko na zahtevo Evropskega parlamenta razreši Sodišče, če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih nalog ali če je zagrešil hujšo kršitev.

3. Varuh človekovih pravic je pri opravljanju svojih nalog popolnoma neodvisen. Med opravljanjem teh nalog ne sme zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil katerega koli organa. Varuh človekovih pravic med svojim mandatom ne sme opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne.

4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in odobritve Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog varuha človekovih pravic."

Odstavek 3 člena 21 se nadomesti z naslednjim:

"3. Evropski parlament pripravi predloge za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah.

Po dani privolitvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov, Svet soglasno sprejme ustrezne določbe in jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili."

8) Člen 24 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 24

Evropski parlament na javni seji razpravlja o letnem splošnem poročilu, ki mu ga predloži Komisija.

Če je vložen predlog nezaupnice o delu Komisije, sme Evropski parlament o njem glasovati šele po izteku treh dni po vložitvi, glasovanje pa mora biti javno.

Če je predlog nezaupnice sprejet z dvotretjinsko večino oddanih glasov, kar predstavlja večino članov Evropskega parlamenta, morajo člani Komisije kolektivno odstopiti. Tekoče posle opravljajo do zamenjave v skladu s členom 10. V tem primeru mandat članov Komisije, ki so imenovani kot zamenjava, poteče z datumom, s katerim bi potekel mandat članom Komisije, ki morajo kolektivno odstopiti."

9) Vstavijo se naslednji člani:

"Člen 27

Svet sestavlja po en predstavnik posamezne države članice na ministrski ravni, ki je pooblaščen za prevzemanje obveznosti v imenu vlade svoje države.

Države članice izmenoma prevzamejo funkcijo predsednika Sveta za dobo šestih mesecev po naslednjem vrstnem redu:

– za prvo obdobje šestih let: Belgija, Danska, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Združeno kraljestvo;

– za naslednje obdobje šestih let: Danska, Belgija, Grčija, Nemčija, Francija, Španija, Italija, Irska, Nizozemska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Portugalska.

Člen 27a

Svet se sestane, ko ga skliče predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo enega od njegovih članov ali Komisije."

10) Vstavijo se naslednji člani:

"Člen 29

Svet s kvalificirano večino določi plače, nadomestila in pokojnine predsednika in članov Komisije ter predsednika, sodnikov, generalnih pravobranilcev in sodnega tajnika Sodišča. Prav tako z enako večino določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.

Člen 30

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat pod vodstvom generalnega sekretarja. Generalnega sekretarja Svet imenuje soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik."

11) Člen 32 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 32

Sodišče ima trinajst sodnikov.

Sodišče zaseda na plenarnih sejah. Lahko pa oblikuje senate, ki jih sestavljajo trije ali pet sodnikov, bodisi za izvajanje nekaterih pripravljalnih poizvedb ali za razsojanje v določenih vrstah zadev v skladu s pravili, določenimi za te namene.

Sodišče zaseda na plenarni seji, kadar to zahteva država članica ali institucija Skupnosti kot stranka v postopku.

Na zahtevo Sodišča lahko Svet soglasno poveča število sodnikov ter ustrezno prilagodi drugi in tretji odstavek tega člena in drugi odstavek člena 32b."

12) Člen 32d se nadomesti z naslednjim:

"Člen 32d

1. Sodišču se doda Sodišče prve stopnje s pristojnostjo obravnavanja in odločanja na prvi stopnji o nekaterih vrstah tožb ali postopkov, opredeljenih skladno s pogoji iz odstavka 2, pri čemer je pritožba na Sodišče dovoljena zgolj glede pravnih vprašanj in v skladu s pogoji, določenimi v statutu. Sodišče prve stopnje ni pristojno za obravnavanje in odločanje o vprašanjih, predloženih v predhodno odločanje v skladu s členom 41.
2. Svet na zahtevo Sodišča ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo soglasno določi vrste tožb ali postopkov iz odstavka 1 in sestavo Sodišča prve stopnje ter sprejme potrebne prilagoditve in dodatne določbe k statutu Sodišča. Če Svet ne odloči drugače, se uporabljajo za Sodišče prve stopnje določbe te pogodbe, ki se nanašajo na Sodišče, zlasti določbe Protokola o Statutu Sodišča.
3. Člani Sodišča prve stopnje so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na sodniški položaj; vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo za mandat šestih let. Članstvo se delno obnavlja vsaka tri leta. Člani, ki jim mandat poteče, so lahko ponovno imenovani.
4. Sodišče prve stopnje sprejme svoj poslovnik v dogovoru s Sodiščem. Ta poslovnik mora soglasno odobriti Svet."

13) Člen 33 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 33

Sodišče je pristojno, da v tožbah, ki jih vloži država članica ali Svet, razglasi za nične odločbe ali priporočila Komisije zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil. Vendar pa Sodišče ne sme preverjati ocene stanja kot posledice ekonomskih dejstev ali okoliščin, na podlagi katere je Komisija sprejela svoje odločbe ali priporočila, razen kadar je Komisija domnevno zlorabila svoja pooblastila ali če očitno ni upoštevala določb te pogodbe ali pravnih pravil, ki se nanašajo na njeno uporabo.

Podjetja ali združenja iz člena 48 lahko pod enakimi pogoji sprožijo postopek proti posamičnim odločbam ali priporočilom, ki se nanašajo nanje, ali proti splošnim odločbam ali priporočilom, ki po njihovem mnenju pomenijo zlorabo pooblastil v zvezi z njimi.

Postopek iz prvih dveh odstavkov tega člena sprožijo v enem mesecu od uradnega obvestila oziroma objave odločbe ali priporočila.

Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vloži Evropski parlament."

14) Vstavi se naslednje poglavje:

"Poglavje V

Računsko sodišče

Člen 45a

Računsko sodišče opravlja revizije.

Člen 45b

1. Računsko sodišče ima dvanajst članov.
2. Člani Računskega sodišča so izbrani med osebami, ki v svojih državah pripadajo ali so pripadale zunanjim revizijskim organom ali ki so posebej usposobljene za to službo. Njihova neodvisnost mora biti nedvomna.
3. Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno imenuje člane Računskega sodišča za mandat šestih let.

Vendar so pri prvem imenovanju štirje člani Računskega sodišča, ki so bili izbrani z žrebom, imenovani za mandat samo štirih let.

Člani Računskega sodišča so lahko ponovno imenovani.

Predsednika Računskega sodišča izvolijo med svojimi člani za mandat treh let. Predsednik je lahko ponovno izvoljen.

4. Člani Računskega sodišča so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami.

5. Člani Računskega sodišča med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno.

6. Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Računskega sodišča prenehajo z njegovim odstopom ali če ga razreši v skladu z odstavkom 7.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom.

Razen ob razrešitvi ostanejo člani Računskega sodišča na svojem položaju do zamenjave.

7. Član Računskega sodišča je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, kadar Sodišče na predlog Računskega sodišča ugotovi, da član ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja.

8. Svet s kvalificirano večino določi pogoje za zaposlitev predsednika in članov Računskega sodišča, zlasti njihove plače, nadomestila in pokojnine. Prav tako z enako večino določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.

9. Določbe Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki se uporabljajo za sodnike Sodišča, veljajo tudi za člane Računskega sodišča.

Člen 45c

1. Računsko sodišče izvaja revizije vseh prihodkov in odhodkov Skupnosti. Prav tako izvaja revizije prihodkov in odhodkov vseh organov, ki jih je ustanovila Skupnost, če ustrezni ustanovni akt takšne revizije ne izključuje.

Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov.

2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov iz odstavka 1 ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro.

Revizija prihodkov se opravi na podlagi zapadlih zneskov in zneskov, ki so bili Skupnosti dejansko plačani.

Revizija odhodkov se opravi na podlagi prevzetih obveznosti in izvršenih izplačil.

Navedeni reviziji se lahko opravita pred zaključkom poslovnih knjig za ustrezno proračunsko leto.

3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, v drugih institucijah Skupnosti in državah članicah na kraju samem. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti in nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – pristojne državne službe predložijo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse informacije, ki so potrebne za izvršitev njegove naloge.

4. Računsko sodišče pripravi letno poročilo po koncu vsakega proračunskega leta. To poročilo se predloži drugim institucijam Skupnosti in se skupaj z odgovori teh institucij na ugotovitve Računskega sodišča objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

Prav tako lahko Računsko sodišče kadar koli predloži svoje ugotovitve glede specifičnih vprašanj, zlasti v obliki posebnih poročil, in da mnenje na predlog ene od drugih institucij Skupnosti.

Letna poročila, posebna poročila ali mnenja sprejme z večino svojih članov.

Evropskemu parlamentu in Svetu pomaga pri nadzoru nad izvrševanjem proračuna.

5. Računsko sodišče sestavi tudi ločeno letno poročilo, v katerem navede, ali je bilo računovodstvo za prihodke in odhodke, razen za tiste iz odstavka 1, ter s tem povezano finančno poslovanje Komisije opravljeno na pravilen način. To poročilo sestavi v šestih mesecih po koncu proračunskega leta, na katero se nanašajo poslovne knjige, in ga predloži Komisiji in Svetu. Komisija ga posreduje Evropskemu parlamentu."

15) Člen 78c se nadomesti z naslednjim:

"Člen 78c

Komisija izvršuje administrativni proračun v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 78h, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja.

Uredbe za vsako institucijo določajo podrobna pravila, ki se nanašajo na njen delež odhodkov.

Ob upoštevanju omejitev in pogojev, ki jih določajo uredbe, sprejete v skladu s členom 78h, lahko Komisija v okviru administrativnega proračuna odobrena sredstva prerazporedi med področji porabe ali med njihovimi sestavnimi deli.

16) Razveljavita se člena 78e in 78f.

17) Člen 78g se nadomesti z naslednjim:

"Člen 78g

1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja administrativnega proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 78d, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča.

2. Evropski parlament lahko pred razrešnico Komisiji ali za druge namene v zvezi z izvajanjem pooblastil za izvrševanje administrativnega proračuna od Komisije zahteva podatke o izvrševanju odhodkov ali delovanju finančnih nadzornih sistemov. Komisija Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo predloži vse potrebne informacije.

3. Komisija ukrene vse potrebno glede ugotovitev, izraženih v sklepih o razrešnici, in drugih ugotovitev Evropskega parlamenta o izvrševanju odhodkov, pa tudi glede pojasnil, priloženih priporočilom Sveta, ki se nanašajo na razrešnico.

Komisija na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi omenjenih ugotovitev in pojasnil, zlasti pa o navodilih, ki jih je dala službam, odgovornim za izvrševanje administrativnega proračuna. Tudi ta poročila se predložijo Računskemu sodišču."

18) Člen 78h se nadomesti z naslednjim:

"Člen 78h

Svet soglasno na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po pridobitvi mnenja Računskega sodišča:

- a) sprejme finančne uredbe, v katerih se zlasti podrobno določi postopek, ki ga je treba sprejeti za pripravo in izvrševanje administrativnega proračuna ter za predložitev in revizijo poročil;
- b) določi načine in postopke, s katerimi se proračunski prihodki, predvideni v ureditvi o lastnih sredstvih Skupnosti, dajo na voljo Komisiji, ter določi ukrepe, ki se po potrebi uporabljajo za zagotavljanje denarnih sredstev;
- c) določi pravila glede odgovornosti finančnih nadzornikov, odredbodajalcev in računovodij ter glede ustreznih nadzornih ukrepov."

19) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 78i

Države članice sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, enake ukrepe, kakršne sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo njihovim lastnim finančnim interesom.

Brez poseganja v druge določbe te pogodbe države članice usklajujejo svoje delovanje, katerega cilj je zaščita finančnih interesov Skupnosti pred goljufijami. V ta namen s pomočjo Komisije organizirajo tesno in redno sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav."

20) Člen 79(a) se nadomesti z naslednjim:

"(a) Ta pogodba se ne uporablja za Ferske otoke."

21) Razveljavita se člena 96 in 98.

NASLOV IV

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

Člen I

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1) Člen 3 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 3

1. Naloge, zaupane Skupnosti, izvajajo naslednje institucije:

- EVROPSKI PARLAMENT,
- SVET,
- KOMISIJA,
- SODIŠČE,
- RAČUNSKO SODIŠČE.

Vsaka institucija deluje v mejah pristojnosti po tej pogodbi.

2. Svetu in Komisiji pomaga Ekonomsko-socialni odbor, ki deluje kot svetovalni organ."

2) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 107a

Evropski parlament lahko z večino svojih članov od Komisije zahteva predložitev ustreznih predlogov glede vprašanj, o katerih meni, da je za izvajanje te pogodbe treba sprejeti akt Skupnosti.

Člen 107b

Brez poseganja v pristojnosti, dodeljene s to pogodbo drugim institucijam ali organom, lahko Evropski parlament pri izpolnjevanju svojih nalog na zahtevo četrnine svojih članov ustanovi začasni preiskovalni odbor zaradi preverjanja domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, razen tedaj ko domnevna dejanja preiskuje sodišče in dokler je primer še vedno v sodnem postopku.

Začasni preiskovalni odbor se ob predložitvi svojega poročila razpusti.

Podrobne določbe o uresničevanju pravice do preiskave določijo Evropski parlament, Svet in Komisija v medsebojnem soglasju.

Člen 107c

Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico, da samostojno ali skupaj z drugimi državljani ali osebami naslovijo na Evropski parlament peticijo glede vprašanj, ki sodijo na področje delovanja Skupnosti in ki jih neposredno zadevajo.

Člen 107d

1. Evropski parlament imenuje varuha človekovih pravic, ki je pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov Unije ali fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij ali organov Skupnosti razen Sodišča in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije.

V skladu s svojimi nalogami varuh človekovih pravic opravlja na lastno pobudo ali na podlagi pritožb, predloženih neposredno ali prek člana Evropskega parlamenta, poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene, kar pa ne velja za domnevna dejanja, ki so ali so bila predmet sodnega postopka. Kadar varuh človekovih pravic ugotovi nepravilnost, predloži zadevo pristojni instituciji, ki ima na voljo tri mesece, da ga obvesti o svojem stališču. Varuh človekovih pravic nato pošlje poročilo Evropskemu parlamentu in pristojni instituciji. Osebo, ki je vložila pritožbo, obvestijo o izidu poizvedb.

Varuh človekovih pravic predloži Evropskemu parlamentu letno poročilo o izidu svojih poizvedb.

2. Varuh človekovih pravic je imenovan po vsakih volitvah v Evropski parlament za mandatno dobo parlamenta. Lahko je ponovno imenovan.

Varuha človekovih pravic lahko na zahtevo Evropskega parlamenta razreši Sodišče, če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih nalog ali če je zagrešil hujšo kršitev.

3. Varuh človekovih pravic je pri opravljanju svojih nalog popolnoma neodvisen. Med opravljanjem teh nalog ne sme zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil katerega koli organa. Varuh človekovih pravic med svojim mandatom ne sme opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne.

4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in odobritve Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog varuha človekovih pravic."

3) Odstavek 3 člena 108 se nadomesti z naslednjim:

"3. Evropski parlament pripravi predloge za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah.

Po dani privolitvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov, Svet soglasno sprejme ustrezne določbe in jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili."

4) Drugi pododstavek člena 114 se dopolni z naslednjim stavkom:

"V tem primeru mandat članov Komisije, ki so imenovani kot zamenjava, poteče z datumom, s katerim bi potekel mandat članom Komisije, ki morajo kolektivno odstopiti."

5) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 116

Svet sestavlja po en predstavnik posamezne države članice na ministrski ravni, ki je pooblaščen za prevzemanje obveznosti v imenu vlade svoje države.

Države članice izmenoma prevzamejo funkcijo predsednika Sveta za dobo šestih mesecev po naslednjem vrstnem redu:

– za prvo obdobje šestih let: Belgija, Danska, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Združeno kraljestvo;

– za naslednje obdobje šestih let: Danska, Belgija, Grčija, Nemčija, Francija, Španija, Italija, Irska, Nizozemska, Luksemburg, Združeno kraljestvo, Portugalska.

Člen 117

Svet se sestane, ko ga skliče predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo enega od njegovih članov ali Komisije."

6) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 121

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat pod vodstvom generalnega sekretarja. Generalnega sekretarja Svet imenuje soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik."

7) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 123

Svet s kvalificirano večino določi plače, nadomestila in pokojnine predsednika in članov Komisije ter predsednika, sodnikov, generalnih pravobranilcev in sodnega tajnika Sodišča. Prav tako z enako večino določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki."

8) Vstavijo se naslednji členi:

"Člen 125

Komisija vsako leto najpozneje en mesec pred začetkom zasedanja Evropskega parlamenta objavi splošno poročilo o dejavnostih Skupnosti.

Člen 126

1. Komisija ima sedemnajst članov, ki so izbrani na podlagi njihove splošne usposobljenosti in katerih neodvisnost je nedvomna.

Število članov Komisije lahko Svet spremeni soglasno.

Samo državljani držav članic so lahko člani Komisije.

V Komisiji mora biti vsaj po en državljan vsake države članice, ne smeta pa biti v njej več kakor dva člana z državljanstvom iste države.

2. Člani Komisije so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami. Vsaka država članica se obvezuje, da bo spoštovala to načelo in ne bo poskušala vplivati na člane Komisije pri opravljanju njihovih nalog.

Člani Komisije med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno. Ob kršitvi teh obveznosti lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije zadevnega člana glede na okoliščine razreši v skladu s členom 129 ali mu odvzame pravico do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti.

Člen 127

1. Člani Komisije so v skladu s postopkom iz odstavka 2 imenovani za dobo petih let, pri čemer se po potrebi upošteva člen 114.

Lahko so ponovno imenovani.

2. Vlade držav članic po posvetovanju z Evropskim parlamentom v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije.

Vlade držav članic po posvetu s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije.

Predsednika in druge člane Komisije, predlagane po tem postopku, mora kot celoto z glasovanjem potrditi Evropski parlament. Po tem, ko predsednika in druge člane Komisije potrdi Evropski parlament, jih v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic.

3. Odstavka 1 in 2 se prvič uporabita za predsednika in druge člane Komisije, katerih mandat se začne 7. januarja 1995.

Predsednika in druge člane Komisije, katerih mandat se začne 7. januarja 1993, imenujejo vlade držav članic v medsebojnem soglasju. Njihov mandat se izteče 6. januarja 1995.

Člen 128

Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Komisije prenehajo z njegovim odstopom ali razrešitvijo.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom, ki ga v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic. Svet lahko soglasno sklene, da izpraznjenega mesta ni treba zapolniti.

Predsednik je ob odstopu, razrešitvi ali smrti nadomeščen za preostanek svojega mandata. Pri tem se uporabi postopek iz člena 127(2).

Razen ob razrešitvi po členu 129 ostanejo člani Komisije na svojem položaju do zamenjave.

Člen 129

Če član Komisije ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije razreši.

Člen 130

Komisija lahko med svojimi člani imenuje enega ali dva podpredsednika.

Člen 131

Svet in Komisija se posvetujeta in v medsebojnem soglasju določita načine svojega sodelovanja.

Komisija sprejme svoj poslovnik, da bi zagotovila skladnost svojega delovanja in delovanja svojih služb s to pogodbo. Zagotovi objavo tega poslovnika.

Člen 132

Komisija odloča z večino števila članov iz člena 126.

Komisija lahko veljavno zaseda le, če je na zasedanju navzoče s poslovníkom določeno število članov."

9) Člen 133 se razveljavi.

10) Člen 137 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 137

Sodišče ima trinajst sodnikov.

Sodišče zaseda na plenarnih sejah. Lahko pa oblikuje senate, ki jih sestavljajo trije ali pet sodnikov, bodisi za izvajanje nekaterih pripravljalnih poizvedb ali za razsojanje v določenih vrstah zadev v skladu s pravili, določenimi za te namene.

Sodišče zaseda na plenarni seji, kadar to zahteva država članica ali institucija Skupnosti kot stranka v postopku.

Na zahtevo Sodišča lahko Svet soglasno poveča število sodnikov ter ustrezno prilagodi drugi in tretji odstavek tega člena in drugi odstavek člena 139."

11) Člen 140a se nadomesti z naslednjim:

"Člen 140a

1. Sodišču se doda Sodišče prve stopnje s pristojnostjo obravnavanja in odločanja na prvi stopnji o nekaterih vrstah tožb ali postopkov, opredeljenih skladno s pogoji iz odstavka 2, pri čemer je pritožba na Sodišče dovoljena zgolj glede pravnih vprašanj in v skladu s pogoji, določenimi v statutu. Sodišče prve stopnje ni pristojno za obravnavanje in odločanje o vprašanjih, predloženih v predhodno odločanje v skladu s členom 150.

2. Svet na zahtevo Sodišča ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo soglasno določi vrste tožb ali postopkov iz odstavka 1 in sestavo Sodišča prve stopnje ter sprejme potrebne prilagoditve in dodatne določbe k statutu Sodišča. Če Svet ne odloči drugače, se uporabljajo za Sodišče prve stopnje določbe te pogodbe, ki se nanašajo na Sodišče, zlasti določbe Protokola o Statutu Sodišča.

3. Člani Sodišča prve stopnje so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na sodniški položaj; vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo za mandat šestih let. Članstvo se delno obnavlja vsaka tri leta. Člani, ki jim mandat poteče, so lahko ponovno imenovani.

4. Sodišče prve stopnje sprejme svoj poslovnik v dogovoru s Sodiščem. Ta poslovnik mora soglasno odobriti Svet."

12) Člen 143 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 143

1. Če Sodišče ugotovi, da katera od držav članic ni izpolnila neke obveznosti iz te pogodbe, mora ta država sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča.

2. Če Komisija meni, da zadevna država članica takšnih ukrepov ni sprejela, poda svoje obrazloženo mnenje, potem ko je tej državi dala možnost za predložitev pripomb, in v njem podrobno navede, v katerih točkah država članica ni izvršila sodbe Sodišča.

Če zadevna država članica ne sprejme potrebnih ukrepov za izvršitev sodbe Sodišča v roku, ki ga je določila Komisija, lahko slednja predloži primer Sodišču. Pri tem določi višino povprečnine ali denarne kazni, ki jo mora plačati zadevna država članica in ki je po njenem mnenju primerna glede na okoliščine.

Če Sodišče ugotovi, da zadevna država članica ni izvršila njegove sodbe, ji lahko naloži plačilo povprečnine ali denarne kazni.

Ta postopek ne posega v člen 142."

13) Člen 146 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 146

Sodišče nadzira zakonitost aktov Sveta in Komisije razen priporočil in mnenj, pa tudi zakonitost aktov Evropskega parlamenta s pravnim učinkom do tretjih oseb.

V ta namen je Sodišče pristojno za odločanje o tožbah, ki jih vloži država članica, Svet ali Komisija zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil.

Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vloži Evropski parlament.

Fizične ali pravne osebe lahko pod enakimi pogoji sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe ali zoper odločbe, ki jih neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo.

Postopki iz tega člena se glede na posamezni primer sprožijo v dveh mesecih od objave akta ali njegovega uradnega obvestila tožniku, če tega ni bilo, pa od dneva, ko je zanj izvedel."

[Tudi člen 156 je spremenjen z zapisnikom z dne 26.7.1999 kot sledi:

"Ne glede na iztek roka iz petega odstavka člena 146 lahko vsaka stranka v sporu, v katerem gre za uredbo Sveta ali Komisije, pred Sodiščem uveljavlja, da se ta uredba iz razlogov, navedenih v drugem odstavku člena 146, ne uporablja.¹"]

¹ Zapisnik podpisan v Rimu 26.7.1999 (UL C 323, 11.11.1999, str. 1).

14) Vstavi se naslednji oddelek:

"ODDELEK V

Računsko sodišče

Člen 160a

Računsko sodišče opravlja revizije.

Člen 160b

1. Računsko sodišče ima dvanajst članov.

2. Člani Računskega sodišča so izbrani med osebami, ki v svojih državah pripadajo ali so pripadale zunanjim revizijskim organom ali ki so posebej usposobljene za to službo. Njihova neodvisnost mora biti nedvomna.

3. Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno imenuje člane Računskega sodišča za mandat šestih let.

Vendar so pri prvem imenovanju štirje člani Računskega sodišča, ki so bili izbrani z žrebom, imenovani za mandat samo štirih let.

Člani Računskega sodišča so lahko ponovno imenovani.

Predsednika Računskega sodišča izvolijo med svojimi člani za mandat treh let. Predsednik je lahko ponovno izvoljen.

4. Člani Računskega sodišča so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami.

5. Člani Računskega sodišča med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno.

6. Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Računskega sodišča prenehajo z njegovim odstopom ali če ga razreši Sodišče v skladu z odstavkom 7.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom.

Razen ob razrešitvi ostanejo člani Računskega sodišča na svojem položaju do zamenjave.

7. Član Računskega sodišča je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, kadar Sodišče na predlog Računskega sodišča ugotovi, da član ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja.

8. Svet s kvalificirano večino določi pogoje za zaposlitev predsednika in članov Računskega sodišča, zlasti njihove plače, nadomestila in pokojnine. Prav tako z enako večino določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.

9. Določbe Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki se uporabljajo za sodnike Sodišča, veljajo tudi za člane Računskega sodišča.

Člen 160c

1. Računsko sodišče izvaja revizije vseh prihodkov in odhodkov Skupnosti. Prav tako izvaja revizije prihodkov in odhodkov vseh organov, ki jih je ustanovila Skupnost, če ustrezni ustanovni akt takšne revizije ne izključuje.

Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov.

2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro.

Revizija prihodkov se opravi na podlagi zapadlih zneskov in zneskov, ki so bili Skupnosti dejansko plačani.

Revizija odhodkov se opravi na podlagi prevzetih obveznosti in izvršenih izplačil.

Navedeni reviziji se lahko opravita pred zaključkom poslovnih knjig za ustrezno proračunsko leto.

3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, v drugih institucijah Skupnosti in državah članicah na kraju samem. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti in nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – pristojne nacionalne službe predložijo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse informacije, ki so potrebne za izvršitev njegove naloge.

4. Računsko sodišče pripravi letno poročilo po koncu vsakega proračunskega leta. To poročilo se predloži drugim institucijam Skupnosti in se skupaj z odgovori teh institucij na ugotovitve Računskega sodišča objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

Prav tako lahko Računsko sodišče kadar koli predloži svoje ugotovitve glede specifičnih vprašanj, zlasti v obliki posebnih poročil, in da mnenje na predlog ene od drugih institucij Skupnosti.

Letna poročila, posebna poročila ali mnenja sprejme z večino svojih članov.

Evropskemu parlamentu in Svetu pomaga pri nadzoru nad izvrševanjem proračuna."

15) Člen 166 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 166

Število članov Ekonomsko-socialnega odbora je naslednje:

Belgija	12
Danska	9
Nemčija	24
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Luksemburg	6
Nizozemska	12
Portugalska	12
Združeno kraljestvo	24

Člane Odbora imenuje Svet soglasno za dobo štirih let. Lahko so ponovno imenovani.

Člani odbora niso vezani na nikakršna obvezna navodila. Pri opravljanju svojih nalog so v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Svet s kvalificirano večino določi nadomestila za člane odbora."

16) Člen 168 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 168

Odbor izvoli svojega predsednika in predsedstvo med svojimi člani za dobo dveh let.

Odbor sprejme svoj poslovnik.

Skliče ga njegov predsednik na zahtevo Sveta ali Komisije. Sestane se lahko tudi na lastno pobudo."

17) Člen 170 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 170

Svet ali Komisija se morata posvetovati z odborom v primerih, predvidenih s to pogodbo. Obe instituciji pa se lahko posvetujeta z odborom v vseh primerih, za katere menita, da je to primerno. Odbor lahko da mnenje na lastno pobudo v tistih primerih, za katere meni, da je to primerno.

Kadar Svet ali Komisija meni, da je to potrebno, postavi odboru rok za predložitev njegovega mnenja, ki ne sme biti krajši od enega meseca od datuma, ko predsednik odbora prejme ustrezno uradno obvestilo. Če ob izteku tega roka mnenje ni dano, to ne prepreči nadaljnjega ukrepanja.

Mnenje odbora in mnenje strokovne skupine se skupaj s poročilom o posvetovanjih pošljeta Svetu in Komisiji."

18) Odstavki 1 do 3 člena 172 se razveljavijo.

19) Člen 173 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 173

Brez vpliva na druge prihodke se proračun v celoti financira iz lastnih sredstev.

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno predpiše določbe o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti, ki jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili."

20) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 173a

Zaradi ohranjanja proračunske discipline Komisija ne pripravlja nikakršnih predlogov za pravne akte Skupnosti niti ne spreminja svojih predlogov ali sprejema izvedbenih ukrepov, ki bi lahko znatno vplivali na proračun, ne da bi zagotovila, da se lahko zadevni predlog ali ukrep financira v mejah lastnih sredstev Skupnosti po določbah, ki jih Svet sprejme v skladu s členom 173."

21) Člen 179 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 179

Komisija izvršuje proračuna v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 183, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja.

Uredbe za vsako institucijo določajo podrobna pravila, ki se nanašajo na njen delež odhodkov.

Ob upoštevanju omejitev in pogojev, ki jih določajo uredbe, sprejete v skladu s členom 183, lahko Komisija v okviru proračunov odobrena sredstva prerazporedi med področji porabe ali med njihovimi sestavnimi deli.

22) Člena 180 in 180a se razveljavita.

23) Člen 180b se nadomesti z naslednjim:

"Člen 180b

1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 179a, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča.

2. Evropski parlament lahko pred razrešnico Komisiji ali za druge namene v zvezi z izvajanjem pooblastil za izvrševanje proračuna od Komisije zahteva podatke o izvrševanju odhodkov ali delovanju finančnih nadzornih sistemov. Komisija Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo predloži vse potrebne informacije.

3. Komisija ukrene vse potrebno glede ugotovitev, izraženih v sklepih o razrešnici, in drugih ugotovitev Evropskega parlamenta o izvrševanju odhodkov, pa tudi glede pojasnil, priloženih priporočilom Sveta, ki se nanašajo na razrešnico.

Komisija na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi omenjenih ugotovitev in pojasnil, zlasti pa o navodilih, ki jih je dala službam, odgovornim za izvrševanje proračuna. Tudi ta poročila se predložijo Računskemu sodišču."

24) Člen 183 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 183

Svet soglasno na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po pridobitvi mnenja Računskega sodišča:

- a) sprejme finančne uredbe, v katerih se zlasti podrobno določi postopek, ki ga je treba sprejeti za pripravo in izvrševanje proračuna ter za predložitev in revizijo poročil;
- b) določi načine in postopke, s katerimi se proračunski prihodki, predvideni v ureditvi o lastnih sredstvih Skupnosti, dajo na voljo Komisiji, ter določi ukrepe, ki se po potrebi uporabljajo za zagotavljanje denarnih sredstev;
- c) predpiše pravila glede odgovornosti finančnih nadzornikov, odredbodajalcev in računovodij ter glede ustreznih nadzornih ukrepov."

25) Vstavi se naslednji člen:

"Člen 183a

Države članice sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, enake ukrepe, kakršne sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo njihovim lastnim finančnim interesom.

Brez poseganja v druge določbe te pogodbe države članice usklajujejo svoje delovanje, katerega cilj je zaščita finančnih interesov Skupnosti pred goljufijami. V ta namen s pomočjo Komisije organizirajo tesno in redno sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav."

26) Člen 198(a) se nadomesti z naslednjim:

"(a) Ta pogodba se ne uporablja za Ferske otoke."

27) Člen 201 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 201

Skupnost vzpostavi tesno sodelovanje z Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj, podrobnosti sodelovanja pa se določijo v medsebojnem soglasju."

28) Člena 204 in 205 se razveljavita.

29) Člen 206 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 206

Skupnost lahko z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami sklepa sporazume o pridružitvi, ki zajemajo vzajemne pravice in obveznosti ter skupne ukrepe in posebne postopke.

Te sporazume sklene Svet soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Kadar ti sporazumi zahtevajo spremembe te pogodbe, se te spremembe najprej sprejmejo v skladu s postopkom iz člena N Pogodbe o Evropski uniji."

NASLOV V

DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

Člen J

S to pogodbo se vzpostavi skupna zunanja in varnostna politika, ki jo urejajo spodaj navedene določbe.

Člen J.1

1. Unija in njene države članice določijo in izvajajo skupno zunanjo in varnostno politiko, ki jo urejajo določbe tega naslova in ki zajema vsa področja zunanje in varnostne politike.

2. Cilji skupne zunanje in varnostne politike so:

- zaščititi skupne vrednote, temeljne interese in neodvisnost Unije;
- na vse načine krepiti varnost Unije in njenih držav članic;

- ohranjati mir in krepiti mednarodno varnost v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov in Helsinške sklepne listine ter cilji Pariške listine;
- spodbujati mednarodno sodelovanje;
- razvijati in utrjevati demokracijo in načelo pravne države ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

3. Unija uresničuje te cilje:

- z vzpostavljanjem sistematičnega sodelovanja med državami članicami pri vodenju politike v skladu s členom J.2;
- s postopnim izvajanjem skupnih ukrepov v skladu s členom J.3 na področjih, na katerih imajo države članice pomembne skupne interese.

4. Države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih. Svet zagotovi spoštovanje teh načel.

Člen J.2

1. V okviru Sveta se države članice medsebojno obveščajo in posvetujejo o vseh zadevah zunanje in varnostne politike splošnega pomena, da bi z usklajenim in konvergentnim delovanjem zagotovile čimbolj učinkovito uveljavljanje svojega skupnega vpliva.

2. Svet določi skupno stališče, kadar meni, da je to potrebno.

Države članice zagotavljajo skladnost svoje nacionalne politike s skupnimi stališči.

3. Države članice usklajujejo svoje delovanje v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah. Na takih forumih podpirajo skupna stališča.

V mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih ne sodelujejo vse države članice, sodelujejo skupna stališča.

Člen J.3

Postopek za sprejetje skupnih ukrepov v zadevah zunanje in varnostne politike je naslednji:

1. Svet na podlagi splošnih smernic Evropskega sveta sklene, da bi neko zadevo morali urejati s skupnim ukrepanjem.

Kadar Svet odloča po načelu skupnega ukrepanja, določi natančen obseg, splošne in posebne cilje Unije pri takem ukrepanju, sredstva, postopke in pogoje za izvajanje in njegovo trajanje, če je to potrebno.

2. Svet pri sprejetju skupnih ukrepov in v vsaki fazi njihovega izvajanja opredeli tiste zadeve, o katerih je treba odločati s kvalificirano večino.

Kadar mora Svet v skladu s prejšnjim pododstavkom odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo v skladu s členom 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, za sprejetje odločitev Sveta pa je potrebnih najmanj štiriinpetdeset glasov za, ki jih odda vsaj osem članov.

3. Če se spremenijo okoliščine z znatnim vplivom na vprašanje, ki je predmet skupnih ukrepov, Svet ponovno preuči načela in cilje ter sprejme potrebne odločitve. Dokler Svet ne odloči, ostanejo skupni ukrepi v veljavi.

4. Skupni ukrepi obvezujejo države članice pri stališčih, ki jih sprejemajo, in pri njihovem delovanju.

5. Če se načrtuje sprejetje nacionalnega stališča ali izvajanje nacionalnih ukrepov skladno s skupnim ukrepanjem, se to sporoči dovolj zgodaj, da se omogoči predhodno posvetovanje v Svetu, če je to potrebno. Obveznost predhodnega obveščanja ne velja za ukrepe, ki pomenijo le prenos odločitev Sveta na nacionalni ravni.

6. V nujnih primerih, nastalih zaradi spremembe razmer, in če Svet o tem ni sprejel nobene odločitve, lahko države članice po hitrem postopku sprejmejo potrebne ukrepe ob upoštevanju splošnih ciljev skupnega ukrepanja. Zadevna država članica nemudoma obvesti Svet o vseh takih ukrepih.

7. Če pri izvajanju skupnih ukrepov nastanejo večje težave, država članica z njimi seznanjena Svet, ki o njih razpravlja in poišče ustrezne rešitve. Te ne smejo nasprotovati ciljem skupnega ukrepanja niti zmanjševati njegove učinkovitosti.

Člen J.4

1. Skupna zunanja in varnostna politika zajema vsa vprašanja glede varnosti Unije, tudi dolgoročno oblikovanje skupne obrambne politike, ki bi sčasoma lahko privedla do skupne obrambe.

2. Unija zahteva od Zahodnoevropske unije (ZEU), ki je sestavni del razvoja Unije, da pripravi in izvaja odločitve in ukrepe Unije, ki se nanašajo na obrambo. Svet v soglasju z institucijami ZEU sprejme ustrezne praktične rešitve.

3. Za vprašanja iz tega člena, ki se nanašajo na obrambo, ne veljajo postopki iz člena J.3.

4. Politika Unije v skladu s tem členom ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti nekaterih držav članic po Severnoatlantski pogodbi ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru.

5. Določbe tega člena ne preprečujejo razvoja tesnejšega dvostranskega sodelovanja med dvema ali več državami članicami v okviru ZEU in Atlantskega zavezništva, če takšno sodelovanje ne nasprotuje sodelovanju, predvidenemu v tem naslovu, ali če ga ne ovira.

6. Za uresničevanje ciljev te pogodbe in z upoštevanjem leta 1998 v smislu člena XII Bruseljske pogodbe se lahko določbe tega člena spremenijo v skladu s členom N(2) na podlagi poročila, ki ga mora Svet leta 1996 predložiti Evropskemu svetu in ki vsebuje oceno doseženega napredka in do takrat pridobljenih izkušenj.

Člen J.5

1. Predsedstvo zastopa Unijo v zadevah skupne zunanje in varnostne politike.

2. Predsedstvo je odgovorno za izvajanje skupnih ukrepov; v tej funkciji načelno izraža stališča Unije v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah.

3. Pri nalogah iz odstavkov 1 in 2 predsedstvu po potrebi pomagata prejšnja in naslednja predsedujoča država članica. Komisija je v celoti vključena v te naloge.

4. Brez poseganja v člena J.2(3) in J.3(4) države članice, ki so zastopane v mednarodnih organizacijah ali na mednarodnih konferencah, kjer ne sodelujejo vse države članice, slednje obveščajo o vseh zadevah skupnega interesa.

Države članice, ki so tudi članice Varnostnega sveta Združenih narodov, se bodo medsebojno usklajevale in izčrpno obveščale druge države članice. Države članice, ki so stalne članice Varnostnega sveta, bodo pri opravljanju svojih dolžnosti zagovarjale stališča in interese Unije, ne da bi to vplivalo na njihove odgovornosti po določbah Ustanovne listine Združenih narodov.

Člen J.6

Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter delegacije Komisije v tretjih državah in na mednarodnih konferencah ter njihova predstavništva pri mednarodnih organizacijah sodelujejo pri zagotavljanju tega, da se upoštevajo in izvajajo skupna stališča in skupni ukrepi, ki jih sprejme Svet.

Sodelovanje okrepijo z izmenjavo informacij, s pripravo skupnih ocen in prispevanjem k izvajanju določb iz člena 8c Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen J.7

Predsedstvo se posvetuje z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih in temeljnih usmeritvah skupne zunanje in varnostne politike ter zagotovi, da se mnenja Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razvoju zunanje in varnostne politike Unije.

Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku pri izvajanju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen J.8

1. Evropski svet določi načela in splošne smernice skupne zunanje in varnostne politike.

2. Svet sprejema odločitve, potrebne za opredelitev in izvajanje skupne zunanje in varnostne politike, na podlagi splošnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet. Zagotavlja enotnost, doslednost in učinkovitost delovanja Unije.

Svet odloča soglasno, razen pri postopkovnih vprašanjih in v primeru iz člena J.3(2).

3. Države članice ali Komisija lahko na Svet naslovijo vprašanja skupne zunanje in varnostne politike ter mu predložijo svoje predloge.

4. Kadar je potrebna hitra odločitev, predsedstvo na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali države članice skliče izredno sejo Sveta v osemindesetih urah, v najnujnejših primerih pa v krajšem roku.

5. Brez poseganja v člen 151 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Politični odbor, ki ga sestavljajo politični direktorji, spremlja mednarodni položaj na področjih, ki jih zadeva skupna zunanja in varnostna politika, ter prispeva k opredeljevanju politik tako, da Svetu na njegovo zahtevo ali na lastno pobudo daje mnenja. Prav tako spremlja izvajanje dogovorjenih politik, ne da bi to posegalo v pristojnosti predsedstva in Komisije.

Člen J.9

Komisija je v celoti vključena v delo na področju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen J.10

Pri vsakem ponovnem pregledu varnostnih določb po členu J.4 konferenca, ki se skliče v ta namen, preuči tudi, ali so potrebne kakršne koli druge spremembe določb o skupni zunanji in varnostni politiki.

Člen J.11

1. Členi 137, 138, 139 do 142, 146, 147, 150 do 153, 157 do 163 in 217 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.
2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

Svet lahko tudi:

- soglasno sklene, da odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, bremenijo proračun Evropskih skupnosti; v tem primeru se uporablja proračunski postopek iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;
- ali določi, da takšni odhodki bremenijo države članice, kjer je to primerno, po ključu, ki bo še določen.

NASLOV VI

DOLOČBE O SODELOVANJU NA PODROČJU PRAVOSODJA IN NOTRANJIH ZADEV

Člen K

Sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev urejajo spodaj navedene določbe.

Člen K.1

Za doseganje ciljev Unije, zlasti prostega gibanja oseb, in ne da bi to posegalo v pristojnosti Evropske skupnosti, države članice obravnavajo naslednja področja kot zadeve skupnega interesa:

1. azilno politiko;
2. predpise, ki urejajo prehod oseb prek zunanjih meja držav članic in izvajanje nadzora tega prehoda;
3. politiko priseljevanja in politiko glede državljanov tretjih držav:
 - a) pogoje za vstop državljanov tretjih držav na ozemlje držav članic in za njihovo gibanje na tem ozemlju;
 - b) pogoje za bivanje državljanov tretjih držav na ozemlju držav članic, vključno s ponovnim združevanjem družin in dostopom do zaposlitve;
 - c) boj proti nedovoljenemu priseljevanju, bivanju in delu državljanov tretjih držav na ozemlju držav članic;
4. boj proti odvisnosti od drog, kolikor to ni že zajeto v točkah 7 do 9;
5. boj proti goljufijam na mednarodni ravni, kolikor to ni že zajeto v točkah 7 do 9;
6. pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah;

7. pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah;

8. carinsko sodelovanje;

9. policijsko sodelovanje za preprečevanje terorizma in boj proti njemu, nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in drugim hudim oblikam mednarodnega kriminala in po potrebi tudi z vključitvijo določenih vidikov carinskega sodelovanja v povezavi z vzpostavitvijo sistema na ravni celotne Unije za izmenjavo informacij v okviru Evropskega policijskega urada (Europol).

Člen K.2

1. Zadeve iz člena K.1 se urejajo v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin z dne 4. novembra 1950 in Konvencijo o statusu beguncev z dne 28. julija 1951 in ob upoštevanju zaščite, ki jo države članice dajejo politično preganjanim osebam.

2. Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

Člen K.3

1. Na področjih iz člena K.1 se države članice v Svetu medsebojno obveščajo in posvetujejo, zato da bi uskladile svoje ukrepe. V ta namen vzpostavijo sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav.

2. Svet lahko:

- na področjih iz člena K.1(1) do (6) na pobudo države članice ali Komisije;
- na področjih iz člena K.1(7) do (9) na pobudo države članice:
 - a) sprejema skupna stališča in z uporabo ustrezne oblike in ustreznih postopkov spodbuja vsakršno sodelovanje, ki prispeva k doseganju ciljev Unije;
 - b) sprejema skupne ukrepe, kolikor se cilji Unije zaradi obsega ali učinkov predvidenih ukrepov lahko bolje dosega s skupnim ukrepanjem kakor s posamičnim delovanjem držav članic; lahko sklene, da je treba ukrepe za izvajanje skupnega ukrepanja sprejeti s kvalificirano večino;
 - c) ne da bi to posegalo v določbe člena 220 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, pripravlja konvencije, ki jih priporoči v sprejetje državam članicam skladno z njihovimi ustavnimi pravili.

Če te konvencije ne določajo drugače, se ukrepi za njihovo izvajanje sprejmejo v Svetu z dvotretjinsko večino visokih pogodbenic.

Te konvencije lahko določajo, da je Sodišče pristojno za razlago njihovih določb in za razsojanje v sporih glede njihove uporabe skladno z ureditvijo, ki jo lahko konvencije podrobneje določijo.

Člen K.4

1. Ustanovi se usklajevalni odbor, ki ga sestavljajo visoki uradniki. Odbor ima poleg usklajevalne vloge nalogo, da:

- daje mnenja Svetu, bodisi na zahtevo Sveta ali na lastno pobudo;

- sodeluje pri pripravi razprav Sveta na področjih iz člena K.1 ter, skladno s pogoji iz člena 100d Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, na področjih iz člena 100c te pogodbe, ne da bi to posegalo v člen 151 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

2. Komisija je v celoti vključena v delo na področjih iz tega naslova.

3. Svet odloča soglasno, razen v postopkovnih zadevah in v primerih, pri katerih člen K.3 izrecno ne predvideva drugačnih pravil glasovanja.

Kadar mora Svet odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo v skladu s členom 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, za sprejetje odločitev Sveta pa je potrebnih najmanj štiriinpetdeset glasov za, ki jih odda vsaj osem članov.

Člen K.5

Države članice v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih sodelujejo, zagovarjajo skupna stališča, sprejeta v skladu z določbami tega naslova.

Člen K.6

Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razpravah na področjih, na katera se nanaša ta naslov.

Predsedstvo se posvetuje z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih dejavnosti na področjih, ki jih obravnava ta naslov, in zagotavlja, da se mnenja Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo.

Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku pri izvajanju politike na področjih iz tega naslova.

Člen K.7

Določbe tega naslova ne preprečujejo vzpostavitve ali razvoja tesnejšega sodelovanja med dvema ali več državami članicami, če takšno sodelovanje ne nasprotuje sodelovanju iz tega naslova ali če ga ne ovira.

Člen K.8

1. Členi 137, 138, 139 do 142, 146, 147, 150 do 153, 157 do 163 in 217 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.

2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij zaradi izvajanja določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

Svet lahko tudi:

- soglasno sklene, da odhodki, ki nastanejo pri poslovanju zaradi izvajanja teh določb, bremenijo proračun Evropskih skupnosti; v tem primeru se uporablja proračunski postopek iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;
- ali določi, da takšni odhodki bremenijo države članice, kjer je to primerno, po ključu, ki bo še določen.

Člen K.9

Svet lahko na pobudo Komisije ali na pobudo države članice soglasno sklene, da uporabi člen 100c Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za ukrepe na področjih iz člena K.1(1) do (6) in hkrati določi pogoje glasovanja. Državam članicam priporoči, naj ta sklep sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

NASLOV VII

KONČNE DOLOČBE

Člen L

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo samo za naslednje določbe te pogodbe:

- a) določbe, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo;
- b) tretji pododstavek člena K.3(2)(c);
- c) člene L do S.

Člen M

Ob upoštevanju določb, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ter ob upoštevanju teh končnih določb nobena določba v tej pogodbi ne vpliva na pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti ali na poznejše pogodbe in akte, ki prve spreminjajo ali dopolnjujejo.

Člen N

1. Vlade držav članic ali Komisija lahko predložijo Svetu predloge za spremembe pogodb, na katerih temelji Unija.

Če se Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom in, kadar je primerno, s Komisijo izreče za sklic konference predstavnikov vlad držav članic, predsednik Sveta skliče konferenco, zato da se v medsebojnem soglasju določijo potrebne spremembe teh pogodb. Ob institucionalnih spremembah na monetarnem področju se zaprosi za mnenje tudi Evropska centralna banka.

Spremembe začnejo veljati, ko jih ratificirajo vse države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

2. Leta 1996 se skliče konferenca predstavnikov vlad držav članic, da bi preučili tiste določbe te pogodbe, za katere je predvidena revizija v skladu s cilji iz členov A in B.

Člen O

Vsaka evropska država lahko zaprosi za članstvo v Uniji. Prošnjo naslovi na Svet, ki o tem odloča soglasno po posvetovanju s Komisijo in po prejemu privolitve Evropskega parlamenta, ki odloča z absolutno večino svojih članov.

Pogoji sprejema in prilagoditve temeljnih pogodb Unije, ki so potrebne zaradi sprejema, so predmet sporazuma med državami članicami in državo prosilko. Ta sporazum se predloži v ratifikacijo vsem državam pogodbenicam v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Člen P

1. S to pogodbo se razveljavijo členi 2 do 7 in 10 do 19 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti, podpisane v Bruslju 8. aprila 1965.
2. S to pogodbo se razveljavijo člen 2, člen 3(2) in naslov III Enotnega evropskega akta, podpisanega v Luxembourg 17. februarja 1986 in v Haagu 28. februarja 1986.

Člen Q

Ta pogodba se sklene za nedoločen čas.

Člen R

1. To pogodbo visoke pogodbenice ratificirajo v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri vladi Italijanske republike.
2. Ta pogodba začne veljati 1. januarja 1993, če so bile deponirane vse listine o ratifikaciji, sicer pa prvega dne tistega meseca, ki sledi deponiranju zadnje listine o ratifikaciji.

Člen S

Ta pogodba, sestavljena v enem izvorniku v angleškem, danskem, francoskem, grškem, irskem, italijanskem, nemškem, nizozemskem, portugalskem in španskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna, se deponira v arhivu vlade Italijanske republike, ki bo poslala overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.

V potrditev tega so spodaj podpisani pooblaščenca podpisali to pogodbo

V Maastrichtu, sedmega februarja tisoč devetsto dvaindevetdeset.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ

Carlos SOLCHAGA CATALÁN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BEREGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hÉireann

Bertie AHERN

Gerard COLLINS

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans van den BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

João de Deus PINHEIRO

Jorge BRAGA de MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE

PROTOKOLI

PROTOKOL o pridobitvi nepremičnin na Danskem

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO urediti nekatere posebne probleme, ki se nanašajo na Dansko,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Ne glede na določbe te pogodbe lahko Danska ohrani obstoječo zakonodajo o pridobitvi sekundarnih prebivališč.

PROTOKOL o členu 119 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

VISOKE POGODBENICE SO SE

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priložena Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

V členu 119 te pogodbe dodatki iz poklicnega sistema socialne varnosti niso osebni prejemki, če in kolikor se nanašajo na obdobja zaposlitve pred 17. majem 1990, razen pri delavcih ali tistih, ki omenjene dodatke zahtevajo in so pred tem datumom vložili tožbo ali sprožili enakovreden postopek po veljavnem nacionalnem pravu.

PROTOKOL o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO oblikovati Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, predviden v členu 4a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

POGLAVJE I

USTANOVITEV ESCB

Člen 1

Evropski sistem centralnih bank

1.1. V skladu s členom 4a te pogodbe se ustanovita Evropski sistem centralnih bank (ESCB) in Evropska centralna banka (ECB); svoje naloge in dejavnosti opravljata v skladu z določbami te pogodbe in tega statuta.

1.2. ESCB sestavljajo v skladu s členom 106(1) te pogodbe ECB in centralne banke držav članic ("nacionalne centralne banke"). Institut monétaire luxembourgeois bo centralna banka Luksemburga.

POGLAVJE II

CILJI IN NALOGE ESCB

Člen 2

Cilji

V skladu s členom 105(1) te pogodbe je poglavitni cilj ESCB ohranjanje stabilnosti cen. ESCB podpira splošne ekonomske politike v Skupnosti, če to ni v nasprotju s ciljem stabilnosti cen, z namenom prispevati k doseganju ciljev Skupnosti, opredeljenih v členu 2 te pogodbe. ESCB ravna po načelu odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer daje prednost učinkovitemu razporejanju virov, in v skladu z načeli iz člena 3a te pogodbe.

Člen 3

Naloge

3.1. V skladu s členom 105(2) te pogodbe so temeljne naloge ESCB:

- opredeliti in izvajati monetarno politiko Skupnosti;
- opravljati devizne posle v skladu z določbami člena 109 te pogodbe;
- imeti in upravljati uradne devizne rezerve držav članic;
- podpirati nemoteno delovanje plačilnih sistemov.

3.2. V skladu s členom 105(3) te pogodbe tretja alineja člena 3.1 ne posega v to, da imajo vlade držav članic operativna devizna sredstva in da jih upravljajo.

3.3. V skladu s členom 105(5) te pogodbe ESCB prispeva k nemotenemu vodenju politik pristojnih organov glede bonitetnega nadzora kreditnih institucij in stabilnosti finančnega sistema.

Člen 4

Svetovalne funkcije

V skladu s členom 105(4) te pogodbe:

- a) se ECB zaprosi, da svetuje:
 - glede vseh predlaganih aktov Skupnosti na področjih iz njene pristojnosti;
 - nacionalnim organom glede vseh osnutkov pravnih predpisov na področjih iz njene pristojnosti, vendar v mejah in pod pogoji, ki jih Svet določi v skladu s postopkom iz člena 42;
- b) ECB lahko ustreznim institucijam ali organom Skupnosti ali nacionalnim organom predloži mnenja o zadevah s področij iz njene pristojnosti.

Člen 5

Zbiranje statističnih podatkov

5.1. Za izpolnjevanje nalog ESCB ECB ob pomoči nacionalnih centralnih bank zbira potrebne statistične podatke od pristojnih nacionalnih organov ali neposredno od gospodarskih subjektov. V ta namen sodeluje z institucijami ali organi Skupnosti in s pristojnimi organi držav članic ali tretjih držav ter z mednarodnimi organizacijami.

5.2. Nacionalne centralne banke izvajajo naloge iz člena 5.1, kolikor je najbolj mogoče.

5.3. Kadar je to potrebno, ECB prispeva k usklajevanju pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v njeni pristojnosti.

5.4. Svet v skladu s postopkom iz člena 42 opredeli fizične in pravne osebe, ki so obvezane poročati, pravila o zaupnosti in ustrezne izvršilne določbe.

Člen 6

Mednarodno sodelovanje

6.1. Na področju mednarodnega sodelovanja, ki vključuje naloge, zaupane ESCB, ECB odloča o načinu zastopanosti ESCB.

6.2. ECB in nacionalne centralne banke, če jim ECB to odobri, lahko sodelujejo v mednarodnih monetarnih institucijah.

6.3. Člena 6.1 in 6.2 ne posegata v člen 109(4) te pogodbe.

POGLAVJE III

ORGANIZACIJA ESCB

Člen 7

Neodvisnost

V skladu s členom 107 te pogodbe ne smejo niti ECB niti nacionalne centralne banke, pa tudi noben član njihovih organov odločanja pri izvajanju svojih pooblastil ter opravljanju nalog in dolžnosti po tej pogodbi in tem statutu zahtevati ali sprejemati navodil od institucij ali organov Skupnosti, vlad držav članic ali katerih koli drugih organov. Institucije in organi Skupnosti ter vlade držav članic se obvezujejo, da bodo to načelo spoštovali in ne bodo poskušali vplivati na člane organov odločanja ECB ali nacionalnih centralnih bank pri opravljanju njihovih nalog.

Člen 8

Splošno načelo

ESCB vodijo organi odločanja ECB.

Člen 9

Evropska centralna banka

9.1. ECB, ki ima v skladu s členom 106(2) te pogodbe pravno osebnost, ima v vsaki državi članici kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja; zlasti lahko pridobiva premičnine in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.

9.2. ECB zagotovi, da se naloge, ki jih ima ESCB po členu 105(2), (3) in (5) te pogodbe, izvajajo z njeno lastno dejavnostjo v skladu s tem statutom ali prek nacionalnih centralnih bank v skladu s členoma 12.1 in 14.

9.3. V skladu s členom 106(3) te pogodbe sta organa odločanja ECB Svet ECB in Izvršilni odbor.

Člen 10

Svet ECB

10.1. V skladu s členom 109a(1) te pogodbe sestavljajo Svet ECB člani Izvršilnega odbora ECB in guvernerji nacionalnih centralnih bank.

10.2. Ob upoštevanju člena 10.3 imajo pravico glasovanja le osebno navzoči člani Sveta ECB. Z odstopanjem od tega pravila je lahko v poslovniku iz člena 12.3 določeno, da lahko člani Sveta ECB glasujejo po telekonferenci. Ta poslovnik tudi določa, da lahko član Sveta ECB, ki daljši čas ne more glasovati, imenuje namestnika kot člana Sveta ECB.

Ob upoštevanju členov 10.3 in 11.3 ima vsak član Sveta ECB en glas. Če v tem statutu ni določeno drugače, odloča Svet ECB z navadno večino. Pri neodločenem izidu glasovanja ima predsednik odločilni glas.

Svet ECB je sklepčen, če sta navzoči dve tretjini članov. Če svet ni sklepčen, lahko predsednik skliče izredno sejo, na kateri se odločitve sprejmejo ne glede na sklepčnost.

10.3. Za vse odločitve, ki se sprejemajo v skladu s členi 28, 29, 30, 32, 33 in 51, se glasovi v Svetu ECB ponderirajo v skladu z deležem nacionalnih centralnih bank v vpisanem kapitalu ECB. Vrednost ponderjev, ki jih imajo glasovi članov Izvršilnega odbora, je enaka nič. Odločitev, za katero je potrebna kvalificirana večina, je sprejeta, če glasovi, oddani v njeno podporo, zastopajo vsaj dve tretjini vpisanega kapitala ECB in vsaj polovico delničarjev. Guverner, ki ne more biti navzoč, lahko imenuje namestnika, da odda njegov ponderirani glas.

10.4. Seje so tajne. Svet ECB se lahko odloči, da rezultate svojih posvetovanj objavi.

10.5. Svet ECB se sestane vsaj desetkrat na leto.

Člen 11

Izvršilni odbor

11.1. V skladu s členom 109a(2)(a) te pogodbe sestavljajo Izvršilni odbor predsednik, podpredsednik in štirje drugi člani.

Člani opravljajo svoje naloge polni delovni čas. Člani ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne, razen če tega izjemoma ne odobri Svet ECB.

11.2. V skladu s členom 109a(2)(b) te pogodbe vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo Sveta, ki se je predhodno posvetoval z Evropskim parlamentom in Svetom ECB, v medsebojnem soglasju imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na monetarnem ali bančnem področju.

Mandat članov je 8 let in ne morejo biti ponovno imenovani.

Samo državljani držav članic so lahko člani Izvršilnega odbora.

11.3. Pogoji za zaposlitev članov Izvršilnega odbora, zlasti njihove plače, pokojnine in druge socialnovarstvene dajatve, so predmet pogodb z ECB in jih določi Svet ECB na predlog odbora, sestavljenega iz treh članov, ki jih imenuje Svet ECB, in treh članov, ki jih imenuje Svet. Člani Izvršilnega odbora nimajo pravice glasovati o zadevah iz tega odstavka.

11.4. Če član Izvršilnega odbora ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta ECB ali Izvršilnega odbora razreši.

11.5. Vsi osebno navzoči člani Izvršilnega odbora imajo pravico glasovati in imajo v ta namen en glas. Če ni določeno drugače, odloča Izvršilni odbor z navadno večino oddanih glasov. Pri neodločenem izidu glasovanja ima predsednik odločilni glas. Način glasovanja je določen v poslovniku iz člena 12.3.

11.6. Izvršilni odbor je odgovoren za tekoče poslovanje ECB.

11.7. Prosto mesto v Izvršilnem odboru se zapolni z imenovanjem novega člana v skladu s členom 11.2.

Člen 12

Obveznosti organov odločanja

12.1. Svet ECB sprejema smernice in odločitve, potrebne za izvajanje nalog, ki so zaupane ESCB v skladu s to pogodbo in tem statutom. Svet ECB oblikuje monetarno politiko Skupnosti in, če je primerno, sprejema odločitve glede bližnjih monetarnih ciljev, ključnih obrestnih mer in zagotavljanja rezerv v ESCB ter oblikuje potrebne smernice za njihovo izvajanje.

Izvršilni odbor izvaja monetarno politiko v skladu s smernicami in odločitvami, ki jih sprejme Svet ECB. Pri tem Izvršilni odbor daje potrebna navodila nacionalnim centralnim bankam. Poleg tega lahko Izvršilni odbor dobi nekatera prenesena pooblastila, kadar Svet ECB tako odloči.

Kolikor je možno in ustrezno ter brez poseganja v določbe tega člena naloži ECB nacionalnim centralnim bankam opravljanje poslov, ki so sestavni del nalog ESCB.

12.2. Izvršilni odbor je odgovoren za pripravo sej Sveta ECB.

12.3. Svet ECB sprejme poslovnik, ki določa notranjo organizacijo ECB in njene organe odločanja.

12.4. Svet ECB opravlja svetovalne funkcije iz člena 4.

12.5. Svet ECB sprejema odločitve iz člena 6.

Člen 13

Predsednik

13.1. Predsednik ali v njegovi odsotnosti podpredsednik predseduje Svetu ECB in Izvršilnemu odboru ECB.

13.2. Brez poseganja v določbe člena 39 predsednik ali oseba, ki jo imenuje predsednik, zastopa ECB navzven.

Člen 14

Nacionalne centralne banke

14.1. V skladu s členom 108 te pogodbe vsaka država članica najpozneje do datuma ustanovitve ESCB zagotovi, da je njena nacionalna zakonodaja, vključno s statutom nacionalne centralne banke, združljiva s to pogodbo in tem statutom.

14.2. V statutih nacionalnih centralnih bank se zlasti določi, da mandat guvernerja nacionalne centralne banke ni krajši od 5 let.

Guverner je lahko razrešen funkcije le, če ne izpolnjuje več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njegovih dolžnosti, ali če je zagrešil hujšo kršitev. Zadevni guverner ali Svet ECB lahko takšno odločitev zaradi kršitve te pogodbe ali pravnega pravila o njeni uporabi predloži Sodišču. Tak postopek se mora sprožiti v dveh mesecih od objave odločitve ali njenega uradnega obvestila tožniku, če tega ni bilo, pa od dneva, ko je zanjo izvedel.

14.3. Nacionalne centralne banke so sestavni del ESCB in delujejo v skladu s smernicami in navodili ECB. Svet ECB stori vse potrebno za zagotovitev upoštevanja smernic in navodil ECB ter zahteva, da se mu dajo vse potrebne informacije.

14.4. Nacionalne centralne banke lahko opravljajo tudi funkcije, ki niso navedene v tem statutu, razen če Svet ECB z dvotretjinsko večino oddanih glasov ugotovi, da so te funkcije v nasprotju s cilji in nalogami ESCB. Te funkcije, ki jih nacionalne centralne banke izvajajo na lastno odgovornost in za svoj račun, ne veljajo za sestavni del funkcij ESCB.

Člen 15

Obveznosti poročanja

15.1. ECB pripravlja in objavlja poročila o dejavnostih ESCB najmanj četrtletno.

15.2. Vsak teden se objavi konsolidirani računovodski izkaz ESCB.

15.3. V skladu s členom 109b(3) te pogodbe ECB pošlje letno poročilo o dejavnostih ESCB ter o monetarni politiki preteklega in tekočega leta Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, pa tudi Evropskemu svetu.

15.4. Poročila in izkazi iz tega člena so vsem zainteresiranim strankam na voljo brezplačno.

Člen 16

Bankovci

V skladu s členom 105a(1) te pogodbe ima Svet ECB izključno pravico odobriti izdajanje bankovcev v Skupnosti. Bankovce lahko izdajajo ECB in nacionalne centralne banke. Samo bankovci, ki jih izdajajo ECB in nacionalne centralne banke, so zakonito plačilno sredstvo v Skupnosti.

ECB, kolikor je najbolj mogoče, upošteva obstoječe postopke glede izdajanja in oblikovanja bankovcev.

POGLAVJE IV

MONETARNE FUNKCIJE IN POSLOVANJE ESCB

Člen 17

Računi pri ECB in nacionalnih centralnih bankah

ECB in nacionalne centralne banke lahko za opravljanje svojega poslovanja odpirajo račune za kreditne institucije, osebe javnega prava in druge udeležence na trgu ter sprejemajo sredstva, tudi nematerializirane vrednostne papirje, kot zavarovanje.

Člen 18

Operacije odprtega trga in kreditni posli

18.1. Za doseganje ciljev ESCB in za izvajanje njegovih nalog lahko ECB in nacionalne centralne banke:

- posredujejo na finančnih trgih z dokončnimi nakupi in prodajami (promptno in terminsko) ali z začasnim nakupom in s posojanjem ali zadolževanjem na podlagi terjatev in tržnih instrumentov, izraženih v valutah Skupnosti ali drugih valutah, pa tudi plemenitih kovinah;
- sklepajo kreditne posle s kreditnimi institucijami in drugimi udeleženci na trgu na podlagi ustreznega zavarovanja posojil.

18.2. ECB določi splošna načela za operacije odprtega trga in kreditne posle, ki jih izvaja sama ali nacionalne centralne banke, ter načela glede objave pogojev, pod katerimi so pripravljene sklepati posle.

Člen 19

Obvezne rezerve

19.1. Z upoštevanjem člena 2 in skladno s cilji monetarne politike lahko ECB od kreditnih institucij s sedežem v državah članicah zahteva, da imajo obvezne rezerve na računih pri ECB in nacionalnih centralnih bankah. Pravila za izračun in določitev zahtevanih obveznih rezerv lahko opredeli Svet ECB. Ob kršitvah ima ECB pravico zaračunati kazenske obresti in sprejeti druge sankcije s primerljivim učinkom.

19.2. Za uporabo tega člena Svet v skladu s postopkom iz člena 42 določi osnovo za obvezne rezerve ter najvišja dopustna razmerja med temi rezervami in njihovimi osnovami, pa tudi ustrezne sankcije za kršitve.

Člen 20

Drugi instrumenti monetarnega nadzora

Svet ECB lahko z dvotretjinsko večino oddanih glasov odloči o uporabi drugih operativnih metod monetarnega nadzora, ki se mu zdijo primerne, z upoštevanjem člena 2.

Svet v skladu s postopkom iz člena 42 določi področje uporabe teh metod, če te nalagajo obveznosti tretjim osebam.

Člen 21

Poslovanje z osebami javnega prava

21.1. V skladu s členom 104 te pogodbe so prepovedane prekoračitve pozitivnega stanja na računu ali druge oblike kreditov pri ECB ali pri nacionalnih centralnih bankah v korist institucij ali organov Skupnosti, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali v korist javnih podjetij držav članic, prav tako je prepovedano, da bi ECB ali nacionalne centralne banke neposredno od njih kupovale dolžniške instrumente.

21.2. ECB in nacionalne centralne banke lahko nastopajo kot fiskalni agenti za osebe iz člena 21.1.

21.3. Določbe tega člena se ne uporabljajo za kreditne institucije v javni lasti, ki jih nacionalne centralne banke in ECB pri zagotavljanju rezerv s strani centralnih bank obravnavajo enako kakor zasebne kreditne institucije.

Člen 22

Klirinški in plačilni sistemi

ECB in nacionalne centralne banke lahko ustvarijo možnosti in ECB lahko sprejme predpise za zagotovitev učinkovitih in zanesljivih klirinških in plačilnih sistemov znotraj Skupnosti in z drugimi državami.

Člen 23

Poslovanje s tujino

ECB in nacionalne centralne banke lahko:

- vzpostavljajo odnose s centralnimi bankami in finančnimi institucijami v drugih državah ter, kadar je primerno, z mednarodnimi organizacijami;
- kupujejo in prodajajo promptno in terminsko vse vrste deviznih sredstev in plemenitih kovin; izraz "devizna sredstva" zajema vrednostne papirje in vsa druga sredstva v valuti katere koli države ali obračunski enoti ter v kateri koli obliki;
- imajo in upravljajo sredstva iz tega člena;
- opravljajo vse vrste bančnih poslov s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, tudi najemanje in dajanje posojil.

Člen 24

Drugo poslovanje

Poleg poslov, ki izhajajo iz njihovih nalog, lahko ECB in nacionalne centralne banke sklepajo posle za svoje upravne namene ali za svoje zaposlene.

POGLAVJE V

BONITETNI NADZOR

Člen 25

Bonitetni nadzor

25.1. ECB lahko svetuje o področju uporabe in izvajanju zakonodaje Skupnosti, ki se nanaša na bonitetni nadzor kreditnih institucij ter na stabilnost finančnega sistema, Svetu, Komisiji in pristojnim organom držav članic, ti pa jo prav tako lahko zaprosijo za mnenje.

25.2. V skladu z odločitvijo Sveta iz člena 105(6) te pogodbe lahko ECB izvaja posebne naloge v zvezi z bonitetnim nadzorom kreditnih in drugih finančnih institucij razen zavarovalnic.

POGLAVJE VI

FINANČNE DOLOČBE ESCB

Člen 26

Finančna poročila

26.1. Poslovno leto se za ECB in za nacionalne centralne banke začne prvega dne januarja in konča zadnji dan decembra.

26.2. Zaključni račun ECB pripravi Izvršilni odbor v skladu z načeli, ki jih določi Svet ECB. Potem ko ga odobri Svet ECB, se objavi.

26.3. Izvršilni odbor za potrebe analiz in upravljanja pripravi konsolidirano bilanco stanja ESCB, ki zajema sredstva in obveznosti nacionalnih centralnih bank iz pristojnosti ESCB.

26.4. Za uporabo tega člena sprejme Svet ECB potrebna pravila za standardiziranje računovodstva in poročanja o poslovanju nacionalnih centralnih bank.

Člen 27

Revizija

27.1. Revizijo računovodskih izkazov ECB in nacionalnih centralnih bank opravljajo neodvisni zunanji revizorji, ki jih priporoči Svet ECB in potrdi Svet. Revizorji so pooblaščen za pregled vseh poslovnih knjig in računov ECB in nacionalnih centralnih bank ter za pridobivanje celovitih informacij o njihovem poslovanju.

27.2. Določbe člena 188c te pogodbe se uporabljajo samo za preverjanje učinkovitosti upravljanja ECB.

Člen 28

Kapital ECB

28.1. Kapital ECB, ki postane operativen ob njeni ustanovitvi, znaša 5 milijard ekujev. Kapital se lahko poveča z zneski, ki jih Svet ECB določi s kvalificirano večino iz člena 10.3 v mejah in pod pogoji, določenimi v Svetu skladno s postopkom iz člena 42.

28.2. Nacionalne centralne banke so edini vpisniki in lastniki kapitala ECB. Vpisovanje kapitala se izvede po ključu, določenem v skladu s členom 29.

28.3. Svet ECB s kvalificirano večino iz člena 10.3 določi, koliko kapitala in v kakšni obliki se vplača..

28.4. Deležev nacionalnih centralnih bank v vpisanem kapitalu ECB ob upoštevanju člena 28.5 ni mogoče prenesti, zastaviti ali zaseči.

28.5. Če se ključ iz člena 29 spremeni, nacionalne centralne banke izvedejo medsebojni prenos kapitalskih deležev v obsegu, ki zagotavlja, da je razdelitev kapitalskih deležev skladna s spremenjenim ključem. Svet ECB določi pogoje za te prenose.

Člen 29

Ključ za vpis kapitala

29.1. Po ustanovitvi ESCB in ECB v skladu s postopkom iz člena 109l(1) te pogodbe se določi ključ za vpis kapitala ECB. Za vsako od nacionalnih centralnih bank se po tem ključu določi ponder, ki je enak vsoti:

- 50 % deleža države članice v prebivalstvu Skupnosti v predzadnjem letu pred ustanovitvijo ESCB;
- 50 % deleža države članice v bruto domačem proizvodu po tržnih cenah Skupnosti iz zadnjih petih let pred predzadnjim letom pred ustanovitvijo ESCB;

odstotek se zaokroži navzgor na najbližji mnogokratnik 0,05 odstotne točke.

29.2. Statistične podatke za uporabo tega člena da na razpolago Komisija v skladu s pravili, ki jih sprejme Svet po postopku iz člena 42.

29.3. Ponderji, določeni za nacionalne centralne banke, se po ustanovitvi ESCB usklajujejo vsakih pet let po analogiji z določbami člena 29.1. Spremenjeni ključ se uporablja od prvega dne naslednjega leta.

29.4. Svet ECB sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

Člen 30

Prenos deviznih rezerv na ECB

30.1. Brez poseganja v določbe člena 28 nacionalne centralne banke oskrbijo ECB z deviznimi rezervami do zneska v protivrednosti 50 milijard ekujev, kar ne vključuje valut držav članic, ekujev, rezervnih pozicij pri MDS in posebnih pravic črpanja. Svet ECB določi delež, ki se prenese na ECB po njeni ustanovitvi, in zneske, ki se prenesejo pozneje. ECB je polno upravičena imeti in upravljati devizne rezerve, ki so nanjo prenesene, ter jih uporabljati za namene, določene s tem statutom.

30.2. Prispevek posamezne nacionalne centralne banke se določi sorazmerno z njenim deležem v vpisanem kapitalu ECB.

30.3. ECB prizna vsaki nacionalni centralni banki terjatev v višini njenega prispevka. Svet ECB določi denominacijo in obrestovanje teh terjatev.

30.4. V skladu s členom 30.2 lahko ECB zahteva dodatne devizne rezerve nad mejo, določeno v členu 30.1, v mejah in pod pogoji, ki jih določi Svet v skladu s postopkom iz člena 42.

30.5. ECB lahko ima in upravlja rezervne pozicije pri MDS in posebne pravice črpanja ter omogoča združevanje teh sredstev.

30.6. Svet ECB sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

Člen 31

Devizne rezerve nacionalnih centralnih bank

31.1. Nacionalne centralne banke lahko opravljajo posle pri izpolnjevanju svojih obveznosti do mednarodnih organizacij v skladu s členom 23.

31.2. Za vse drugo poslovanje z deviznimi rezervami, ki ostanejo v nacionalnih centralnih bankah po prenosih iz člena 30, in za transakcije, ki jih opravijo države članice z operativnimi deviznimi sredstvi, je nad mejo, ki se določi v okviru člena 313, potrebna odobritev ECB, da se zagotovi skladnost s politiko deviznega tečaja in monetarno politiko Skupnosti.

31.3. Svet ECB izda smernice za olajšanje tega poslovanja.

Člen 32

Razporeditev denarnih prihodkov nacionalnih centralnih bank

32.1. Prihodki, ki jih ustvarjajo nacionalne centralne banke pri izvajanju nalog monetarne politike ESCB (v nadaljnjem besedilu "denarni prihodki"), se na koncu vsakega poslovnega leta razporedijo v skladu z določbami tega člena.

32.2. Ob upoštevanju člena 32.3 je višina denarnih prihodkov vsake nacionalne centralne banke enaka njenemu letnemu prihodku, ustvarjenemu iz sredstev, ki jih ima nasproti bankovcem v obtoku in depozitom kreditnih institucij. Ta sredstva nacionalne centralne banke namensko razporedijo v skladu s smernicami, ki jih pripravi Svet ECB.

32.3. Če Svet ECB po začetku tretje faze presodi, da struktura bilanc stanja nacionalnih centralnih bank ne dovoljuje uporabe člena 32.2, lahko Svet ECB z odstopanjem od člena 32.2 s kvalificirano večino sklene, da se za obdobje največ petih let denarni prihodki izračunavajo po drugačni metodi.

32.4. Znesek denarnih prihodkov nacionalne centralne banke se zmanjša za znesek obresti, ki jih ta nacionalna centralna banka plača za depozite, prejete od kreditnih institucij v skladu s členom 19.

Svet ECB lahko sklene, da imajo nacionalne centralne banke pravico do odškodnine za stroške, nastale z izdajanjem bankovcev, ali v izjemnih okoliščinah do odškodnine za posebne izgube, nastale pri poslih monetarne politike, ki jih opravljajo za ESCB. Plačilo odškodnine se izvede v obliki, ki je po presoji Sveta ECB primerna; te zneske je mogoče pobotati z denarnimi prihodki nacionalnih centralnih bank.

32.5. Vsota denarnih prihodkov nacionalnih centralnih bank se porazdeli nacionalnim centralnim bankam sorazmerno z njihovimi vplačanimi deleži v kapitalu ECB, ob upoštevanju kakršne koli odločitve, ki jo sprejme Svet ECB v skladu s členom 33.2.

32.6. Obračun in poravnava zneskov, ki so posledica razporeditve denarnih prihodkov, izvede ECB v skladu s smernicami Sveta ECB.

32.7. Svet ECB sprejme vse druge ukrepe, ki so potrebni za uporabo tega člena.

Člen 33

Razporeditev čistega dobička in izgube ECB

33.1. Čisti dobiček ECB se prenese po naslednjem zaporedju:

- a) znesek, ki ga določi Svet ECB in ki ne sme presegati 20 % čistega dobička, se prenese v splošni rezervni sklad največ do višine, ki je enaka 100 % kapitala;
- b) preostali čisti dobiček se razdeli med delničarje ECB sorazmerno z njihovimi vplačanimi deleži.

33.2. Če ima ECB izgubo, se primanjkljaj pokrije iz splošnega rezervnega sklada ECB in po potrebi na podlagi odločitve Sveta ECB iz denarnih prihodkov v določenem poslovnem letu sorazmerno z višino in do višine zneskov, porazdeljenih nacionalnim centralnim bankam v skladu s členom 32.5.

POGLAVJE VII
SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 34

Pravni akti

34.1. V skladu s členom 108a te pogodbe ECB:

- sprejema uredbe, kolikor so potrebne za izvajanje nalog, ki so opredeljene v prvi alineji člena 3.1, v členih 19.1, 22 ali 25.2 in v primerih, določenih v aktih Sveta iz člena 42;
- sprejema odločbe, ki so potrebne za izvajanje nalog, zaupanih ESCB v skladu s to pogodbo in tem statutom;
- pripravlja priporočila in daje mnenja.

34.2. Uredba se splošno uporablja. Zavezujoča je v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Priporočila in mnenja niso zavezujoča.

Odločba je v celoti zavezujoča za vse, na katere je naslovljena.

Členi 190 do 192 te pogodbe se uporabljajo za uredbe in odločbe, ki jih sprejme ECB.

ECB lahko sklene, da svoje odločbe, priporočila in mnenja objavi.

34.3. V mejah in pod pogoji, ki jih Svet sprejme po postopku iz člena 42, ima ECB pravico naložiti globe ali periodične denarne kazni podjetjem, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz njenih uredb in odločb.

Člen 35

Sodni nadzor in z njim povezane zadeve

35.1. Sodišče preverja ali razlaga dejanja ali opustitve dejanj ECB v primerih in pod pogoji, določenimi s to pogodbo. ECB lahko sproži postopek v primerih in pod pogoji, določenimi s to pogodbo.

35.2. Spore med ECB na eni strani in njenimi upniki, dolžniki ali drugimi osebami na drugi rešujejo pristojna državna sodišča, razen kadar je bila pristojnost prenesena na Sodišče.

35.3. Za ECB velja ureditev odgovornosti iz člena 215 te pogodbe. Odgovornost nacionalnih centralnih bank je določena z nacionalnimi zakonodajami.

35.4. Sodišče je pristojno za izrekanje sodb na podlagi arbitražne klavzule v vseh pogodbah, ki jih sklene ECB ali ki so sklenjene v njegovem imenu, ne glede na to, ali ureja te pogodbe javno ali zasebno pravo.

35.5. Sklep ECB o vložitvi tožbe pri Sodišču sprejme Svet ECB.

35.6. Sodišče je pristojno za reševanje sporov glede izpolnjevanja obveznosti, ki jih nacionalnim centralnim bankam nalaga ta statut. Če ECB meni, da nacionalna centralna banka ni izpolnila obveznosti po tem statutu, poda o zadevi obrazloženo mnenje, potem ko je tej nacionalni centralni banki omogočila, da predloži svoje pripombe. Če zadevna nacionalna centralna banka ne upošteva mnenja v roku, ki ga določi ECB, lahko ECB predloži zadevo Sodišču.

Člen 36

Zaposleni

36.1. Svet ECB na predlog Izvršilnega odbora določi pogoje za zaposlitev v ECB.

36.2. Sodišče je pristojno za reševanje vseh sporov med ECB in njegovimi uslužbenci v mejah in pod pogoji, ki so določeni v pogojih za zaposlitev.

Člen 37

Sedež

Odločitev o tem, kje bo sedež ECB, do konca leta 1992 v medsebojnem soglasju sprejmejo vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad.

Člen 38

Poslovna skrivnost

38.1. Člani upravljavskih organov in zaposleni ECB in nacionalnih centralnih bank tudi po izteku mandata ne smejo razkriti informacij, za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti.

38.2. Za osebe z dostopom do podatkov, ki so predmet predpisov Skupnosti o obveznosti varovanja skrivnosti, se uporabljajo ti predpisi.

Člen 39

Podpisniki

V razmerjih do tretjih oseb zavezuje ECB vsako dejanje predsednika ali dveh članov Izvršilnega odbora ali podpis dveh zaposlenih ECB, ki ju predsednik ustrezno pooblasti za podpisovanje v imenu ECB.

Člen 40

Privilegiji in imunitete

ECB uživa na ozemlju držav članic privilegije in imunitete, ki so potrebni za izvajanje njegovih nalog, pod pogoji, določenimi s Protokolom o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti.

POGLAVJE VIII

SPREMEMBA STATUTA IN DOPOLNILNA ZAKONODAJA

Člen 41

Poenostavljeni postopek spreminjanja

41.1. V skladu s členom 106(5) te pogodbe lahko člene 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) in 36 tega statuta spremeni Svet s kvalificirano večino na priporočilo ECB in po posvetovanju s Komisijo ali soglasno na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB. V obeh primerih je potrebna privolitev Evropskega parlamenta.

41.2. Za priporočilo, ki ga pripravi ECB po tem členu, je potrebna soglasna odločitev Sveta ECB.

Člen 42

Dopolnilna zakonodaja

V skladu s členom 106(6) te pogodbe Svet takoj po določitvi datuma za začetek tretje faze na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in ECB ali na priporočilo ECB in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo s kvalificirano večino sprejme določbe, navedene v členih 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 in 34.3 tega statuta.

POGLAVJE IX

PREHODNE IN DRUGE DOLOČBE ZA ESCB

Člen 43

Splošne določbe

43.1. Odstopanje, predvideno v členu 109k(1) te pogodbe, povzroči, da se zadevni državi članici ne dodeljujejo pravice ali nalagajo obveznosti z naslednjimi členi tega statuta: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 in 52.

43.2. Centralne banke držav članic, za katere velja odstopanje iz člena 109k(1) te pogodbe, ohranijo pristojnosti na področju monetarne politike po nacionalnem pravu.

43.3. Skladno s členom 109k(4) te pogodbe izraz "države članice" pomeni "države članice brez odstopanja" v naslednjih členih tega statuta: 3, 11.2, 19, 34.2 in 50.

43.4. Izraz "nacionalne centralne banke" pomeni "centralne banke držav članic brez odstopanja" v naslednjih členih statuta: 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 in 52.

43.5. Izraz "delničarji" pomeni "centralne banke držav članic brez odstopanja" v členih 10.3 in 33.1.

43.6. Izraz "vpisani kapital ECB" pomeni "kapital ECB, ki so ga vpisale centralne banke držav članic brez odstopanja" v členih 10.3 in 30.2.

Člen 44

Prehodne naloge ECB

ECB prevzame tiste naloge EMI, ki jih je zaradi odstopanj ene ali več držav članic treba še izvajati v tretji fazi.

ECB svetuje pri pripravah za odpravo odstopanj iz člena 109k te pogodbe.

Člen 45

Razširjeni svet ECB

45.1. Brez poseganja v določbe člena 106(3) te pogodbe se kot tretji organ odločanja ECB ustanovi Razširjeni svet.

45.2. Člani Razširjenega sveta so predsednik in podpredsednik ECB ter guvernerji nacionalnih centralnih bank. Drugi člani Izvršilnega odbora lahko sodelujejo na sestankih Razširjenega sveta, vendar nimajo pravice glasovanja.

45.3. Odgovornosti Razširjenega sveta so v celoti našteje v členu 47 tega statuta.

Člen 46

Poslovnik Razširjenega sveta

- 46.1. Razširjenemu svetu ECB predseduje predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.
- 46.2. Predsednik Sveta in en član Komisije lahko sodelujeta na sestankih Razširjenega sveta, vendar nimata pravice glasovanja.
- 46.3. Predsednik pripravlja sestanke Razširjenega sveta.
- 46.4. Razširjeni svet z odstopanjem od člena 12.3 sprejme svoj poslovnik.
- 46.5. Sekretariat Razširjenega sveta zagotovi ECB.

Člen 47

Odgovornosti Razširjenega sveta

47.1. Razširjeni svet:

- izvaja naloge iz člena 44;
- sodeluje pri svetovalnih nalogah iz členov 4 in 25.1.

47.2. Razširjeni svet sodeluje pri:

- zbiranju statističnih podatkov iz člena 5;
- poročanju ECB iz člena 15;
- oblikovanju potrebnih pravil za uporabo člena 26, navedenih v členu 26.4;
- sprejemanju vseh drugih potrebnih ukrepov za uporabo člena 29, navedenih v členu 29.4;
- določanju pogojev za zaposlitev v ECB iz člena 36.

47.3. Razširjeni svet sodeluje pri pripravah, ki so potrebne za nepreklicno določitev deviznih tečajev valut držav članic z odstopanjem glede na valute ali skupno valuto držav članic brez odstopanja iz člena 1091(5) te pogodbe.

47.4. Predsednik ECB obvešča Razširjeni svet o sklepih Sveta ECB.

Člen 48

Prehodne določbe za kapital ECB

V skladu s členom 29.1 se za vsako nacionalno centralno banko določi ponder v ključu za vpis kapitala ECB. Z odstopanjem od člena 28.3 centralne banke držav članic z odstopanjem ne vplačajo svojega vpisanega kapitala, razen če Razširjeni svet z večino, ki predstavlja vsaj dve tretjini vpisanega kapitala ECB in vsaj polovico delničarjev, ne odloči, da mora biti vplačan minimalni odstotek kot prispevek za stroške poslovanja ECB.

Člen 49

Odloženo plačilo kapitala, rezerv in rezervacij ECB

49.1. Centralna banka države članice, katere odstopanje je bilo odpravljeno, vplača svoj vpisani delež kapitala ECB v enaki višini kakor države članice brez odstopanja in prenese na ECB devizne rezerve v skladu s členom 30.1. Znesek za prenos se določi tako, da se pomnoži vrednost v ekujih po veljavnih deviznih tečajih tistih deviznih rezerv, ki so že bile prenesene na ECB v skladu s členom 30.1, z razmerjem med številom delnic, ki jih je vpisala zadevna nacionalna centralna banka, in številom delnic, ki so jih že vplačale druge nacionalne centralne banke.

49.2. Poleg vplačila iz člena 49.1 zadevna centralna banka prispeva k rezervam ECB, k rezervacijam, ki so enakovredne rezervam, in k znesku, ki ga je še treba vključiti v rezerve in rezervacije glede na saldo bilance uspeha na dan 31. decembra v letu pred odpravo odstopanja. Znesek prispevka se določi tako, da se pomnoži višino rezerv, kakršne so opredeljene zgoraj in navedene v potrjeni bilanci stanja ECB, z razmerjem med številom delnic, ki jih je vpisala zadevna nacionalna centralna banka, in številom delnic, ki so jih že vplačale druge centralne banke.

Člen 50

Prvo imenovanje članov Izvršilnega odbora

Ob ustanovitvi Izvršilnega odbora ECB vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad v medsebojnem soglasju na priporočilo Sveta in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom EMI imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora. Predsednik Izvršilnega odbora je imenovan za 8 let. Z odstopanjem od člena 11.2 je podpredsednik imenovan za 4 leta, preostali člani Izvršilnega odbora pa za mandat, ki traja od 5 do 8 let. Ne morejo biti ponovno imenovani. Število članov Izvršilnega odbora je lahko manjše od predvidenega v členu 11.1, nikakor pa ne manjše od štiri.

Člen 51

Odstopanje od člena 32

51.1. Če po začetku tretje faze Svet ECB odloči, da uporaba člena 32 bistveno spremeni relativni dohodkovni položaj nacionalnih centralnih bank, se znesek prihodka, ki se jim porazdeli v skladu s členom 32, zmanjša za enoten odstotek, ki v prvem poslovnem letu po začetku tretje faze ne sme presežati 60 % in se za vsako nadaljnje poslovno leto zmanjša za najmanj 12 odstotnih točk.

51.2. Člen 51.1 se uporablja največ pet poslovnih let po začetku tretje faze.

Člen 52

Menjava bankovcev v valutah Skupnosti

Po nepreklicni določitvi deviznih tečajev Svet ECB stori vse potrebno, da bi nacionalne centralne banke menjale bankovce v valutah z nepreklicno določenimi deviznimi tečaji po njihovi nominalni vrednosti.

Člen 53

Uporaba prehodnih določb

Členi 43 do 48 se uporabljajo, če in dokler obstajajo države članice z odstopanjem.

PROTOKOL
o Statutu Evropskega monetarnega inštituta

VISOKE POGODBENICE

Z ŽELJO oblikovati Statut Evropskega monetarnega inštituta

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Člen 1

Ustanovitev in ime

1.1. V skladu s členom 109f te pogodbe se ustanovi Evropski monetarni inštitut (EMI); opravlja naloge in izvaja dejavnosti v skladu z določbami te pogodbe in tega statuta.

1.2. Člani EMI so centralne banke držav članic ("nacionalne centralne banke"). V tem statutu Institut monétaire luxembourgeois pomeni centralno banko Luksemburga.

1.3. V skladu s členom 109f te pogodbe se razpustita odbor guvernerjev in Evropski sklad za monetarno sodelovanje (ESMS). Vsa sredstva in terjatve ESMS se samodejno prenesejo na EMI.

Člen 2

Cilji

EMI prispeva k uresničevanju nujnih pogojev za prehod v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije, zlasti:

- s krepitevijo usklajevanja monetarnih politik za zagotovitev stabilnosti cen;
- z izvedbo priprav, potrebnih za vzpostavitev Evropskega sistema centralnih bank (ESCB), za vodenje enotne monetarne politike in za oblikovanje enotne valute v tretji fazi;
- z nadzorovanjem razvoja ekuja.

Člen 3

Splošna načela

3.1. EMI opravlja naloge in funkcije po tej pogodbi in statutu brez poseganja v odgovornost oblasti, pristojnih za vodenje monetarne politike v posameznih državah članicah.

3.2. EMI deluje v skladu s cilji in načeli iz člena 2 statuta ESCB.

Člen 4

Prednostne naloge

4.1. V skladu s členom 109f(2) te pogodbe EMI:

- krepí sodelovanje med nacionalnimi centralnimi bankami;
- krepí usklajevanje monetarnih politik držav članic zaradi zagotavljanja stabilnosti cen;

- spremlja delovanje Evropskega monetarnega sistema (EMS);
- opravlja posvetovanja glede vprašanj, za katera so pristojne nacionalne centralne banke in ki vplivajo na stabilnost finančnih institucij in trgov;
- prevzame naloge ESMS; zlasti opravlja naloge, navedene v členih 6.1, 6.2 in 6.3;
- olajšuje uporabo ekuja in nadzira njegov razvoj, skupaj z nemotenim delovanjem klirinškega sistema ekuja.

EMI tudi:

- opravlja redna posvetovanja o usmeritvah monetarnih politik in uporabi instrumentov monetarne politike;
- daje mnenja, za katera v kontekstu skupnega okvira za predhodno usklajevanje praviloma zaprosijo nacionalne monetarne oblasti, preden se odločijo o usmeritvi monetarne politike.

4.2. Najpozneje do 31. decembra 1996 EMI določi regulativni, organizacijski in logistični okvir, ki ga ESCB potrebuje za izvajanje svojih nalog v tretji fazi, v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco. Svet EMI predloži ta okvir v odločanje ECB na datum njene ustanovitve.

V skladu s členom 109f(3) te pogodbe EMI zlasti:

- pripravlja instrumente in postopke, ki so potrebni za izvajanje enotne monetarne politike v tretji fazi;
- kadar je to potrebno, pospešuje usklajevanje pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v njegovi pristojnosti;
- pripravlja pravila poslovanja nacionalnih centralnih bank v okviru ESCB;
- pospešuje učinkovitost čezmejnih plačil;
- nadzoruje tehnično pripravo bankovcev ekuja.

Člen 5

Svetovalne funkcije

5.1. V skladu s členom 109f(4) te pogodbe lahko Svet EMI oblikuje mnenja ali priporočila glede splošne usmeritve monetarne politike in politike deviznega tečaja, pa tudi s tem povezanih ukrepov, uvedenih v posamezni državi članici. EMI lahko vladam in Svetu predloži mnenja ali priporočila glede politik, ki bi lahko vplivale na notranje ali zunanje monetarno stanje v Skupnosti in zlasti na delovanje EMS.

5.2. Svet EMI lahko tudi daje priporočila monetarnim oblastem držav članic glede vodenja njihove monetarne politike.

5.3. V skladu s členom 109f(6) te pogodbe se Svet posvetuje z EMI o vseh predlaganih aktih Skupnosti, ki so v njegovi pristojnosti.

V mejah in pod pogoji, ki jih določi Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom in EMI, se organi držav članic posvetujejo z EMI glede vseh osnutkov pravnih predpisov, ki so v njegovi pristojnosti, zlasti glede člena 4.2.

5.4. V skladu s členom 109f(5) te pogodbe se lahko EMI odloči, da svoja mnenja in priporočila objavi.

Člen 6

Operativne in tehnične naloge

6.1. EMI:

- zagotovi večstranskost pozicij, ki so posledica posegov nacionalnih centralnih bank v valutah Skupnosti, in večstranskost poravnava znotraj Skupnosti;
- upravlja zelo kratkoročni mehanizem financiranja, predviden v Sporazumu z dne 13. marca 1979 med centralnimi bankami držav članic Evropske gospodarske skupnosti, ki določa operativne postopke za evropski monetarni sistem (v nadaljnjem besedilu "Sporazum EMS"), in kratkoročni mehanizem denarne podpore, predviden v Sporazumu med centralnimi bankami držav članic Evropske gospodarske skupnosti z dne 9. februarja 1970 s spremembami;
- opravlja naloge iz člena 11 Uredbe Sveta (EGS) št. 1969/88 z dne 24. junija 1988 o ustanovitvi enotnega aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic.

6.2. EMI lahko sprejema denarne rezerve od nacionalnih centralnih bank in za ta sredstva izdaja ekuje za izvajanje Sporazuma EMS. Te ekuje lahko EMI in nacionalne centralne banke uporabijo kot sredstvo poravnave in za transakcije med njimi in EMI. EMI sprejme potrebne upravne ukrepe za izvajanje tega odstavka.

6.3. EMI lahko podeli monetarnim oblastem tretjih držav in mednarodnim monetarnim institucijam status "drugih imetnikov" ekujev ter jim določi pogoje za pridobitev, razpolaganje ali uporabo ekujev.

6.4. EMI je na zahtevo nacionalnih centralnih bank kot njihov agent upravičen imeti in upravljati devizne rezerve. Dobiček in izgube iz teh rezerv se knjižijo v dobro ali breme nacionalne centralne banke, ki je deponirala te rezerve. EMI opravlja to funkcijo na podlagi dvostranskih pogodb v skladu s pravili, določenimi v odločitvi EMI. Ta pravila zagotavljajo, da poslovanje s temi rezervami ne ovira monetarne politike in politike deviznega tečaja pristojne monetarne oblasti države članice ter da je skladno s cilji EMI in pravilnim delovanjem mehanizma deviznega tečaja EMS.

Člen 7

Druge naloge

7.1. EMI enkrat na leto naslovi na Svet poročilo o stanju priprav za tretjo fazo. Ta poročila vključujejo oceno napredka pri doseganju konvergence v Skupnosti, zlasti glede prilagajanja instrumentov monetarne politike in priprave potrebnih postopkov za izvajanje enotne monetarne politike v tretji fazi, pa tudi glede normativnih zahtev, ki jih morajo nacionalne centralne banke izpolnjevati, da postanejo sestavni del ESCB.

7.2. V skladu z odločitvami Sveta iz člena 109f(7) te pogodbe lahko EMI opravlja tudi druge naloge za pripravo tretje faze.

Člen 8

Neodvisnost

Člani Sveta EMI, ki so predstavniki svojih institucij, pri opravljanju svojih nalog delujejo na lastno odgovornost. Pri izvajanju pooblastil ter opravljanju nalog in dolžnosti po tej pogodbi in statutu Svet EMI ne sme zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od institucij ali organov Skupnosti ali vlad držav članic. Institucije in organi Skupnosti ter vlade držav članic se obvezujejo, da bodo to načelo spoštovali in da ne bodo poskušali vplivati na Svet EMI pri opravljanju njegovih nalog.

Člen 9

Upravljanje

9.1. Svet EMI v skladu s členom 109f(1) te pogodbe vodi in upravlja EMI.

9.2. Svet EMI sestavljajo predsednik in guvernerji nacionalnih centralnih bank, od katerih je eden podpredsednik. Če guverner ne more prisostvovati seji, lahko imenuje drugega predstavnika svoje institucije.

9.3. Predsednika v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo odbora guvernerjev oziroma Sveta EMI ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom. Predsednik je izbran med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na monetarnem ali bančnem področju. Predsednik EMI je lahko le državljani države članice. Svet EMI imenuje podpredsednika. Predsednik in podpredsednik sta imenovana za obdobje treh let.

9.4. Predsednik opravlja svoje naloge polni delovni čas. Ne sme opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne, razen če tega izjemoma ne odobri Svet EMI.

9.5. Predsednik:

- pripravlja in vodi seje Sveta EMI;
- brez poseganja v določbe člena 22 predstavlja stališča EMI navzven;
- je odgovoren za tekoče vodenje EMI.

V odsotnosti predsednika njegove dolžnosti opravlja podpredsednik.

9.6. Pogoji za zaposlitev predsednika, zlasti njegova plača, pokojnina in druge socialnovarstvene dajatve, so predmet pogodbe z EMI in jih določi Svet EMI na predlog odbora, v katerem so trije člani, ki jih imenuje odbor guvernerjev oziroma Svet EMI, in trije člani, ki jih imenuje Svet. Predsednik nima pravice do glasovanja o zadevah iz tega odstavka.

9.7. Če predsednik ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko na predlog Sveta EMI razreši Sodišče.

9.8. Svet EMI sprejme poslovnik EMI.

Člen 10

Seje Sveta EMI in postopki glasovanja

10.1. Svet EMI se sestane vsaj desetkrat na leto. Seje Sveta so tajne. Svet EMI lahko soglasno odloči, da rezultate svojih posvetovanj objavi.

10.2. Vsak član Sveta EMI ali njegov namestnik ima en glas.

10.3. Če s tem statutom ni določeno drugače, Svet EMI odloča z navadno večino svojih članov.

10.4. Za odločitve, sprejete v zvezi s členi 4.2, 5.4, 6.2 in 6.3, je potrebno soglasje članov Sveta EMI.

Za sprejetje mnenj in priporočil iz členov 5.1 in 5.2, za sprejetje odločitev iz členov 6.4, 16 in 23.6 ter za sprejetje smernic iz člena 15.3 je potrebna kvalificirana večina dveh tretjin članov Sveta EMI.

Člen 11

Medinstitucionalno sodelovanje in obveznost poročanja

11.1. Predsednik Sveta in en član Komisije se lahko udeležujeta sej Sveta EMI, vendar nimata pravice glasovanja.

11.2. Predsednik EMI je vabljen, da se udeleži sej Sveta, kadar ta obravnava zadeve, ki se nanašajo na cilje in naloge EMI.

11.3. Na datum, ki se določi v poslovniku, EMI pripravi letno poročilo o svojih dejavnostih ter o monetarnem in finančnem stanju v Skupnosti. Letno poročilo se skupaj z zaključnim računom EMI naslovi na Evropski parlament, Svet in Komisijo ter na Evropski svet.

Predsednika EMI lahko na zahtevo Evropskega parlamenta ali na njegovo lastno pobudo zaslišijo pristojni odbori Evropskega parlamenta.

11.4. Poročila, ki jih objavlja EMI, so zainteresiranim strankam na voljo brezplačno.

Člen 12

Določitev valute

Posli EMI so izraženi v ekujih.

Člen 13

Sedež

Odločitev o tem, kje bo sedež EMI, do konca leta 1992 v medsebojnem soglasju sprejmejo vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad.

Člen 14

Pravna sposobnost

EMI, ki ima v skladu s členom 109f(1) te pogodbe pravno osebnost, ima v vsaki državi članici kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja; zlasti lahko pridobiva premoženje in nepremičnine ali z njimi razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.

Člen 15

Pravni akti

15.1. Pri opravljanju svojih nalog in pod pogoji, določenimi s tem statutom, EMI:

- daje mnenja;

- daje priporočila;
- sprejema smernice in odločbe, naslovljene na nacionalne centralne banke.

15.2. Mnenja in priporočila EMI niso zavezujoča.

15.3. Svet EMI lahko sprejme smernice glede načinov za vzpostavljanje potrebnih pogojev, da ESCB lahko izvaja svoje naloge v tretji fazi. Smernice EMI niso zavezujoče; predložijo se v odločanje ECB.

15.4. Brez poseganja v določbe člena 3.1 je odločba EMI v celoti zavezujoča za tiste, na katere je naslovljena. Za te odločbe se uporabljata člena 190 in 191 te pogodbe.

Člen 16

Finančna sredstva

16.1. EMI ima lastna sredstva. Obseg teh sredstev določi Svet EMI, zato da zagotovi zadostne prihodke za kritje odhodkov za poslovanje pri izvajanju nalog in funkcij EMI.

16.2. Sredstva EMI, določena v skladu s členom 16.1, se zagotovijo iz prispevkov nacionalnih centralnih bank po ključu iz člena 29.1 statuta ESCB in se vplačajo ob ustanovitvi EMI. Za ta namen statistične podatke, potrebne za določitev ključa, zagotovi Komisija v skladu s predpisi, ki jih sprejme Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, odborom guvernerjev in odborom iz člena 109c te pogodbe.

16.3. Svet EMI določi obliko vplačila teh prispevkov.

Člen 17

Zaključni račun in revizija

17.1. Poslovno leto EMI se začne prvega dne januarja in konča zadnji dan decembra.

17.2. Svet EMI pred začetkom vsakega poslovnega leta sprejme letni proračun.

17.3. Zaključni račun se pripravi v skladu z načeli, ki jih določi Svet EMI. Potem ko ga odobri Svet EMI, se objavi.

17.4. Revizijo zaključnega računa opravljajo neodvisni zunanji revizorji, ki jih potrdi Svet EMI. Revizorji so pooblaščen za pregled vseh poslovnih knjig in računov EMI ter za pridobivanje celovitih informacij o njegovih transakcijah.

Določbe člena 188c te pogodbe se uporabljajo samo za preverjanje učinkovitosti upravljanja EMI.

17.5. Presežek EMI se prenese po naslednjem vrstnem redu:

- a) znesek, ki ga določi Svet EMI, se prenese v splošni rezervni sklad EMI;
- b) preostanek presežka se razdeli nacionalnim centralnim bankam po ključu iz člena 16.2.

17.6. Če ima EMI izgubo, se primanjkljaj pokrije iz splošnega rezervnega sklada EMI. Preostali primanjkljaj se pokrije s prispevki nacionalnih centralnih bank po ključu iz člena 16.2.

Člen 18

Zaposleni

18.1. Svet EMI določi pogoje za zaposlitev v EMI.

18.2. Sodišče je pristojno za reševanje vseh sporov med EMI in njegovimi uslužbenci v mejah in pod pogoji, ki so določeni v pogojih za zaposlitev.

Člen 19

Sodni nadzor in z njim povezane zadeve

19.1. Sodišče preverja ali razlaga dejanja ali opustitve dejanj EMI v primerih in pod pogoji, določenimi s to pogodbo. EMI lahko sproži postopek v primerih in pod pogoji, določenimi s to pogodbo.

19.2. Spore med EMI na eni strani in njegovimi upniki, dolžniki ali drugimi osebami na drugi strani rešujejo pristojna državna sodišča, razen kadar je bila pristojnost prenesena na Sodišče.

19.3. Za EMI velja ureditev odgovornosti iz člena 215 te pogodbe.

19.4. Sodišče je pristojno za izrekanje sodb na podlagi arbitražne klavzule v vseh pogodbah, ki jih sklene EMI ali ki so sklenjene v njegovem imenu, ne glede na to, ali ureja te pogodbe javno ali zasebno pravo.

19.5. Sklep EMI o vložitvi tožbe pri Sodišču sprejme Svet EMI.

Člen 20

Poslovna skrivnost

20.1. Člani Sveta EMI in zaposleni EMI tudi po izteku mandata ne smejo razkriti informacij, za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti.

20.2. Za osebe z dostopom do podatkov, ki so predmet predpisov Skupnosti o obveznosti varovanja skrivnosti, se uporabljajo ti predpisi.

Člen 21

Privilegiji in imunitete

EMI uživa na ozemlju držav članic privilegije in imunitete, ki so potrebni za izvajanje njegovih nalog, pod pogoji, določenimi s Protokolom o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti.

Člen 22

Podpisniki

V razmerjih do tretjih oseb zavezuje EMI vsako dejanje predsednika ali podpredsednika ali podpis dveh zaposlenih EMI, ki ju predsednik ustrezno pooblasti za podpisovanje v imenu EMI.

Člen 23

Likvidacija EMI

23.1. V skladu s členom 109l te pogodbe se EMI likvidira ob ustanovitvi ECB. Vsa sredstva in obveznosti EMI se tedaj samodejno prenesejo na ECB. Ta likvidira EMI v skladu z določbami tega člena. Likvidacija se zaključi do začetka tretje faze.

23.2. Mehanizem oblikovanja ekujev na podlagi zlata in ameriških dolarjev, predviden s členom 17 Sporazuma EMS, se razveljavi prvi dan tretje faze v skladu s členom 20 omenjenega sporazuma.

23.3. Vse terjatve in obveznosti iz zelo kratkoročnega mehanizma financiranja in kratkoročnega mehanizma denarne podpore po sporazumih iz člena 6.1 morajo biti poravnane do prvega dne tretje faze.

23.4. Vsa preostala sredstva EMI se likvidirajo in vse preostale obveznosti EMI se poravnajo.

23.5. Izkupiček likvidacije iz člena 23.4 se razdeli nacionalnim centralnim bankam po ključu iz člena 16.2.

23.6. Svet EMI lahko sprejme potrebne ukrepe za uporabo členov 23.4 in 23.5.

23.7. Predsednik EMI odstopi, ko se ustanovi ECB.

PROTOKOL

o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem

VISOKE POGODBENICE

Z ŽELJO določiti podrobnosti postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz člena 104c Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Člen 1

Referenčne vrednosti iz člena 104c(2) te pogodbe so:

- 3 % za razmerje med načrtovanim ali dejanskim javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom po tržnih cenah;
- 60 % za razmerje med javnim dolgom in bruto domačim proizvodom po tržnih cenah.

Člen 2

V členu 104c te pogodbe in v tem protokolu:

- vlada pomeni vlado v širšem smislu, to so centralna, regionalna ali lokalna vlada in skladi socialnega zavarovanja razen trgovinskih dejavnosti, kakor je opredeljeno v Evropskem sistemu integriranih gospodarskih računov;
- primanjkljaj pomeni neto zadolževanje, kakor je opredeljeno v Evropskem sistemu integriranih gospodarskih računov;

- investicija pomeni bruto povečanje trajnih sredstev, kakor je opredeljeno v Evropskem sistemu integriranih gospodarskih računov;
- dolg pomeni stanje skupnega bruto dolga v nominalni vrednosti ob koncu leta, potem ko je konsolidiran med sektorji države v širšem smislu in znotraj njih, kakor je opredeljeno v prvi alineji.

Člen 3

Da bi zagotovili učinkovitost postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, so po tem postopku vlade držav članic odgovorne za primanjkljaj sektorja države v širšem smislu, kakor je opredeljeno v prvi alineji člena 2. Države članice zagotovijo, da jim nacionalni postopki na proračunskem področju omogočajo izpolnjevanje obveznosti na tem področju, ki izhajajo iz te pogodbe. Države članice redno in brez odlašanja poročajo Komisiji o načrtovanih in dejanskih primanjkljajih ter o ravni dolga.

Člen 4

Statistične podatke za uporabo tega protokola zagotovi Komisija.

PROTOKOL o konvergenčnih merilih iz člena 109j Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO določiti podrobnosti konvergenčnih meril, ki vodijo Skupnost pri odločanju o prehodu v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije iz člena 109j(1) te pogodbe,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Člen 1

Merilo stabilnosti cen iz prve alineje člena 109j(1) te pogodbe pomeni, da ima država članica trajno stabilne cene in povprečno stopnjo inflacije, zabeleženo v enem letu pred pregledom, ki ne presega za več kakor 1,5-odstotne točke stopnje inflacije največ treh držav članic z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen. Višina inflacije se izračuna z uporabo indeksa cen življenjskih potrebščin na primerljivi osnovi, upošteva razlike v definicijah posameznih držav.

Člen 2

Merilo proračunskega stanja iz druge alineje člena 109j(1) te pogodbe pomeni, da v času pregleda država članica ni predmet odločbe Sveta iz člena 104c(6) te pogodbe o obstoju čezmernega primanjkljaja.

Člen 3

Merilo sodelovanja v mehanizmu deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema iz tretje alineje člena 109j(1) te pogodbe pomeni, da je država članica upoštevala normalne meje nihanja, predvidene z mehanizmom deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema brez hujših napetosti vsaj zadnji dve leti pred pregledom. Država članica v tem času zlasti ni na lastno pobudo devalvirala dvostranskega osrednjega tečaja svoje valute glede na valuto druge države članice.

Člen 4

Merilo konvergence obrestnih mer iz četrte alineje člena 109j(1) te pogodbe pomeni, da ima država članica v enem letu pred pregledom tako povprečno dolgoročno nominalno obrestno mero, ki ne presega za več kakor 2 odstotni točki dolgoročne obrestne mere v največ treh državah članicah z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen. Obrestne mere se izračunajo na podlagi dolgoročnih državnih obveznic ali primerljivih vrednostnih papirjev, upošteva razlike v definicijah posameznih držav.

Člen 5

Statistične podatke za uporabo tega protokola zagotovi Komisija.

Člen 6

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, EMI oziroma ECB ter z odborom iz člena 109c soglasno sprejme ustrezne predpise, s katerimi podrobno opredeli konvergenčna merila iz člena 109j te pogodbe, ki nato nadomestijo ta protokol.

PROTOKOL o spremembah Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti

VISOKE POGODBENICE SO SE

GLEDE NA TO, da v skladu s členom 40 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in členom 21 Statuta Evropskega monetarnega inštituta Evropska centralna banka in Evropski monetarni inštitut na ozemlju držav članic uživata privilegije in imunitete, ki so potrebni za opravljanje njenih nalog,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Edini člen

Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, priložen Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti, se dopolni z naslednjimi določbami:

"Člen 23

Ta protokol se uporablja tudi za Evropsko centralno banko, za člane njenih organov in zaposlene, brez poseganja v določbe Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke.

Poleg tega je Evropska centralna banka oproščena vseh davkov in podobnih dajatev ob povečanju svojega kapitala ter raznih formalnosti, ki so s tem lahko povezane v državi, v kateri ima banka sedež. Dejavnosti banke in njenih organov, ki se izvajajo v skladu s Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, niso predmet kakršnih koli prometnih davkov.

Zgornje določbe se uporabljajo tudi za Evropski monetarni inštitut. Ob njegovem prenehanju delovanja ali likvidaciji ni nikakršnih dajatev."

PROTOKOL o Danski

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO urediti nekatere posebne probleme, ki se nanašajo na Dansko,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Določbe člena 14 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ne vplivajo na pravico nacionalne banke Danske, da opravlja svoje sedanje naloge v zvezi s tistimi deli Kraljevine Danske, ki niso del Skupnosti.

PROTOKOL o Portugalski

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO urediti nekatere posebne probleme, ki se nanašajo na Portugalsko,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

1. Portugalski se dovoli ohraniti možnost, dano avtonomnima regijama Azori in Madeira, da dobita brezobrestni kredit pri Banco de Portugal pod pogoji, določenimi z veljavno portugalsko zakonodajo.
2. Portugalska se zavezuje, da si bo na vso moč prizadevala odpraviti to ureditev v kar najkrajšem času.

PROTOKOL o prehodu v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije

VISOKE POGODBENICE

izjavljajo, da s podpisom novih pogodbenih določb o ekonomski in monetarni uniji Skupnost nepovratno preide v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije.

Zato morajo države članice ne glede na to, ali izpolnjujejo potrebne pogoje za sprejem enotne valute ali ne, spoštovati voljo Skupnosti za hiter vstop v tretjo fazo in zato nobena država članica ne sme preprečiti vstopa v tretjo fazo.

Če se datum začetka tretje faze ne določi do konca leta 1997, zadevne države članice, institucije Skupnosti in drugi udeleženi organi opravijo vse priprave v letu 1998, da bi Skupnosti omogočili nepovratno vstopiti v tretjo fazo 1. januarja 1999 ter da bi ECB in ESCB s tem datumom lahko začela v celoti poslovati.

Ta protokol se priloži Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti.

PROTOKOL
o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska

VISOKE POGODBENICE SO SE

OB SPOZNANJU, da Združeno kraljestvo ni primorano niti zavezano preiti v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije, če njegova vlada in parlament o tem ne sprejmeta posebne odločitve,

OB UPOŠTEVANJU prakse vlade Združenega kraljestva, da financira svoje zadolževanje s prodajo dolga zasebnemu sektorju,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

1. Združeno kraljestvo uradno obvesti Svet o svojem namenu preiti v tretjo fazo, preden Svet pripravi oceno iz člena 109j(2) te pogodbe.

Združeno kraljestvo ni obvezano preiti v tretjo fazo, če Sveta uradno ne obvesti o tem namenu.

Če datum začetka tretje faze iz člena 109j(3) te pogodbe ni določen, lahko Združeno kraljestvo svoj namen preiti v tretjo fazo uradno sporoči do 1. januarja 1998.

2. Če Združeno kraljestvo uradno obvesti Svet, da ne namerava preiti v tretjo fazo, veljajo odstavki 3 do 9.

3. Združeno kraljestvo ni zajeto v večino držav članic, ki izpolnjujejo potrebne pogoje iz druge alineje člena 109j(2) in prve alineje člena 109j(3) te pogodbe.

4. Združeno kraljestvo ohrani svoje pristojnosti na področju monetarne politike v skladu z nacionalnim pravom.

5. Za Združeno kraljestvo se ne uporabljajo člani 3a(2), 104c(1), (9) in (11), 105(1) do (5), 105a, 107, 108, 108a, 109, 109a(1) in (2)(b) ter 109l(4) in (5) te pogodbe. V teh določbah sklicevanje na Skupnost ali države članice ne vključuje Združenega kraljestva, sklicevanje na nacionalne centralne banke pa ne vključuje Bank of England.

6. Za Združeno kraljestvo se še naprej uporabljajo člani 109e(4), 109h in 109i te pogodbe. Člena 109c(4) in 109m se za Združeno kraljestvo uporabljata, kakor da bi zanj veljalo odstopanje.

7. Glasovalna pravica Združenega kraljestva pri sprejemanju odločitev Sveta iz členov, navedenih v odstavku 5, miruje. Zato se pri izračunavanju kvalificirane večine iz člena 109k(5) te pogodbe ne upoštevajo ponderirani glasovi Združenega kraljestva..

Združeno kraljestvo tudi nima pravice sodelovati pri imenovanju predsednika, podpredsednika in drugih članov Izvršilnega odbora ECB iz členov 109a(2)(b) in 109l(1) te pogodbe.

8. Za Združeno kraljestvo se ne uporabljajo člani 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18 do 20, 22, 23, 26, 27, 30 do 34, 50 in 52 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ("Statut").

V teh členih sklicevanje na Skupnost ali države članice ne vključuje Združenega kraljestva, sklicevanje na nacionalne centralne banke ali delničarje pa ne vključuje Bank of England.

Sklicevanje na "vpisani kapital ECB" v členih 10.3 in 30.2 Statuta ne vključuje vpisanega kapitala Bank of England.

9. Člen 109l(3) te pogodbe in členi 44 do 48 Statuta veljajo ne glede na to, ali obstaja država članica z odstopanjem, ob upoštevanju naslednjih sprememb:

- a) Sklicevanje na naloge ECB in EMI v členu 44 vključuje tiste naloge, ki jih je še treba opraviti v tretji fazi, če bi se Združeno kraljestvo odločilo, da ne preide v to fazo.
- b) Poleg nalog iz člena 47 ECB tudi svetuje in sodeluje pri pripravi katere koli odločitve glede Združenega kraljestva, ki jo Svet sprejme v skladu z odstavkoma 10(a) in 10(c).
- c) Bank of England vplača svoj delež vpisanega kapitala v ECB kot prispevek za stroške poslovanja ECB na enaki podlagi kakor nacionalne centralne banke držav članic z odstopanjem.

10. Če Združeno kraljestvo ne preide v tretjo fazo, lahko kadar koli po začetku te faze spremeni svoje uradno obvestilo. V takem primeru velja naslednje:

- a) Združeno kraljestvo ima pravico preiti v tretjo fazo le, če izpolnjuje potrebne pogoje. Svet na zahtevo Združenega kraljestva ter pod pogoji in v skladu s postopkom iz člena 109k(2) te pogodbe odloči, ali so potrebni pogoji izpolnjeni.
- b) Bank of England vplača svoj vpisani kapital, prenese na ECB devizne rezerve in prispeva v njene rezerve na enaki podlagi kakor nacionalna centralna banka države članice, katere odstopanje je bilo odpravljeno.
- c) Pod pogoji in v skladu s postopkom iz člena 109l(5) te pogodbe Svet sprejme vse druge odločitve, ki so potrebne, da se Združenemu kraljestvu omogoči prehod v tretjo fazo.

Če Združeno kraljestvo preide v tretjo fazo skladno z določbami tega protokola, odstavki 3 do 9 prenehajo veljati.

11. Ne glede na člena 104 in 109e(3) te pogodbe in člen 21.1 Statuta lahko vlada Združenega kraljestva ohrani svoj način zbiranja proračunskih sredstev Ways and Means pri Bank of England, če in dokler Združeno kraljestvo ne preide v tretjo fazo.

PROTOKOL o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO, da bi v skladu s splošnimi cilji Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti uredile nekatere obstoječe posebne probleme,

OB UPOŠTEVANJU, da danska ustava vsebuje določbe, po katerih bi na Danskem lahko razpisali referendum pred dansko vključitvijo v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

1. Danska vlada uradno obvesti Svet o svojem stališču do udeležbe v tretji fazi, preden Svet pripravi oceno iz člena 109j(2) te pogodbe.

2. Če Danska uradno sporoči, da se ne bo vključila v tretjo fazo, velja zanjo izjema. Izjema učinkuje tako, da se za Dansko uporabljajo vsi členi in določbe te pogodbe in Statuta ESCB, v katerih je navedeno odstopanje.

3. V tem primeru Danska ni zajeta v večino držav članic, ki izpolnjujejo potrebne pogoje iz druge alinee člena 109j(2) in prve alinee člena 109j(3) te pogodbe.
4. Kar zadeva odpravo izjeme, se postopek iz člena 109k(2) sproži samo na zahtevo Danske.
5. Z odpravo izjeme se določbe tega protokola prenehajo uporabljati.

PROTOKOL o Franciji

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO upoštevati posebnost, ki se nanaša na Francijo,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, priloženih Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Francija ohrani posebno pravico do denarne emisije na svojih čezmorskih ozemljih pod pogoji, ki jih določa njeno nacionalno pravo, in je edina pooblaščenca za določanje tečaja franka CFP.

PROTOKOL o socialni politiki

VISOKE POGODBENICE SE

OB UGOTOVITVI, da enajst držav članic, to so Kraljevina Belgija, Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Kraljevina Španija, Francoska republika, Irska, Italijanska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Kraljevina Nizozemska in Portugalska republika, želi vztrajati na poti, ki je bila leta 1989 načrtovana s Socialno listino; da so v ta namen med seboj sklenile sporazum; da je ta sporazum priloga k temu protokolu; da ta protokol in omenjeni sporazum ne posegata v določbe te pogodbe, zlasti ne v tiste o socialni politiki, ki so sestavni del pravnega reda Skupnosti –

1. strinjajo, da se tem enajstim državam članicam dovoli uporabljati institucije, postopke in mehanizme Pogodbe, da med seboj sprejemajo in uporabljajo – kolikor jih zadevajo – akte in sklepe, potrebne za uveljavitev zgoraj omenjenega sporazuma.
2. Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska v Svetu ne sodeluje pri razpravah in sprejemanju predlogov Komisije, danih na podlagi tega protokola in zgoraj omenjenega sporazuma.

Z odstopanjem od člena 148(2) Pogodbe so akti Sveta, ki so pripravljani v skladu s tem protokolom in morajo biti sprejeti s kvalificirano večino, sprejeti, če so dobili najmanj štiriinštirideset glasov za. Soglasje članov Sveta, razen Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, je potrebno za tiste akte Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno, in za tiste, ki spreminjajo predlog Komisije.

Akti, ki jih sprejme Svet, in kakršne koli finančne posledice za institucije, razen stroškov za poslovanje, ne veljajo za Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska.

3. Ta protokol se priloži Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti.

SPORAZUM

o socialni politiki, sklenjen med državami članicami Evropske skupnosti, z izjemo Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska

Enajst podpisanih VISOKIH POGODBENIC, to so Kraljevina Belgija, Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Kraljevina Španija, Francoska republika, Irska, Italijanska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Kraljevina Nizozemska in Portugalska republika (v nadaljnjem besedilu "države članice"), SE JE

Z ŽELJO izvajati Socialno listino iz leta 1989 na podlagi pravnega reda Skupnosti,

GLEDE NA Protokol o socialni politiki,

DOGOVORILO naslednje:

Člen 1

Cilji Skupnosti in držav članic so spodbujanje zaposlovanja, izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev, ustrezna socialna zaščita, dialog med socialnimi partnerji, razvoj človeških virov za trajno visoko zaposlenost in boj proti izključenosti. V ta namen Skupnost in države članice izvajajo ukrepe, ki upoštevajo različnost prakse posameznih držav članic, zlasti na področju pogodbenih odnosov, ter potrebo po ohranitvi konkurenčnosti gospodarstva Skupnosti.

Člen 2

1. Z namenom doseči cilje iz člena 1 Skupnost podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic na naslednjih področjih:

- izboljšanje zlasti delovnega okolja za varovanje zdravja in varnosti delavcev;
- delovni pogoji;
- obveščanje delavcev in posvetovanje z njimi;
- enakost moških in žensk glede priložnosti na trgu dela in obravnave pri delu;
- vključevanje oseb, ki so izključene iz trga dela, brez poseganja v člen 127 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (v nadaljnjem besedilu "Pogodba").

2. V ta namen lahko Svet v obliki direktiv sprejme minimalne zahteve za postopno izvajanje, pri čemer upošteva pogoje in tehnične predpise, ki veljajo v posameznih državah članicah. Te direktive se izogibajo uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij.

Svet odloča v skladu s postopkom iz člena 189c Pogodbe po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom.

3. Na naslednjih področjih pa Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom odloča soglasno:

- socialna varnost in socialna zaščita delavcev;
- varstvo delavcev v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi;

- zastopanje in kolektivna obramba interesov delavcev in delodajalcev, vključno s soodločanjem, ob upoštevanju odstavka 6;
- pogoji za zaposlitev državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju Skupnosti;
- finančni prispevki za spodbujanje zaposlovanja in ustvarjanje novih delovnih mest, brez poseganja v določbe o Socialnem skladu.

4. Država članica lahko socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo poveri izvajanje direktiv, sprejetih v skladu z odstavkoma 2 in 3.

V tem primeru zagotovi, da socialni partnerji najpozneje do datuma, ko je treba v skladu s členom 189 direktivo prenesti, z dogovorom uvedejo potrebne ukrepe, pri tem pa mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi bila ob vsakem času sposobna jamčiti za rezultate, ki jih nalaga ta direktiva.

5. Določbe, sprejete v skladu s tem členom, nobeni od držav članic ne preprečujejo ohranitve ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov, združitljivih s to pogodbo.

6. Določbe tega člena se ne uporabljajo za plače, pravico združevanja, pravico do stavke ali pravico do izprtja.

Člen 3

1. Naloga Komisije je spodbujati posvetovanja med socialnimi partnerji na ravni Skupnosti in zato sprejme vse ustrezne ukrepe za olajšanje njihovega dialoga, pri čemer partnerjem zagotovi uravnoteženo podporo.

2. V ta namen se Komisija pred predložitvijo predlogov na področju socialne politike posvetuje s socialnimi partnerji o možni usmeritvi ukrepov Skupnosti.

3. Če po teh posvetovanjih Komisija oceni, da so ukrepi Skupnosti priporočljivi, se s socialnimi partnerji posvetuje o vsebini predvidenega predloga. Socialni partnerji predložijo Komisiji mnenje ali, kadar je to primerno, priporočilo.

4. Pri teh posvetovanjih lahko socialni partnerji obvestijo Komisijo, da želijo začeti postopek, predviden v členu 4. Postopek ne sme trajati več kakor devet mesecev, razen če se zadevni socialni partnerji in Komisija skupaj ne odločijo za podaljšanje.

Člen 4

1. Če socialni partnerji tako želijo, lahko dialog med njimi na ravni Skupnosti privede do pogodbenih razmerij, tudi sporazumov.

2. Sporazumi, sklenjeni na ravni Skupnosti, se izvajajo bodisi v skladu s postopki in prakso socialnih partnerjev in držav članic ali v zadevah iz člena 2 na skupno zahtevo podpisnic s sklepom Sveta, sprejetim na predlog Komisije.

Svet odloča s kvalificirano večino, kadar zadevni sporazum vsebuje eno ali več določb, ki se nanašajo na področja iz člena 2(3), pa s soglasjem.

Člen 5

Za doseganje ciljev iz člena 1 in brez poseganja v druge določbe te pogodbe Komisija spodbuja sodelovanje med državami članicami in olajšuje usklajevanje njihovih ukrepov na vseh področjih socialne politike iz tega sporazuma.

Člen 6

1. Vsaka država članica zagotovi uporabo načela enakega plačila za enako delo moških in žensk.
2. V tem členu "plačilo" pomeni običajno osnovno ali minimalno mezdo ali plačo ter kakršne koli druge prejemke v denarju ali v naravi, ki jih delavec prejme iz naslova zaposlitve neposredno ali posredno od svojega delodajalca.

Enako plačilo brez diskriminacije glede na spol pomeni:

- a) da se plačilo za enako delo po akordnih postavkah izračuna na podlagi enakih merskih enot;
- b) da je plačilo za delo po urnih postavkah enako za enako delovno mesto.

3. Ta člen državam članicam ne preprečuje ohranitve ali uvedbe ukrepov o specifičnih ugodnostih, s katerimi se ženskam olajša opravljanje poklicne dejavnosti ali se prepreči oziroma izravna prikrajšanost v njihovi poklicni karieri.

Člen 7

Komisija vsako leto sestavi poročilo o napredku pri doseganju ciljev iz člena 1, skupaj z demografskim stanjem v Skupnosti. Poročilo pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru.

Evropski parlament lahko pozove Komisijo, da pripravi poročila o posebnih problemih, ki se nanašajo na socialne razmere.

IZJAVE

1. Izjava o členu 2(2)

Enajst visokih pogodbenic ugotavlja, da je bilo v razpravah o členu 2(2) Sporazuma dogovorjeno, da Skupnost pri določanju minimalnih zahtev za varovanje zdravja in varnosti zaposlenih ne namerava neupravičeno zapostavljati zaposlenih v malih in srednjih podjetjih.

2. Izjava o členu 4(2)

Enajst visokih pogodbenic izjavlja, da bo prvi dogovor za izvajanje sporazumov med socialnimi partnerji na ravni Skupnosti – omenjenih v členu 4(2) – s kolektivnimi pogajanja v skladu s predpisi vsake države članice določil vsebino sporazumov in da torej ta dogovor ne pomeni obveznosti za državo članico, da neposredno uporablja te sporazume ali pripravi predpise za njihov prenos, pa tudi ne obveznosti, da spremeni veljavno nacionalno zakonodajo zaradi olajšanja njihovega izvajanja.

PROTOKOL o ekonomski in socialni koheziji

VISOKE POGODBENICE

OB UPOŠTEVANJU, da si je Unija postavila cilj spodbujati gospodarski in socialni napredek, med drugim s krepitvijo ekonomske in socialne kohezije;

OB UPOŠTEVANJU, da člen 2 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti vključuje nalogo spodbujati ekonomsko in socialno kohezijo in solidarnost med državami članicami ter da je v členu 3 krepitev ekonomske in socialne kohezije našeta med dejavnostmi Skupnosti;

OB UPOŠTEVANJU, da vse določbe naslova XIV tretjega dela o ekonomski in socialni koheziji dajejo pravno podlago za utrditev in nadaljnji razvoj dejavnosti Skupnosti na področju ekonomske in socialne kohezije, skupaj z ustanovitvijo novega sklada;

OB UPOŠTEVANJU, da določbe naslova XII tretjega dela o vseevropskih omrežjih in naslova XVI o okolju predvidevajo ustanovitev Kohezijskega sklada do 31. decembra 1993;

V PREPRIČANJU, da bo približevanje ekonomski in monetarni uniji prispevalo h gospodarski rasti vseh držav članic;

OB UGOTAVLJANJU, da so se strukturni skladi Skupnosti med letoma 1987 in 1993 realno podvojili, kar povzroča velike transferje, zlasti glede na BNP manj uspešnih držav članic;

OB UGOTAVLJANJU, da Evropska investicijska banka posoja visoke in čedalje višje zneske v korist revnejših regij;

GLEDE NA željo po večji prožnosti ureditve za dodeljevanje sredstev iz strukturnih skladov;

GLEDE NA željo po določanju različnih ravni udeležbe Skupnosti pri programih in projektih v nekaterih državah;

GLEDE NA predlog, da se pri sistemu virov lastnih sredstev bolj upošteva sorazmerna uspešnost držav članic;

PONOVNO POTRJUJEJO, da je spodbujanje ekonomske in socialne kohezije bistvenega pomena za polni razvoj in trajen uspeh Skupnosti, ter poudarjajo pomen vključitve ekonomske in socialne kohezije v člena 2 in 3 te pogodbe;

PONOVNO POTRJUJEJO svoje prepričanje, da bi morali strukturni skladi še naprej imeti pomembno vlogo pri doseganju ciljev Skupnosti na področju kohezije;

PONOVNO POTRJUJEJO svoje prepričanje, da bi morala Evropska investicijska banka še naprej namenjati večino svojih sredstev za spodbujanje ekonomske in socialne kohezije, in izjavljajo, da so pripravljene ponovno preučiti potrebe Evropske investicijske banke po kapitalu takoj, ko bo to za ta namen potrebno;

PONOVNO POTRJUJEJO, da je treba leta 1992 izvesti temeljito oceno poslovanja in uspešnosti strukturnih skladov ter ob tej priložnosti preučiti ustreznost obsega teh skladov glede na naloge Skupnosti na področju ekonomske in socialne kohezije;

SE STRINJAJO, da bo Kohezijski sklad, ustanovljen do 31. decembra 1993, zagotovil finančne prispevke Skupnosti za projekte na področju okolja in vseevropskih omrežij v tistih državah članicah z BNP na prebivalca, manjšim od 90 % povprečja Skupnosti, ki imajo program za izpolnjevanje ekonomskih konvergenčnih meril iz člena 104c;

IZRAŽAJO svoj namen dopustiti večjo stopnjo prožnosti pri dodeljevanju sredstev iz strukturnih skladov za specifične potrebe, ki niso predvidene v sedanji ureditvi strukturnih skladov;

IZRAŽAJO svojo pripravljenost določiti različne ravni udeležbe Skupnosti pri programih in projektih strukturnih skladov, da bi se tako izognile prevelikemu naraščanju proračunskih odhodkov v manj uspešnih državah članicah;

PRIZNAVAJO, da je treba redno spremljati napredek pri doseganju ekonomske in socialne kohezije ter izražajo svojo pripravljenost preučiti vse potrebne ukrepe v tej zvezi;

IZRAŽAJO svoj namen bolj upoštevati sposobnost posameznih držav članic, da prispevajo v sistem virov lastnih sredstev, in za manj uspešne države članice preučiti, kako popraviti nazadujoče elemente v sedanjem sistemu virov lastnih sredstev;

SE STRINJAJO, da se ta protokol priloži Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti.

PROTOKOL
o Ekonomsko-socialnem odboru in Odboru regij

VISOKE POGODBENICE

SO SE DOGOVORILE o naslednji določbi, priloženi Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij imata enotno organizacijsko sestavo.

PROTOKOL
ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti

VISOKE POGODBENICE

SO SE DOGOVORILE o naslednji določbi, priloženi Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti:

Nobena določba Pogodbe o Evropski uniji ali pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ali pogodb ali aktov, ki te pogodbe spreminjajo ali dopolnjujejo, ne vpliva na uporabo člena 40.3.3 irske ustave na Irskem.

SKLEPNA LISTINA

1. Konference predstavnikov vlad držav članic, sklicane v Rimu 15. decembra 1990 zato, da v medsebojnem soglasju sprejmejo spremembe Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, ki so potrebne glede na uresničitev politične unije in glede na zadnje faze ekonomske in monetarne unije, ter konference, sklicane v Bruslju 3. februarja 1992 zato, da spremenijo pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Evropske skupnosti za atomsko energijo zaradi predvidenih sprememb Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, so sprejele naslednja besedila

I. Pogodba o Evropski uniji

II. Protokoli

1. Protokol o pridobitvi nepremičnin na Danskem
2. Protokol o členu 119 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
3. Protokol o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke
4. Protokol o Statutu Evropskega monetarnega inštituta
5. Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem
6. Protokol o konvergenčnih merilih iz člena 109j Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
7. Protokol o spremembah Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti
8. Protokol o Danskem
9. Protokol o Portugalskem
10. Protokol o prehodu v tretjo fazo ekonomske in monetarne unije
11. Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska
12. Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko
13. Protokol o Franciji
14. Protokol o socialni politiki, sklenjen med državami članicami Evropske skupnosti, z izjemo Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, ki sta mu dodani dve izjavi
15. Protokol o ekonomski in socialni koheziji
16. Protokol o Ekonomsko-socialnem odboru in Odboru regij
17. Protokol, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti

Konference so se dogovorile, da se protokole iz zgornjih točk 1 do 16 priloži Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti ter da se protokol iz zgornje točke 17 priloži Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti.

2. Ob podpisu teh besedil so konference sprejele spodaj navedene izjave, ki so priložene tej sklepni listini:

III Izjave

1. Izjava o civilni zaščiti, energetiki in turizmu
2. Izjava o državljanstvu države članice
3. Izjava o naslovih III in VI tretjega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
4. Izjava o naslovu VI tretjega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
5. Izjava o monetarnem sodelovanju z državami nečlanicami Skupnosti
6. Izjava o monetarnih odnosih z Republiko San Marino, Vatikansko mestno državo in Kneževino Monako
7. Izjava o členu 73d Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
8. Izjava o členu 109 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
9. Izjava o naslovu XVI tretjega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
10. Izjava o členih 109, 130r in 130y Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
11. Izjava o Direktivi z dne 24. novembra 1988 (emisije)
12. Izjava o Evropskem razvojnem skladu
13. Izjava o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji
14. Izjava o konferenci parlamentov
15. Izjava o številu članov Komisije in Evropskega parlamenta
16. Izjava o hierarhiji aktov Skupnosti
17. Izjava o pravici dostopa do informacij
18. Izjava o oceni stroškov, ki izhajajo iz predlogov Komisije
19. Izjava o uporabi prava Skupnosti
20. Izjava o presoji vpliva ukrepov Skupnosti na okolje
21. Izjava o Računskem sodišču
22. Izjava o Ekonomsko-socialnem odboru
23. Izjava o sodelovanju z dobrodelnimi organizacijami
24. Izjava o zaščiti živali
25. Izjava o zastopanju interesov čezmorskih držav in ozemelj iz člena 227(3) in (5)(a) in (b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
26. Izjava o najbolj oddaljenih regijah Skupnosti
27. Izjava o glasovanju na področju skupne zunanje in varnostne politike

28. Izjava o praktičnih rešitvah na področju skupne zunanje in varnostne politike
29. Izjava o uporabi jezikov na področju skupne zunanje in varnostne politike
30. Izjava o Zahodnoevropski uniji
31. Izjava o azilu
32. Izjava o policijskem sodelovanju
33. Izjava o sporih med ECB in EMI ter njunimi uslužbenci

V Maastrichtu, sedmega februarja tisoč devetsto dvaindevetdeset.

IZJAVA

o civilni zaščiti, energetiki in turizmu

Konferenca izjavlja, da se bo vprašanje vključitve naslovov, ki se nanašajo na področja iz člena 3(t) te pogodbe, v Pogodbo o ustanovitvi Evropske unije preučilo v skladu s postopkom iz člena N(2) Pogodbe o Evropski uniji na podlagi poročila, ki ga bo Komisija predložila Svetu najpozneje do leta 1996.

Komisija izjavlja, da bo Skupnost na teh področjih delovala na podlagi sedanjih določb pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti.

IZJAVA

o državljanstvu države članice

Konferenca izjavlja, da se vsakokrat, ko Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti omenja državljanke držav članic, vprašanje, ali posameznik ima državljanstvo države članice, ureja zgolj s sklicevanjem na nacionalno pravo zadevne države članice. Države članice lahko z izjavo, vloženo pri predsedstvu, v informacijo navedejo, koga je treba šteti kot njihovega državljana za namene Skupnosti, in kadar je to potrebno, lahko takšno izjavo spremenijo.

IZJAVA

o naslovih III in VI tretjega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca potrjuje, da se pri uporabi določb o kapitalu in plačilih iz poglavja 4 naslova III tretjega dela in določb o ekonomski in monetarni politiki iz naslova VI te pogodbe nadaljuje običajna praksa, po kateri se Svet sestaja v sestavi ministrov za gospodarstvo in finance, ne da bi to posegalo v člen 109j(2) do (4) in člen 109k(2).

IZJAVA
o naslovu VI tretjega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca potrjuje, da predsednik Evropskega sveta vabi ministre za gospodarstvo in finance na seje Evropskega sveta, kadar ta razpravlja o zadevah v zvezi z ekonomsko in monetarno unijo.

IZJAVA
o monetarnem sodelovanju z državami nečlanicami Skupnosti

Konferenca potrjuje, da je cilj Skupnosti prispevati k stabilnim mednarodnim monetarnim odnosom. V ta namen je Skupnost pripravljena sodelovati z drugimi evropskimi državami in s tistimi neevropskimi državami, s katerimi ima tesne gospodarske povezave

IZJAVA
o monetarnih odnosih z Republiko San Marino, Vatikansko mestno državo in Kneževino Monako

Konferenca se strinja, da Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti do uvedbe ekuja kot enotne valute Skupnosti ne vpliva na obstoječe monetarne odnose med Italijo in San Marinom in Vatikansko mestno državo ter med Francijo in Monakom.

Skupnost se zavezuje olajšati ponovna pogajanja o obstoječih dogovorih, ki bi bila potrebna zaradi uvedbe ekuja kot enotne valute.

IZJAVA
o členu 73d Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca potrjuje, da se pravica držav članic do uporabe ustreznih predpisov njihovega davčnega prava iz člena 73d(1)(a) te pogodbe uporablja le za tiste določbe, ki obstajajo ob koncu leta 1993. Vendar pa se ta izjava uporablja samo za pretok kapitala in za plačila med državami članicami

IZJAVA
o členu 109 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca poudarja, da uporaba izraza "formalni sporazumi" v členu 109(1) ne pomeni ustvarjanja nove vrste mednarodnega sporazuma v smislu prava Skupnosti.

IZJAVA
o naslovu XVI tretjega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca meni, da bi morala Skupnost zaradi naraščajočega pomena ohranjanja narave na ravni države, Skupnosti in na mednarodni ravni pri izvajanju pristojnosti iz določb naslova XVI tretjega dela upoštevati specifične zahteve tega področja.

IZJAVA
o členih 109, 130r in 130y Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca meni, da določbe člena 109(5), drugega pododstavka člena 130r(4) in člena 130y ne vplivajo na načela, izhajajoča iz sodbe, ki jo je izreklo Sodišče v primeru AETR.

IZJAVA
o Direktivi z dne 24. novembra 1988 (emisije)

Konferenca izjavlja, da spremembe zakonodaje Skupnosti ne morejo ogroziti odstopanj, odobrenih Španiji in Portugalski do 31. decembra 1999 z Direktivo Sveta z dne 24. novembra 1988 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav.

IZJAVA
o Evropskem razvojnem skladu

Konferenca se strinja, da se Evropski razvojni sklad še naprej financira z nacionalnimi prispevki v skladu s sedanjimi določbami.

IZJAVA
o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji

Konferenca meni, da je pomembno spodbujati večjo vključenost nacionalnih parlamentov v dejavnosti Evropske unije.

V ta namen bi bilo treba okrepiti izmenjavo informacij med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom.

V tej zvezi bodo vlade držav članic med drugim zagotovile, da nacionalni parlamenti pravočasno prejmejo zakonodajne predloge Komisije v informacijo ali morebitno preučitev.

Konferenca prav tako meni, da je pomembno okrepiti stike med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom, zlasti z odobravanjem ustreznih vzajemnih olajšav in z rednimi sestanki med poslanci, ki jih zanimajo ista vprašanja.

IZJAVA
o konferenci parlamentov

Konferenca poziva Evropski parlament in nacionalne parlamente, da se po potrebi sestanejo kot konferenca parlamentov (ali "Assises").

Konferenca parlamentov se zaprosi za mnenje glede temeljnih usmeritev Evropske unije, ne da bi to vplivalo na pristojnosti Evropskega parlamenta in na pravice nacionalnih parlamentov. Predsednik Evropskega sveta in predsednik Komisije na vsakem zasedanju konference parlamentov poročata o stanju Unije.

IZJAVA
o številu članov Komisije in Evropskega parlamenta

Konferenca se strinja, da bodo države članice preučile vprašanja glede števila članov Komisije in števila članov Evropskega parlamenta najpozneje do konca leta 1992 z namenom doseči dogovor, ki bo omogočil vzpostavitev potrebne pravne podlage za določitev števila članov Evropskega parlamenta še pred volitvami 1994. Pri sprejemanju odločitev bodo med drugim upoštevane potrebe po določitvi skupnega števila članov Evropskega parlamenta v razširjeni Skupnosti

IZJAVA
o hierarhiji aktov Skupnosti

Konferenca se strinja, da bo medvladna konferenca, ki bo sklicana v letu 1996, preučila, v kolikšnem obsegu bi bilo mogoče revidirati klasifikacijo aktov Skupnosti, da bi se vzpostavila ustrezna hierarhija med različnimi vrstami aktov.

IZJAVA
o pravici dostopa do informacij

Konferenca meni, da preglednost postopka odločanja krepi demokratičnost institucij in zaupanje javnosti v upravo. Zato konferenca priporoča, da Komisija Svetu najpozneje do leta 1993 predloži poročilo o ukrepih za izboljšanje dostopa javnosti do informacij, s katerimi razpolagajo institucije.

IZJAVA
o oceni stroškov, ki izhajajo iz predlogov Komisije

Konferenca ugotavlja, da se Komisija zavezuje pri svojih zakonodajnih predlogih upoštevati stroške in koristi za organe držav članic in za vse zainteresirane stranke, pri čemer se, kjer je primerno, opira na posvetovanja, ki so po njenem mnenju potrebna, in krepi svoj sistem vrednotenja zakonodaje Skupnosti.

IZJAVA o uporabi prava Skupnosti

1. Konferenca poudarja, da je za povezanost in enotnost procesa evropske graditve ključnega pomena, da vsaka država članica v celoti in dosledno prenese v nacionalno pravo direktive Skupnosti, ki so nanjo naslovljene, v rokih, ki so v njih določeni.

Poleg tega konferenca meni, da je za pravilno delovanje Skupnosti bistveno, da se z ukrepi posameznih držav članic doseže enaka učinkovitost in strogost pri uporabi prava Skupnosti kakor pri uporabi njihovega nacionalnega prava, pri čemer priznava, da mora biti določitev najboljšega načina uporabe določb prava Skupnosti prepuščena vsaki državi članici glede na njene institucije, pravni sistem in druge okoliščine, vsekakor pa z upoštevanjem člena 189 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

2. Konferenca poziva Komisijo, da pri izvajanju pristojnosti iz člena 155 te pogodbe zagotovi izpolnjevanje obveznosti držav članic. Komisijo prosi, da redno objavlja celovito poročilo za države članice in Evropski parlament.

IZJAVA o presoji vpliva ukrepov Skupnosti na okolje

Konferenca ugotavlja, da se Komisija v svojih predlogih in države članice pri izvajanju teh predlogov zavezujejo v celoti upoštevati njihov vpliv na okolje in načelo trajnostne rasti.

IZJAVA o Računskem sodišču

Konferenca poudarja poseben pomen, ki ga pripisuje nalogam, dodeljenim Računskemu sodišču s členi 188a, 188b, 188c in 206 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Od drugih institucij Skupnosti zahteva, da skupaj z Računskim sodiščem preučijo vse ustrezne načine za povečanje učinkovitosti njegovega dela.

IZJAVA o Ekonomsko-socialnem odboru

Konferenca se strinja, da bo Ekonomsko-socialni odbor glede svojega proračuna in kadrovskih zadev enako neodvisen kakor Računsko sodišče.

IZJAVA o sodelovanju z dobrodelnimi organizacijami

Pri doseganju ciljev iz člena 117 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti konferenca poudarja pomembnost sodelovanja med Skupnostjo ter dobrodelnimi organizacijami in fondacijami kot institucijami, ki so odgovorne za ustanove in službe socialnega varstva.

IZJAVA
o zaščiti živali

Konferenca poziva Evropski parlament, Svet in Komisijo ter države članice, da pri pripravljanju in izvajanju zakonodaje Skupnosti o skupni kmetijski politiki, prometu, notranjem trgu in raziskavah v celoti upoštevajo dobro počutje živali.

IZJAVA
o zastopanju interesov čezmorskih držav in ozemelj iz člena 227(3) in (5)(a) in (b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca ugotavlja, da se v izjemnih okoliščinah lahko pojavijo razlike med interesi Unije ter interesi čezmorskih držav in ozemelj iz člena 227(3) in (5)(a) in (b), in soglaša, da bo Svet skušal doseči rešitev, ki bo usklajena s stališčem Unije. Če pa se to izkaže za nemogoče, konferenca soglaša, da lahko zadevna država članica deluje ločeno v interesu teh čezmorskih držav in ozemelj, ne da bi bili s tem prizadeti interesi Skupnosti. Zadevna država članica bo Svet in Komisijo obvestila, kje bi se lahko pojavile takšne razlike v interesih, in kadar je ločeno delovanje zares neizogibno, jasno navedla, da deluje v interesu zgoraj omenjenega čezmorskega ozemlja.

Ta izjava se uporablja tudi za Macau in Vzhodni Timor.

IZJAVA
o najbolj oddaljenih regijah Skupnosti

Konferenca priznava, da so najbolj oddaljene regije Skupnosti (francoski čezmorski departmaji, Azori in Madeira ter Kanarski otoki) prizadete zaradi velike strukturne zaostalosti, ki jo zaostruje več dejavnikov (oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje, ekonomska odvisnost od maloštevilnih proizvodov); ti zaradi svoje stalnosti in součinkovanja močno omejujejo njihov gospodarski in socialni razvoj.

Čeprav se določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in sekundarna zakonodaja samodejno uporabljajo za najbolj oddaljene regije, konferenca meni, da je vendarle mogoče sprejeti specifične ukrepe v njihovo korist, kolikor in dokler obstaja objektivna potreba po takšnih ukrepih zaradi gospodarskega in socialnega razvoja teh regij. Cilj takšnih ukrepov bi moral biti vzpostavitev notranjega trga, pa tudi priznavanje regionalne resničnosti, kar bi najbolj oddaljenim regijam omogočilo doseči povprečno gospodarsko in socialno raven Skupnosti.

IZJAVA
o glasovanju na področju skupne zunanje in varnostne politike

Konferenca soglaša, da se bodo države članice pri odločitvah Sveta, za katere je potrebno soglasje, čim bolj izogibale preprečevanju doseganja soglasne odločitve, če zanjo obstaja kvalificirana večina.

IZJAVA
o praktičnih rešitvah na področju skupne zunanje in varnostne politike

Konferenca soglaša, da se bodo delitev dela med Političnim odborom in Odborom stalnih predstavnikov ter praktične rešitve glede združitve sekretariata za politično sodelovanje z generalnim sekretariatom Sveta in glede sodelovanja slednjega s Komisijo preučile pozneje.

IZJAVA
o uporabi jezikov na področju skupne zunanje in varnostne politike

Konferenca se strinja, da se jeziki uporabljajo v skladu z ureditvijo v Evropskih skupnostih.

Vodilo pri sporazumevanju v COREU je za zdaj obstoječa praksa evropskega političnega sodelovanja.

Vsa besedila skupne zunanje in varnostne politike, ki se predložijo ali sprejmejo na sejah Evropskega sveta in Sveta, ter vsa besedila za objavo se takoj in sočasno prevedejo v vse uradne jezike Skupnosti.

IZJAVA
o Zahodnoevropski uniji

Konferenca se seznanja z naslednjimi izjavami:

I. IZJAVA
Belgije, Nemčije, Španije, Francije, Italije, Luksemburga, Nizozemske,
Portugalske in Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska,
ki so članice Zahodnoevropske unije in tudi Evropske unije,
o vlogi Zahodnoevropske unije ter njenih odnosih z Evropsko unijo in Atlantskim zavezništvom.

Uvod

1. Države članice ZEU se strinjajo, da je treba razvijati avtentično evropsko varnostno in obrambno identiteto ter večjo evropsko odgovornost za obrambne zadeve. Ta identiteta se bo oblikovala postopno v več zaporednih fazah. ZEU bo sestavni del procesa razvoja Evropske unije in bo povečala svoj prispevek k solidarnosti znotraj Atlantskega zavezništva. Države članice ZEU soglašajo, da okrepijo vlogo ZEU v dolgoročni perspektivi skupne obrambne politike znotraj Evropske unije, ki bi sčasoma lahko privedla do skupne obrambe, združljive z obrambno politiko Atlantskega zavezništva.

2. ZEU se bo razvijala kot obrambna komponenta Evropske unije in kot sredstvo za krepitev evropskega stebra Atlantskega zavezništva. V ta namen bo oblikovala skupno evropsko obrambno politiko in jo z nadaljnjim razvijanjem svoje operativne vloge konkretno izvajala.

Države članice ZEU se seznanijo s členom J.4 o skupni zunanji in varnostni politiki Pogodbe o Evropski uniji, ki se glasi:

"1. Skupna zunanja in varnostna politika zajema vsa vprašanja glede varnosti Unije, tudi oblikovanje skupne obrambne politike, ki bi sčasoma lahko privedla do skupne obrambe.

2. Unija zahteva od Zahodnoevropske unije (ZEU), ki je sestavni del razvoja Unije, da pripravi in izvaja odločitve in ukrepe Unije, ki se nanašajo na obrambo. Svet v soglasju z institucijami ZEU sprejme ustrezne praktične rešitve.

3. Za vprašanja iz tega člena, ki se nanašajo na obrambo, ne veljajo postopki iz člena J.3.

4. Politika Unije v skladu s tem členom ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti nekaterih držav članic po Severnoatlantski pogodbi ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru.

5. Določbe tega člena ne preprečujejo razvoja tesnejšega dvostranskega sodelovanja med dvema ali več državami članicami v okviru ZEU in Atlantskega zavezništva, če takšno sodelovanje ne nasprotuje sodelovanju, predvidenemu v tem naslovu, ali če ga ne ovira.

6. Za uresničevanje ciljev te pogodbe in z upoštevanjem leta 1998 v smislu člena XII Bruseljske pogodbe se lahko določbe tega člena spremenijo v skladu s členom N(2) na podlagi poročila, ki ga mora Svet leta 1996 predložiti Evropskemu svetu in ki vsebuje oceno doseženega napredka in do takrat pridobljenih izkušenj."

A. *Odnosi ZEU z Evropsko unijo*

3. Cilj je postopno razviti ZEU kot obrambno komponento Evropske unije. V ta namen je ZEU pripravljena, da na zahtevo Evropske unije oblikuje in izvaja odločitve in ukrepe Unije, ki se nanašajo na obrambo.

V ta namen bo ZEU za razvoj tesnih delovnih odnosov z Unijo ukrenila naslednje:

- uskladila datume in kraje sestankov ter načine dela, kolikor je to primerno;
- vzpostavila tesno sodelovanje med svetom in generalnim sekretariatom ZEU na eni strani ter Svetom Unije in generalnim sekretariatom Sveta na drugi;
- preverila uskladitev zaporedja ter trajanja enega in drugega predsedstva;
- uredila ustrezne načine za redno obveščanje Komisije Evropskih skupnosti in, kolikor je to primerno, za pridobitev njenega mnenja o dejavnostih ZEU skladno z vlogo Komisije v zunanji in varnostni politiki, kot je opredeljena v Pogodbi o Evropski uniji;
- spodbujala tesnejše sodelovanje med parlamentarno skupščino ZEU in Evropskim parlamentom.

Svet ZEU v soglasju s pristojnimi organi Evropske unije sprejme ustrezne praktične rešitve.

B. *Odnosi ZEU z Atlantskim zavezništvom*

4. Cilj je razviti ZEU kot sredstvo za krepitev evropskega stebra Atlantskega zavezništva. ZEU je zato pripravljena naprej razvijati tesne delovne vezi med ZEU in zavezništvom ter krepi vlogo, odgovornosti in prispevke držav članic ZEU v zavezništvu. To bo narejeno na podlagi potrebne preglednosti in komplementarnosti med nastajajočo evropsko varnostno in obrambno identiteto ter zavezništvom. ZEU bo delovala skladno s stališči, sprejetimi v Atlantskem zavezništvu:

- Države članice ZEU bodo okrepile svoje usklajevanje o vprašanih Atlantskega zavezništva, ki so pomembnega skupnega interesa, zato da se znotraj ZEU dogovorjena skupna stališča uvedejo v posvetovalni postopek v zavezništvu, ki bo še naprej pglavilni forum za posvetovanje med njegovimi članicami in za dogovarjanje o politikah v zvezi z varnostnimi in obrambnimi obveznostmi zaveznikov po Severnoatlantski pogodbi.

- Datumi in kraji sestankov, pa tudi načini dela se bodo usklajevali po potrebi.
- Vzpostavljeno bo tesno sodelovanje med generalnima sekretariatoma ZEU in Nata.

C. Operativna vloga ZEU

5. Operativna vloga ZEU se bo okrepila na podlagi preučitve in opredelitve ustreznih nalog, struktur in sredstev, ki zadevajo zlasti:

- celico za načrtovanje ZEU;
- tesnejše vojaško sodelovanje kot dopolnitev Atlantskega zavezništva, zlasti na področju logistike, prevoza, usposabljanja in strateškega nadzora;
- srečanja načelnikov generalštabov ;
- vojaške enote, dane na razpolago ZEU.

Drugi predlogi se bodo preučevali še naprej, med njimi:

- okrepljeno sodelovanje na področju oboroževanja s ciljem ustanoviti evropsko agencijo za oborožitev;
- preoblikovanje Inštituta ZEU v evropsko akademijo za varnost in obrambo.

Ukrepi za okrepitev operativne vloge ZEU bodo v celoti združljivi z vojaškimi zmogljivostmi, potrebnimi za zagotovitev skupne obrambe vseh zaveznikov.

D. Drugi ukrepi

6. Kot posledica zgornjih ukrepov in da se olajša krepitev vloge ZEU, se sedež sveta in sekretariata ZEU prenese v Bruselj.

7. Zastopnost v svetu ZEU mora biti takšna, da svet lahko neprekinjeno opravlja svoje funkcije v skladu s členom VIII spremenjene Bruseljske pogodbe. Države članice lahko posežejo po formuli dvojnega zastopstva, ki jo je treba še izdelati, za svoje predstavnike v Atlantskem zavezništvu in Evropski uniji.

8. ZEU ugotavlja, da se bo Unija v skladu s členom J.4(6) o skupni zunanji in varnostni politiki Pogodbe o Evropski Uniji odločila za revizijo določb tega člena, da bi pospešila doseganje cilja, določenega v njem po predvidenem postopku. ZEU bo leta 1996 ponovno preučila sedanje določbe. Pri tem bo upoštevala napredek in pridobljene izkušnje ter zajela tudi odnose med ZEU in Atlantskim zavezništvom.

II. IZJAVA

Belgije, Nemčije, Španije, Francije, Italije, Luksemburga, Nizozemske, Portugalske in Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, ki so članice Zahodnoevropske unije

"Države članice ZEU pozdravljajo razvoj evropske varnostne in obrambne identitete. Odločene so, da ob upoštevanju vloge ZEU kot obrambne komponente Evropske unije in kot sredstva za krepitev evropskega stebra Atlantskega zavezništva postavijo odnos med ZEU in drugimi evropskimi državami na nove temelje zavoljo stabilnosti in varnosti v Evropi. V tem duhu predlagajo naslednje:

Države, ki so članice Evropske unije, so vabljeni, da pristopijo k ZEU pod pogoji, o katerih se je treba dogovoriti v skladu s členom XI spremenjene Bruseljske pogodbe, ali da postanejo opazovalke, če to želijo. Hkrati so druge evropske države članice Nata vabljeni, da postanejo pridružene članice ZEU na način, ki jim bo omogočil, da v celoti sodelujejo pri dejavnostih ZEU.

Države članice ZEU predvidevajo, da bodo pogodbe in sporazumi, ki ustrezajo zgornjim predlogom, sklenjeni do 31. decembra 1992."

IZJAVA o azilu

1. Konferenca soglaša, da bo Svet v okviru dejavnosti iz členov K.1 in K.3 določb o sodelovanju na področju pravosodja in notranjih zadev prednostno obravnaval vprašanja azilne politike držav članic, zato da do začetka 1993 sprejme skupne ukrepe za usklajevanje vidikov te politike glede na delovni program in časovni razpored iz poročila o azilu, pripravljenega na zahtevo Evropskega sveta, ki se je sestel v Luxembourg 28. in 29. junija 1991.

2. V tej zvezi bo Svet na podlagi poročila do konca 1993 tudi preučil možnost uporabe člena K.9 za te zadeve.

IZJAVA o policijskem sodelovanju

Konferenca potrjuje dogovor držav članic o ciljih, ki so bili podlaga za predloge nemške delegacije na zasedanju Evropskega sveta v Luxembourg 28. in 29. junija 1991.

Države članice za zdaj soglašajo, da prednostno preučijo osnutke, ki so jim bili predloženi na podlagi delovnega programa in časovnega razporeda iz poročila, pripravljenega na zahtevo luksemburškega Evropskega sveta, in so pripravljene predvideti sprejetje praktičnih ukrepov na področjih, kakršna je predlagala nemška delegacija, v zvezi z naslednjimi nalogami pri izmenjavi informacij in izkušnj:

- podpora nacionalnim kriminalističnim in varnostnim organom, zlasti pri usklajevanju preiskav in iskanj;
- oblikovanje zbirk podatkov;
- centralna analiza in ocena informacij za preučitev stanja in opredelitev preiskovalnih pristopov;
- zbiranje in analiza nacionalnih preventivnih programov, zato da se posredujejo državam članicam in da se oblikujejo vseevropske preventivne strategije;
- ukrepi glede nadaljnega usposabljanja, raziskav, kriminalistične tehnike in oddelkov za kazensko evidenco.

Države članice soglašajo, da bodo najpozneje v letu 1994 na podlagi poročila preučile, ali naj se obseg takega sodelovanja razširi.

IZJAVA o sporih med ECB in EMI ter njunimi uslužbenci

Po mnenju konference je ustrezno, da to vrsto tožb obravnava Sodišče prve stopnje v skladu s členom 168a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Konferenca zato poziva institucije, da temu primerno spremenijo ustrezne predpise.

Dne 1. maja 1992 so visoke pogodbenice Pogodbe o Evropski uniji v Guimarãesu (Portugalska) sprejele to izjavo:

IZJAVA VISOKIH POGODBENIC
POGODBE O EVROPSKI UNIJI,

Visoke pogodbenice Pogodbe o Evropski uniji, podpisane v Maastrichtu sedmega februarja 1992,

ob upoštevanju določb Protokola št. 17 k omenjeni Pogodbi o Evropski uniji, ki je priložen tej pogodbi in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti,

dajejo naslednjo pravno razlago:

Njihov namen je bil in je, da Protokol ne omejuje svobode potovati med državami članicami ali v skladu s pogoji, ki jih po pravu Skupnosti lahko predpiše irska zakonodaja, svobode na Irskem pridobiti ali dati na voljo informacije o storitvah, ki so v državah članicah zakonito dostopne.

Hkrati visoke pogodbenice slovesno izjavljajo, da bodo ob morebitni prihodnji spremembi ustave na Irskem, ki zadeva vsebino člena 40.3.3 irske ustave in ni v nasprotju z zgoraj izraženim namenom visokih pogodbenic, po začetku veljavnosti Pogodbe o Evropski uniji pripravljene spremeniti ta protokol tako, da se njegova uporaba razširi na takšno spremembo ustave, če bi Irska za to zaprosila.

V Maastrichtu, sedmega februarja tisoč devetsto dvaindevetdeset.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ

Carlos SOLCHAGA CATALÁN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BEREGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hÉireann

Bertie AHERN

Gerard COLLINS

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans van den BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

João de Deus PINHEIRO

Jorge BRAGA de MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE
